



BAROANA

Hannelore Cayre

HANNELORE CAYRE

BAROANA

Original: *La Daronne*
[*The Godmother*] (2017)

Traducere din limba franceză și note de:
DORU MAREȘ



virtual-project.eu

3
TREI

2021

1. Banul e Totul

Părinții mei contrabandiști erau îndrăgostiți de bani. Nu ca de un lucru inert pe care-l ascunzi într-un cufăr sau pe care-l ai înscris într-un cont. Nu. Ci ca de o ființă vie și inteligentă care poate crea și ucide, care este dotată cu capacitatea de a se reproduce. Ca de ceva formidabil care dăltuiește destine. Care face diferența dintre frumos și urât, dintre *loser* și cel ce reușește. Banul e *Totul*; sinteza tuturor lucrurilor care se cumpără într-o lume în care totul este de vânzare. Este răspunsul la toate întrebările. Este limba de dinainte de Babel, care adună la un loc toți oamenii.

•

Trebuie spus că pierduseră totul, inclusiv țara în care se născuseră. Nu mai rămăsese nimic din Tunisia franceză a tatălui meu, nimic din Viena evreiască a mamei. Nimeni cu care să vorbească nici în colorata franceză din Magrebul colonial, nici în idiș. Nici măcar morții din cimitire nu le mai rămăseseră. Nimic. Totul era șters de pe hartă ca Atlantida. Așa că și-au unit singurătățile pentru a prinde rădăcini într-un spațiu interstițial dintre o autostradă și o pădure, unde și-au ridicat casa în care am crescut și pe care au botezat-o pompos *Proprietatea*. Nume care conferea sinistrului petic de pământ caracterul inviolabil și sacru al stării de Drept; un soi de reasigurare constituțională că nu vor mai fi niciodată aruncați afară din locul lor. Din Israelul lor.

Părinții mei erau meteci, pribegi suspecti, străini. *Raus. Cu mâna goală, cu buzunarele goale*. Ca toți cei de soiul lor, nu prea aveau de-ales. Ori se repezeau la orice-ar fi putut aduce cât de cât ceva, ori acceptau orice condiții de muncă, ori se băgau cu înverșunare în afaceri dubioase, bazându-se pe o întreagă comunitate de ființe asemenea lor; așa că n-au stat prea mult pe gânduri.

•

Încă mă mai văd, de parc-ar fi fost ieri, în rochiță de catifea bleumarin, cu pantofi de lac Froment Leroyer, la serbarea de Crăciun, înconjurată de tipi plini de cicatrici, care țineau în mâinile lor uriașe de criminali pachetele colorate drăgălașe. Personalul administrativ de la Mondiala nu era nici el altfel, compus fiind exclusiv din refugiați alungați din fostele colonii,

compatrioți de-ai tatei, oameni pe cât de urâți, pe-atât de necinstiți. Numai Jacqueline, secretara personală a tatei, dădea strălucire tabloului. Cu cocul ei tapat, în care înfipsese cu cochetărie o diademă, fata aceea al cărei tată fusese condamnat la moarte în timpul epurărilor de după Eliberare avea un aer rasat, rămas din tinerețea petrecută la Vichy.

Vesela echipă de nefrecventat, asupra căreia tata exercita un paternalism românesc, îi permitea, în perfectă obscuritate, să adauge încărcături așa-numit *adiționale* convoaielor sale. Astfel, transportul de morfină pură, făcut de foști coloniști care-și încercaseră norocul și prin Corsica, apoi comerțul cu arme și muniție îmbogățiseră Mondiala și pe angajații ei care fuseseră plătiți regește până pe la începutul anilor 1980. Pakistan, Iran, Afganistan, nu mi-e rușine să afirm că tati-al-meu a fost Marco Polo al anilor de boom economic de după război, redeschizând drumurile comerciale dintre Europa și Orientul Mijlociu.

•

Orice critică adusă implantării *Proprietății* era resimțită de părinții mei ca o agresiune simbolică, în așa fel încât nu vorbeam niciodată între noi nici măcar despre cel mai neînsemnat aspect negativ al locului: nici despre zgomotul asurzitor al autostrăzii, care ne obliga să urlăm unul la altul ca să ne auzim, nici despre praful negru și lipicios care se strecura peste tot, nici despre vibrațiile care scuturau casa, nici despre pericolul extrem al celor șase benzi peste care trebuia să treci ca să te întorci acasă – și s-o faci fără să te lovească vreo mașină care venea din sens opus era ceva care ținea de domeniul miracolului.

Mama încetinea cu trei sute de metri înainte de poartă, mai-mai să fie prima la luat vopseaua altora, cu avariile aprinse, într-o furtună de claxoane. În rarele ocazii când apărea pe-acolo, tata practica, în Porsche, o formă de terorism al frânei de motor, făcându-și să urle V8-ul când îl aducea brusc de la 200 la 10 kilometri la oră în doar câțiva metri și obligându-l pe cel care avea ghinionul să i se afle în spate la precipitate și terifiante manevre de evitare. Cât despre mine, evident că nu mi-a venit nimeni vreodată în vizită. Când mă întreba vreo prietenă unde locuiesc, mințeam. Oricum, nu m-ar fi crezut nimeni.

*

Imaginația mea de copil făcuse din noi niște ființe aparte: *poporul străzii*.

Cinci întâmplări petrecute de-a lungul a treizeci de ani au venit să confirme numita unicitate: în 1978, la numărul 27, un puști de treisprezece ani își masacrăse, cu o unealtă de grădărit părinții și cei patru frați și surori, în timp ce aceștia dormeau. Când a fost întrebat de ce a făcut-o, a răspuns că avea nevoie de o schimbare. La numărul 47, în anii 1980, a fost consemnat un caz de sechestrare, ieșit din comun prin sordidul său, al unui bătrân torturat de propria familie. Zece ani mai târziu, la numărul 12 s-a instalat o agenție matrimonială, de fapt o rețea de prostituție cu fete din Europa de Est. La numărul 18 a fost descoperit un cuplu mumificat. Și, recent, la numărul 5, un depozit de arme al jihadiștilor. N-am inventat eu nimic, le găsiți pe toate-n ziare.

De ce au ales toți oamenii aceștia să trăiască acolo?

Pentru o parte dintre ei, printre care și părinții mei, răspunsul e simplu: fiindcă banilor le place umbra, iar pe marginea unei autostrăzi e umbră de să dea pe-afară. Pe ceilalți, tocmai autostrada i-a țicnit.

•

Un popor aparte, fiindcă, la masă, când auzeam scârțâit de pneuri, rămâneam cu furculița-n aer și făceam liniște. Urmau zgomotul extraordinar de fiare care se zdrobesc, apoi un calm remarcabil, un soi de conformare la sunetul clopotului de înmormântare pe care și-o impuneau automobiliștii care treceau la pas pe lângă talmeș-balmeșul de cărnuri și caroserii în care se transformaseră cei care, ca și ei, se duceau undeva.

Când se întâmpla în fața casei noastre, adică pe la numărul 54, mama suna la pompieri, apoi lăsam baltă masa și *ne duceam la accident*, cum spunea ea. Scoteam scaunele pliante și ne întâlneam cu vecinii, lucru care se întâmpla în general în weekend, în dreptul numărului 60, unde se deschisese cel mai popular bar de noapte din regiune, care avea șapte săli, fiecare cu muzica ei. Or, cine zice bar, zice accidente grave. E o nebunie ce număr mare de oameni beți turtă ajung să se îngrămădească într-un automobil ca să moară trăgând după ei, cu entuziasm, familii vesele care s-au repezit la drum, în vacanță și-n toiul nopții, doar ca să se trezească dimineața cu marea-n față.

Și astfel, *poporul străzii* a asistat de foarte aproape la un număr considerabil de drame cu tineri, bătrâni, câini, bucăți de creier și mățaraie... și ceea ce m-a mirat de fiecare dată era că nu auzeam nici cel mai mic strigăt din partea tuturor acelor victime. Abia câte un *aoleu, vai-*

vai, pronunțat încetișor de cele care reușeau să ajungă până la noi clătinându-se.

•

În cursul anului, părinții mei se ascundeau ca niște șobolani în spatele celor patru pereți ai lor, dedându-se unor calcule pe cât de alambicate, pe atât de avangardiste de optimizare fiscală, ca să alunge din modul lor de viață și cel mai mic semn de bogăție și să păcălească astfel Bestia atrasă de prăzi mai grase.

În vacanțe însă, odată ieșiți de pe teritoriul francez, trăiam ca niște miliardari în hoteluri elvețiene sau italiene, la Bürgenstock, Zermatt sau Ascona, alături de vedete ale cinematografilei americane. Crăciunurile ni le petreceam la Winter Palace din Luxor sau la Danieli, în Veneția... iar mama revenea la viață.

De cum sosea acolo, dădea iama prin magazinele de lux pentru a-și cumpăra haine, bijuterii și parfumuri, în timp ce tata își număra recolta de plicuri din hârtie kraft pline cu lichidități. Seara, aducea în fața intrării hotelului Fordul Thunderbird decapotabil alb care, habar n-am cum, se ținea după noi în timpul acelor peregrinări offshore. Același lucru era valabil și pentru ambarcațiunea Riva, ce apărea ca prin farmec pe apele Lacului celor Patru Cantoane sau pe Canal Grande din Veneția.

•

Mi-au rămas multe fotografii din acele vacanțe fitzgeraldiene, dar consider că două dintre ele le sintetizează pe toate celelalte.

Prima o reprezintă pe mama în rochie cu flori trandafirii, pozând lângă un palmier care spintecă văzduhul verii ca o trombă fâșăită dintr-un tub de spray. Ține palma deasupra sprâncenelor ca să-și apere de lumina soarelui ochii deja bolnavi.

Cealaltă este o fotografie a mea alături de Audrey Hepburn. Fusese făcută la Belvedere, de 1 august, ziua națională a Elveției. Mănânc desert Melba cu o căpșună uriașă înecată-n frișcă și sirop și, în timp ce părinții sunt pe ring și dansează pe o melodie a lui Shirley Bassey, un magnific foc de artificii se oglindește în undele Lacului celor Patru Cantoane. Sunt bronzată și port o rochiță Liberty albastră cu pliuri brodate, care pune în evidență *albastrul-Patience* al ochilor mei, după cum le-a denumit tata culoarea.

Clipa era perfectă. Iradiez de bine ca o baterie atomică.

Actrița trebuie să fi simțit acea fericire imensă, căci, spontan, s-a așezat lângă mine și m-a întrebat ce voiam să mă fac când voi fi mare.

*

— Colecționară de focuri de artificii.

— Colecționară de focuri de artificii! Și cum ai vrea să colecționezi așa ceva?

— În minte. O să călătoresc în jurul lumii ca să le văd pe toate.

— Ești prima colecționară de focuri de artificii pe care o cunosc! Încântată.

Și a chemat un fotograf al prietenilor ei pentru a immortaliza ineditul moment. A cerut două fotografii: una pentru mine și una pentru ea. Pe-a mea am pierdut-o și uitasem de existența ei, dar, din întâmplare, am revăzut-o pe a ei într-un catalog de licitație, cu explicația: *Micuța colecționară de focuri de artificii, 1972.*

Imaginea prinsese în ea ceea ce promitea să fie viața mea de altă dată: o viață cu un viitor mult mai strălucitor decât tot timpul care se scursese după acel 1 august.

Din fericire, până la urmă am reacționat.

•

După ce alerga toată vacanța prin întreaga Elveție pentru un taior sau o geantă, în ajunul plecării spre casă mama tăia toate etichetele hainelor pe care și le cumpărase și turna conținutul sticlulețelor de parfum în recipiente de șampon, pentru cazul în care inchiștiția vamală ne-ar fi întrebat cu ce bani ne cumpărasem lucrurile acelea nou-nouțe.

•

Și de ce mă botezaseră Patience?

Fiindcă te-ai născut la zece luni. Tatăl tău ne-a spus mereu că zăpada îl împiedicase să scoată mașina și să vină să te vadă când te-ai născut, dar adevărul e că, după ce te așteptase atât, era pe bună dreptate mai mult decât dezamăgit că ieșiseși fată. Și mai erai și enormă... aveai cinci kilograme... un monstru... și de-o urâțenie... cu jumătate din cap strivită de forceps... Când în sfârșit au reușit să te dea afară din trupul meu, era atâta sânge-n jur, de parcă-aș fi călcat pe-o mină. Măcelărie-adevărată! Și toate astea pentru ce? Pentru o fată! Câtă nedreptate!

•

Am cincizeci și trei de ani. Am părul lung și complet alb. A albit foarte

devreme, ca și al tatei. Multă vreme l-am vopsit, fiindcă mi-era rușine și-apoi, într-o bună zi, sătulă să tot fiu cu ochii pe rădăcini, m-am ras pe cap ca să-l las să crească-n voia lui. Se pare că acum aceasta este tendința; în orice caz, se potrivește cu ochii mei *albaștri-Patience* și contrastează din ce în ce mai puțin cu ridurile.

•

Vorbesc cu gura ușor strânsă, ceea ce face ca partea dreaptă a feței să fie un pic mai puțin ridată decât cea stângă. Răspunzătoare e o discretă hemiplegie datorată zdrobirii inițiale. Iar asta-mi dă un aer gen muncitor dintr-un cartier sărac de la marginea orașului, ceea ce, adăugat coafurii bizare, nu e deloc lipsit de interes. Am un fizic zdravăn, cu cinci kilograme mai mult decât ar trebui, după ce am luat câte treizeci la fiecare dintre cele două sarcini, căci îmi dau frâu liber pasiunii pentru torturile mari și colorate, jeleuri și înghețate. La muncă port ținute monocrome, gri, negre sau antracit, de o eleganță neforțată.

Am grijă ca părul să fie mereu bine coafat pentru ca, alb cum este, să nu-mi dea un aer de babă beatnică. Asta nu-nseamnă c-aș fi o cochetă; la vârsta mea consider genul acesta de sclifoseli mai degrabă sinistre... Nu, însă vreau atât, când se uită cineva la mine să-și strige-n sine: *Dumnezeule care ești în ceruri, femeia asta chiar pare-n formă...* Coafor, manichiuristă, esteticiană, injecții cu acid hialuronic, epilare cu lumină intens pulsată, haine perfect croite, machiaj de calitate, creme de zi și de noapte, siestă... Fiindcă-ntotdeauna am avut o concepție marxistă în privința frumuseții. Însă multă vreme nu am avut mijloacele de a o pune în aplicare; acum, că le am, acopăr golurile. Puteți să vă convingeți chiar în acest moment, când sunt în balconul fermecătorului meu hotel: parc-aș fi Heidi acolo, la ea, la munte.

Despre mine se zice că am un caracter urât, dar cred că e o analiză pripită. E adevărat că oamenii mă enervează rapid fiindcă mi se par lenți și deseori neinteresanți. Când, de exemplu, încearcă să îmi relateze cu lux de amănunte o chestie de care mi se rupe, am tendința de a-i privi cu o nerăbdare pe care abia reușesc s-o ascund, ceea ce îi jignește. Și, dintr-odată, mă categorisesc drept antipatică. Prin urmare, nu am nici prieteni, nici prietene; doar cunoștințe.

Altfel, sunt beneficiara unei mici bizarerii neurologice: creierul meu asociază mai multe simțuri și mă face să trăiesc o realitate diferită de a

celorlalți oameni. Pentru mine, culorile și formele se resimt laolaltă cu gustul și senzații cum sunt starea de bine ori sațietatea. O experiență senzorială destul de stranie și greu de explicat. Cuvântul potrivit e *inefabil*.

Unii văd culori când aud sunete, alții asociază cifre și forme. Alții au percepția fizică a timpului care trece. Eu gust și simt culorile. Degeaba știu că nu sunt nimic mai mult decât un conciliabul cuantic dintre materie și lumină, nu mă pot împiedica să simt că locuiesc în însuși corpul lucrurilor. De exemplu, pe când oamenii văd o rochie roz, eu o văd creată din materie roz, alcătuită din mici atomi roz și, când mă uit mai bine la ea, privirea mi se pierde într-un infinit roz. Ceea ce face să se nască în mine, în același timp, o senzație de bine și de căldură, dar și nevoia irepresibilă de a duce la gură numita rochie, fiindcă, pentru mine, rozul este totodată gust. La fel ca „mica bucată de zid galben”, din *Prizoniera* lui Proust, care-l obsedează pe cel ce privește *Vederea din Delft* a lui Vermeer. Sunt sigură că, la un moment dat, autorul l-a surprins lingând tabloul pe bărbatul care i-a inspirat personajul Bergotte. Cum gestul i s-a părut prea nebunesc și puțin cam scârbos, nu a mai vorbit și despre asta în roman.

•

Copil fiind, nu mă mai opream din înghițit var de pe pereți și jucării din plastic monocrom, fiind gata-gata să mor de mai multe ori, până când un medic mai creativ decât alții a trecut dincolo de diagnosticul banal de autism, descoperindu-mi o sinestezie bimodală. Această particularitate neurologică explica în sfârșit de ce, când mi se puneă în față o farfurie în care culorile se amestecau, stăteam să izbucnesc în lacrimi tot timpul mesei, examinând conținutul, cu fața devastată de ticuri.

Drept care i-a sfătuit pe părinții mei să mă lase să mănânc ce doresc, dacă vederea alimentelor care mi se aduceau îmi părea agreabilă și nu să mă bage-n sperieți cu dropsuri pastelate, casate siciliene, prăjituri cu cremă roz și albă și înghețată ticsită cu bucățele de fructe confiate multicolore. Tot el le-a șoptit șmecheria cu paletarele răsfioibile și bolovanii colorați la care mă puteam uita ore-n șir, lingându-mă pe buze, cu mintea golită de absolut orice.

Și ajung la focurile de artificii: când își fac apariția pe cer acele buchete de crizanteme incandescente, resimt o emoție colorată atât de vie, încât mă umple de bucurie și, în același timp, îmi dăruiește sentimentul plenitudinii. Ca orgasmul.

Să colecționezi focuri de artificii ar fi ca și când te-ai găsi în centrul unui *gang bang* uriaș, în care ți-ar trage-o întregul univers.

•

Iar *Portefeux*^[1]... e numele soțului meu. Bărbatul care m-a apărut o vreme de cruzimea lumii și mi-a oferit o existență plină de bucurii și de dorințe satisfăcute. Cei câțiva ani minunați în care am fost căsătoriți m-a iubit așa cum eram, cu sexualitatea mea cromatică, pasiunea pentru pânzele lui Rotkho, rochiile roz-bombon și incapacitatea de a face indiferent ce lucru util, care nu-și găsea egalul decât în aceeași incapacitate a mamei.

Ne-am început viața împreună în apartamente magnifice, închiriate din câștigul muncii lui. Precizez: închiriate – adică *insesizabile*, fiindcă soțul meu, la fel ca tata, făcea afaceri... dintre cele despre care nimeni nu știa nimic, dar care ne permiteau un imens confort material și despre care nu i-ar fi dat prin cap nimănui să pună întrebări, într-atât era de generos, de serios și de bine-crescut.

Și el își făcea averea tot grație țărilor așa-zise *de rahat*, prin consiliere de dezvoltare a structurilor naționale de agenții de pariuri. Mai pe scurt, își vindea cunoștințele în domeniul loteriei și curselor de cai conducătorilor unor țări africane sau din Orientul îndepărtat, precum Azerbaidjan sau Uzbekistan. Ambianța poate fi ușor închipuită. Cât despre mine, cunoșteam foarte bine acea atmosferă de capăt de drum, stând de multe ori, și cu el, și cu familia mea, prin insolite hoteluri internaționale. Unicele locuri în care funcționa climatizarea, iar alcoolul nu era contrafăcut. În care mercenarii stăteau umăr la umăr cu jurnaliștii, oamenii de afaceri și escrocii fugari. În care, prin barurile din holul hotelurilor, domnea o plictiseală liniștită, propice taclalelor leneșe. Nu departe, pentru cei care se pricep, de atmosfera înăbușită a spațiilor comune ale spitalelor psihiatrice. Sau de aceea din romanele lui Gérard de Villiers.

•

Ne-am cunoscut în Muscat, capitala sultanatului Oman, și tot acolo a și murit când ne-am dus să aniversăm șapte ani de căsnicie.

În dimineața de după prima noastră noapte împreună, la micul dejun, mi-a uns feliile de pâine prăjită, fără să știe, în imaginea tabloului meu preferat: un dreptunghi de pâine pe jumătate în nuanța dulceții de zmeură, apoi unt fără nimic altceva pe un sfert din suprafața rămasă și, în sfârșit, dulceață de portocale pe restul feliei: *White Center (Yellow, Pink and*

Levender on Rose) al lui Rothko.

Incredibil, nu?

Măritându-mă cu el, mi-am spus că mă voi scălda pentru totdeauna în iubire și lipsă de griji. Nu mi-aș fi putut imagina că s-ar putea întâmpla în viață ceva atât de groaznic precum o ruptură de anevrism în plin hohot de râs. Și uite-așa a murit la treizeci și patru de ani, în fața mea, în hotelul Hyatt din Muscat.

Ceea ce am simțit când i-am văzut capul căzându-i în farfuria cu salată a fost o indescriptibilă durere. De parcă mi-ar fi fost înfipt brusc în corp un dispozitiv de scos cotorul de măr, pentru a-mi extrage cu totul sufletul. M-aș fi bucurat să pot fugi sau cădea în torpoarea unui leșin mizericordios, dar nu, nici vorbă, am rămas ca bătută-n cuie pe scaunul meu, cu furculița-n aer, înconjurată de oameni care își continuau liniștiți masa.

Din clipa aceea... Nici măcar o secundă mai devreme, nu, ci exact din clipa aceea viața mea a ajuns cu-adevărat de rahat.

Pentru mine, lucrurile au început în trombă, cu ceasurile petrecute într-o sală de așteptare înăbușitoare, înconjurată de valize, cu cele două puștoaice înnebunite de căldură, țintă a privirilor afectate și disprețuitoare ale polițiștilor din sultanat. De atunci, încă mai am coșmaruri nopțile: stau agățată parcă de propriul pașaport, liniștindu-mi cum pot cele două fete moarte de sete, răspunzând cu un zâmbet jalnic observațiilor umilitoare pe care se presupune că nu le înțeleg, tocmai eu, care vorbesc arabă.

Repatrierea trupului neînsuflețit al soțului meu fiind prea complicată, un funcționar infatuat mi-a eliberat până la urmă autorizația de a-l înhuma, scoțând de pe card o sumă exorbitantă, la Petroleum Cemetery, singurul din regiune care accepta nemusulmani.

Și uite-așa m-am trezit, la douăzeci și șapte de ani, cu un nou-născut și o fată de doi ani, singură, fără vreun venit și fără vreun acoperiș deasupra capului, fiindcă nu a trebuit mai mult de-o lună pentru a fi alungate din minunatul nostru apartament din strada Raynouard, cu vedere spre Sena, iar încântătorul nostru mobilier să fie vândut. Cât despre Mercedesul cu interiorul îmbrăcat în piele... Ei bine, bătrânul erotoman cocoșat și multicondamnat pe care soțul meu îl folosea ca șofer a plecat pur și simplu cu limuzina, lăsându-ne baltă, pe mine și pe fete, în fața notariatului.

Supusă acestui regim, mintea mea nu a întârziat să intre-n regim de avarie. Aveam deja tendința de a sta asiduu de vorbă cu mine însămi,

ronțăind flori, însă într-o după-amiază, când am plecat ca o somnambulă de la Céline, din strada François I, îmbrăcată din cap până-n picioare cu haine nou-nouțe și aruncând peste umăr un *Pa! O să plătesc eu mai încolo!*, doi bieți bodyguarzi negri, cu căști în ureche, s-au repezit la mine până să trec pragul magazinului. I-am lovit și i-am mușcat până la sânge, așa că am fost dusă direct la azil.

Am petrecut opt luni la nebuni, privindu-mi viața de dinainte așa cum o naufragiată se uită cu obstinație la mare, așteptând să-i vină cineva în ajutor. Mi se cerea să îmi trăiesc doliul ca pe o boală de care trebuie să mă vindec cu orice preț, dar nu reușeam.

Cele două fete ale mele, prea mici pentru a fi păstrat și cea mai palidă amintire despre minunatul lor tată, m-au obligat să mă întorc cu fața către noua mea existentă. Dar, oricum, aveam de ales? Număram zilele, apoi lunile care mă despărteau de moartea soțului meu și apoi, într-o zi, fără să-mi dau seama, am încetat să le mai număr.

Am devenit o nouă femeie, coaptă, tristă și combativă. O ființă impară, un ciorap despereheat: văduva Portefeux!

M-am despărțit de tot ce-mi mai rămăsese din trecut... de enormul caboșon din turmalină din Paraíba, de safirul Padparadscha roz, de micuțul meu inel *Toi et Moi fancy bine and pink* și de opalul meu de foc... de toate acele culori care mă însoțiseră încă din copilărie... Am vândut totul ca să-mi cumpăr un mic apartament sinistru, cu trei camere, în Paris-Belleville, cu vederea spre o curte care dădea-n altă curte. O gaură unde și ziua e noapte, iar culorile nu există. Clădirea era toată la fel: un bloc social vechi, din cărămidă roșie, de prin anii 1920, prost finisat, invadat progresiv de chinezi care toată ziua se strigau unii pe alții, urlând de la un etaj la altul.

După care, m-am pus pe muncă... Ei bine, da, pe muncă... Personal, habar n-aveam ce însemna asta înainte de a fi dată la o parte de pe genericul *cu prietenie, al dumneavoastră* de o entitate răuvoitoare... Și, cum nu aveam nimic altceva de oferit lumii în afara experienței într-ale fraudei și doctoratul în limba arabă, am devenit traducătoare-interpretă judiciară.

•

După o asemenea degringoladă materială, nu am putut decât să-mi cresc fetele în groaza isterică de clasare socială. Am dat bani pe școli scumpe și am urlat la ele când au luat vreo notă proastă, când le vedeam cu blugii rupți sau părul nespălat. Nu mi-e rușine s-o spun, am fost o mamă acră și

absolut deloc simpatică.

După ce au făcut studii strălucite, savantele mele fiice lucrează acum în sectorul terțiar. La drept vorbind, n-am prea înțeles în ce constă meseria asta în care sunt angajate acum și una, și cealaltă; au încercat ele să-mi explice în mai multe rânduri, dar mărturisesc că m-am lăsat păgubașă înainte de a fi priceput ceva. Să spunem că este vorba despre acele servicii de doi bani în care te ofilești în fața ecranului computerului, pentru a fabrica niște chestii care nu există cu adevărat și care nu aduc nicio valoare adăugată lumii. Cât despre parcursul lor profesional, acesta se desfășoară după chipul și asemănarea cântecului lui Orelsan: *Nimeni nu găsește muncă stabilă, nici cu doctorat, cel ce-mi aduce pizza să repare sateliți e calificat!*

Orice-ar fi, sunt mândră de ele și, dacă le-ar fi foame, mi-aș tăia ambele brațe și li le-aș da lor să le mănânce. Dar, chiar și așa, haideți să fim sinceri: mare lucru nu avem ce ne spune. Deci nici n-am să spun nimic mai mult decât să susțin sus și tare că îmi iubesc fetele. Că sunt magnifice, cinstite și că și-au acceptat întotdeauna destinul fără să clipească. Cum acesta nu a fost nicicând cazul meu, cu mine, așadar, se va încheia șirul de aventurieri ai familiei.

•

Organizatorul de licitații la care îmi ajunseseră toate inelele când ieșisem de la nebuni – *se vinde sipetul cu bijuterii al Doamnei P., o colecționară exigentă* –, fără îndoială gândindu-se că eram o persoană foarte bogată, a continuat să-mi trimită ani de zile cataloagele lui cu bijuterii și obiecte excepționale.

După ce toată lumea se ducea la culcare și în casă era în sfârșit liniște (personal, dormeam pe canapeaua extensibilă din living), mă așezam la birou cu un pahar de Guignolet Kirsch în față. Răsfoiam cu religiozitate broșurile luxoase, citind fiecare comentariu, uitându-mă la fiecare imagine și jucându-mă de-a închipuie-ți că totul arde și că *falsifici asigurarea pentru a pune mâna pe o sumă uriașă*. Fiindcă-mi plac lucrurile vechi: au văzut trecând prin fața lor o groază de oameni, așa că n-ai cum să te plictisești vreodată privindu-le, adică exact invers decât în cazul celor noi.

Astfel de mici detalii mă fac acum să realizez că, în pofida abisalei mele tristeți, am fost întotdeauna deschisă pentru ideile pozitive. Ca să fii atât de disperată încât să te gândești la sinucidere e nevoie de o forță pe care nu am

avut-o niciodată.

Pe scurt, la mai bine de douăzeci de ani de când risipisem tot ce aveam, am dat din întâmplare peste fotografia *Micii colecționare de focuri de artificii*, evaluată undeva între zece și cincisprezece mii de euro.

Și, evident, mi-am dorit să o răscumpăr.

•

Când a venit ziua și m-am dus la Arcurial, la capătul de jos al bulevardului Champs-Élysées, muream de frică... frică să nu-mi scape licitația... frică să nu sară prea tare prețul... frică de toți acei oameni bine îmbrăcați care se distrau cu propriii bani... frică să nu fiu luată drept o intrusă așa, cu taiorul meu jalnic de culoarea cretei și cu aerul meu pe măsura taiorului.

Am stat deoparte până când a venit rândul lotului de fotografii. Era vorba despre o serie originală, color, de 50 pe 40, reprezentând terasa de la Belvedere. Mobilierul și materialele erau tipice anilor 1970: piatră, sticlă și mobilier în culoarea lemnului. Pe fundal se vedea începutul unui foc de artificii, întrucât cerul era de un albastru închis. Audrey Hepburn purta o rochie Givenchy roz-magnolie. Chipul îi era lipit de al meu și, în fața noastră, trona desertul meu Melba cu căpșună. Totul era exact la locul lui, perfecțiunea absolută a unei clipe încremenite pe veci.

•

— Lotul 240, clișeu inedit și unic al lui Julius Shulmann, care rupe astfel propria tradiție a vilelor californiene... *Micuța colecționară de focuri de artificii*, 1972. Set original dăruit actriței și neînregistrat în fondurile Paul Getty. Toată lumea o poate recunoaște pe Audrey Hepburn alături de această drăgălașă mică blondă cu ochi albaștri, în fața înghețatei ei. Începem cu 10.000 de euro... 11.000, 11.500, 12.000, 13.000...

•

Mă cuprinsese panica... îmi venea să țip... *Opriți-vă, fetița cu pielea bronzată eu sunt! Și uitați ce-am ajuns...* Măcar asta lăsați-mi...

La 14.500 s-a stabilizat... O dată, de două ori... 15.000, am strigat... 15.000, acolo-n fundul sălii... și persoana care supralicita în fața mea, un tip care, după vârstă, mi-ar fi putut fi copil, a făcut semn că renunță...

Cu tot cu taxe, am intrat în proprietatea fotografiei pentru suma de 19.000 de euro. Eu, mica traducătoare judiciară care se mândrea că nu are niciun împrumut, am clacat pentru o poză.

M-am întors acasă cu comoara și am agățat-o în fața biroului. Fetele n-au înțeles deloc ce mă apucase să cumpăr portretul micuței blonde joviale și să împodobesc pe nepusă masă livingul din apartamentul nostru care, cu excepția mochetei roz cu flori portocalii, fusese dintotdeauna sinistru, ceva de speriat... Dacă le-aș mai fi spus și că mă îndatorasem pe cinci ani pentru el, ar fi crezut c-am înnebunit. Nicio secundă nu au făcut legătura între fotografie și mama lor.

Altfel spus, întristător.

•

Mi-am început munca de interpret în tribunale cu audierile în cazuri de flagrant delict.

Ar fi trebuit să vedeți cât suflet puneam în munca mea la începutul activității. Mă credeam indispensabilă și traduceam cu entuziasm, ca nuanță și ton, tot ce doreau arestații să exprime în fața judecătorilor.

Trebuie știut că mulți dintre arabii cărora le traduceam spusele de hoți mărunți în timpul audierilor îmi provocau o infinită milă. Erau oameni extrem de săraci și de puțin educați; imigranți ajunși în mizerie, în căutarea unui Eldorado care nu există, obligați, ca să nu crape de foame, să recurgă la mici afaceri dubioase sau la furturi jalnice.

Nu mi-a trebuit însă mult până să înțeleg că nu băga nimeni în seamă nuanțele și tonul meu, traducătorul nefiind altceva decât un instrument care asigura mersul fără întârzieri al represiunii. Era îndeajuns să vezi cum magistrații vorbeau în timpul audierilor, debitul lor verbal nevariind nici măcar cu o iotă fie că traducătorul urma sau nu firul celor spuse, fie că individul din boxă înțelegea ori nu ce se întâmpla.

Eram percepută ca un rău devenit necesar din motive legate de drepturile omului. Nimic mai mult. Abia dacă mi se dădea cuvântul așa, din vârful buzelor: *Unde e traducătoarea? Da, bine, atunci putem începe. Sunteți acuzat că, la Paris, într-o perioadă în care nu s-a prescris... bla... bla... bla... și tot așa, dintr-o suflare, timp de zece minute.*

Chestiunea devenea dramatică pentru confracții mei care făceau interpretarea în limbajul semnelor și care se agitau ca niște roboți dereglați pentru a traduce măcar un procent din ce reușeau să prindă din zbor. Când însă vreunul dintre noi avea impertinența de a solicita o pauză, pentru a se face înțeles de amărâtul pe care-l avea în sarcină și care nu pricepea o boabă, magistratul lua o mină suferindă și închidea ochii gen *o să fredonez*

și eu ceva în minte până-o trece și-asta. Evident, pisălogul era catalogat drept chițibușar și altă dată nu mai era chemat.

•

Foarte repede am încetat să mai fac eforturi.

Când cel pe care-l asistam mă impresiona, mi se mai întâmpla, prin valul de vorbe ale judecătorului, să-i spun în arabă cam așa: *Zi-le idioților ăstora ce vor s-audă și hai să terminăm odată: zi-le că ai furat ca să-ți poți cumpăra bilet să te-ntorci acasă, așa de tare te grăbeai să pleci.*

Pentru dosarele mai complicate, cu mai multe potențiale inculpări, când aveam de tradus audieri, mi se mai întâmpla să inventez șmecherii, cu toate elementele necesare, pentru a-i apăra pe acei membri ai bandelor pe care-i consideram chiar de plâns. Dar puteam face și invers, hotărând să-i fac praf mai ales pentru a le apăra bietele neveste, niște fete naive, duse de nas. Înmulțind astfel numărul prostituatelor sau al amantelor, mizerabilii cu care împărțeam prin căști o scabroasă intimitate le vorbeau ca unor câini și împingeau cinismul până la a trece pe numele lor telefoanele cu care își organizau afacerile, mașinile cu care făceau trafic de droguri și nu numai și proprietățile provenite din spălare de bani. Fetelor acestora le spuneam ce auzisem în căști și-n ce hal erau luate de proaste, ca să nu se mai ducă de două ori pe săptămână la vorbitor încărcate ca niște catări cu saci de lenjerie.

•

Eram plătită la negru de ministerul care mă folosea, deci nu era de declarat vreun impozit.

Hotărât lucru, asta mi-era karma.

Fapt de altfel destul de înfricoșător, dacă te gândești că traducătorii pe umerii cărora stă securitatea națională, cei care traduc în direct comploturile puse la cale de islamiști prin beciuri și garaje, sunt muncitori clandestini, care nu cotizează nici pentru pensie, nici pentru asigurările de sănătate. Acum, pe bune, nu e chiar un model de incoruptibilitate, nu? În sfârșit, eu sunt coruptă și chestia asta tot mi se pare de-a dreptul deprimantă.

•

La început, lucrul acesta mă distra și-apoi, într-o zi, nu mi-a mai venit deloc să râd.

Asistam un biet algerian în cadrul unei audieri pentru stabilirea despăgubirii pentru o arestare provizorie. Problemă a unei instanțe de drept

civil în care se dezbătea suma pe care statul trebuia să o verse unui nevinovat fiindcă-i distrusese viața. În ziua aceea, lista de erori judiciare defila prin fața unui magistrat absolut execrabil, care măsura din cap până-n picioare fiecare solicitant cu o mutră batjocoritoare, gen *Și-adică, ia zi, tu ești nevinovat, da? Hai, mă lași...*

Arabul respectiv, muncitor în construcții care curăța fațada unui bloc unde locuia o dementă, rămăsese doi ani și jumătate în arest preventiv pentru un viol pe care nu-l comisese, înainte să fie achitat de o curte cu juri, după ce nebuna în cauză retractase.

Așa că m-a bătut la cap, în ora care a precedat audierea, explicându-mi în ce măsură conta pentru el acel moment în care vedea, în sfârșit, ocazia de a da pe față tot ce-i stătea pe inimă: promiscuitatea din închisori, comportamentul dur al celorlalți deținuți față de delincvenții sexuali, cele două dușuri săptămânale, faptul că nevasta îi plecase înapoi, la ea în sat, cu tot cu copii, familia care nu-i mai vorbea, locuința pe care o pierduse... Atâtea avea de spus!... Tribunalul l-ar fi putut asculta cinci minute, fie și pentru a-și cere astfel scuze în numele acelui judecător de instrucție care-i aruncase viața-n aer și-l ținuse în detenție fără dovezi timp de treizeci de luni. Ei bine, nu, președintele, disprețuitor, l-a întrerupt scurt: *Domnule, la vremea respectivă munceați la negru. Nu puteți avea nicio pretenție, indiferent ce s-a întâmplat. Pentru noi, nici măcar nu existați!*

Nu-mi mai găseam cuvintele în arabă, într-atât îmi era de rușine. Nici să-l privesc în ochi nu mai reușeam, întâi m-am bâlbâit, după care cuvintele au izbucnit de la sine: *Și eu, domnule președinte, sunt plătită la negru, și, mai mult, asta chiar de Ministerul justiției. Așa că, fiindcă nu exist, descurcați-vă fără mine!* Și-am plecat, lăsând totul baltă.

•

În pofida decepției, ascensiunea mea profesională a fost fulgerătoare. Colegii mei au spus că m-am culcat probabil cu mulți pentru un asemenea parcurs. Ba mi-au ajuns la urechi și formulări mult mai vulgare: erau aduși în discuție niște kilometri de pulă de caralii etc., etc.

Lucru care ar fi putut fi adevărat în măsura în care exact polițiștii din diferite departamente sunt cei care decid ce interpret va fi chemat să traducă audierile sau propunerile de arestare preventivă din cazurile de care se ocupă. De-asta se și întâlnesc atâtea soiuri de oameni în această meserie, căci pentru a fi întronat ca traducător e de ajuns să depui jurământul că-ți

vei da concursul justiției... Or, trebuie știut că mulți interpreți francezi de origine magrebiană nu cunosc decât idiomul părinților lor, însă există douăzeci și șapte de dialecte arabe, tot atât de departe unele de altele ca franceza de germană. Dialecte care sunt imposibil de cunoscut integral altfel decât studiind serios arabă la universitate. Cu alte cuvinte, audierile unui sirian sau unui libian, traduse de un manechin marocan, de soția tunisiană a unui sticlete sau de antrenorul sportiv personal de origine algeriană al unui comisar de poliție... cum să zic... nu c-aș vrea să critic ceva... vă rog doar să mergeți să vedeți cum stau lucrurile.

•

Cred că îmi datorez succesul disponibilității de care dau dovadă, dar, mai ales, numelui meu: Patience Portefeux. Mai ales după atentatele în urma cărora orice arab e perceput ca potențial terorist. *Quis custodiet ipsos custodes?* Cine va păzi paznicii? Cine-i ascultă pe traducătorii arabi? Vai, vai, vai... nimeni! Nu mai rămâne decât să te rogi să rămână surzi la observațiile jignitoare cărora le sunt victime ei și copiii lor... O societate rasistă și paranoică, forțată să aibă încredere în străini, hai că e caraghios!

•

Eram chemată tot timpul pentru a mi se încredința câte o lucrare și trebuie să spun că nu am refuzat niciodată, nici cea mai neînsemnată ofertă, în aproape douăzeci și cinci de ani, nici chiar atunci când am fost bolnavă. Și, dintr-odată, datorită respectului creat de credibilitatea mea, nu mi s-a mai propus decât ce-mi plăcea, lăsând restul traducătorilor mai puțin experimentați.

Și astfel, treptat, am renunțat la traducerea audierilor și propunerilor de arestare preventivă, pentru a mă concentra pe ascultarea telefoanelor în cadrul anchetelor privitoare la traficul de stupefiante și la marele banditism. Așa am scăpat de societatea indivizilor care-mi povesteau toate necazurile lor, cu cătușele la mâini, mie, prima și singura din lanțul represiv care le vorbea limba, întrucât, spre deosebire de paternaliștii burghezi de stânga, n-am simțit niciodată nevoia de a-mi consacra timpul drăgălașilor de arabi pentru a simți că exist. Și, oricum, și la ei sunt de toate, ca la toată lumea. Și indivizi respectuoși, și porci înfiorători. Și progresiști, și țărănoi arhaici. Și indivizi pierduți și izolați, și sate-ntregi care-și trimit tinerii să comită delictе și să aducă banii acasă. De toate.

La un moment dat m-am băgat și în probleme de terorism, dar m-am ales

cu asemenea coșmaruri, că m-am oprit imediat. Cu vârsta, trebuie spus, suportați din ce în ce mai puțin violența... cotonogelile pe care le administrau caralii arestaților sub nasul meu, de parcă n-aș fi existat... faptul că-i scuipau în ochi și-i înjurau, zicându-le *trădătoare-mpuțită* sau *ciuhap puturos*... arestările în forță, când eram băgată-n linia-ntâi, în fața ușilor, fără vestă antiglonț, pentru a urla în arabă: *Poliția, deschideți!*...

Mi s-a luat de toate astea.

•

Traduceam interceptări în special pentru brigada stupefiantă, în clădirile de pe Quai des Orfèvres, pentru OCRTIS – Oficiul Central pentru Combaterea Traficului de Stupefiantă de la Nanterre – sau pentru Direcția Poliției Judiciare a Arondismentului 2. Dar pe măsură ce am început să mă descurc mai bine cu computerul și fiindcă sunt Patience Portefeux, franțuzoaica-aia-care-vorbește-arăbește, așadar o persoană deasupra oricărei bănuieli, am fost lăsată să lucrez acasă fișierele audio. Pe neașteptate, după atacul cerebral al mamei și după ce fetele mele au șters-o, pe bună dreptate, de lângă o ființă așa de acra ca mine și s-au dus să stea cu chirie împreună cu alte persoane, m-am închis între cei patru pereți ai mei ca o hikikomori.

Începând din acel moment, m-am apucat de traducerea kilometrilor de ineptii debitate de traficantii de droguri... pentru a putea plăti cei 3.200 de euro pe lună cât mă costa căminul pentru vârstnici dependenți în care fusesem nevoită să o duc pe mama. Întrucât traducerea se plătește bine când muncești ca o apucată – 42 de euro prima oră, 30 următoarele, mai ales când tu ești cel care își calculează orele de muncă la domiciliu, modalitate de a ajunge la sume frumoase... Dar și de a-ți prăji creierii... A ți-i prăji deseori cu orori, căci interpreții sunt cei care funcționează ca un filtru al mizeriei omenești, înainte ca polițiștii și judecătorii să se confrunte cu ea.

Mă gândesc mai ales la torturi până la moarte, înregistrate pe telefonul mobil, pe care am avut ocazia să le ascult în cadrul unui dosar de reglări de conturi. Credeți că mi-a fost cumva trimis vreun psiholog ca să-mi aline trauma? Deși a fost cu adevărat îngrozitor.

Asba Patience, hai iute cu traducerea...

Multiplă motivație să-i trimiți pe toți la dracu’.

•

La muncă aveam legătură mai mult cu polițiștii. Mulți sunt așa cum se

vede în filme: mereu gata să le sară țandăra, neputând fi stăpâni nicăieri și pe nicio situație. Indivizi cu o deplorabilă igienă de viață, ale căror neveste i-au lăsat de mult și ale căror seri, în cazul în care nu și le petrec îmbătându-se, se rezumă la a și-o trage jalnic cu niște mămaițe de treabă, singure și triste. Pe aceștia i-am ținut întotdeauna la distanță, obligându-i să îmi spună doamna Patience văduvă Portefeux, după cum recomanda legea. Surprinzător, dar adevărat: lucrul acesta obligă la respect.

Fiindcă nu sunt o mămaiță de treabă, singură și tristă, ci o văduvă.

•

Îmi datoram condițiile de muncă unui polițist divorțat, Philippe, care locuia împreună cu fiul lui. Îl cunoscusem la Nanterre, lângă Oficiul pentru Combaterea Stupefiantelor, într-o zi când fusesem chemată în ajutor. Ca să fiu mai exactă, lângă o casă de supermarket, de unde își cumpăra un hotdog în cutie de plastic. Nu sunt deloc genul care să iasă la agățat, dar mă făcuseră să râd cârnații aceia gata băgați în pâinicile lor deja decupate pe măsură. Și nu mă putusem opri să nu-i zic ceva gen: *Iertați-mă, dar întotdeauna m-am întrebat cine-ar putea cumpăra așa ceva...* Păi, cine, un *sticlete singur*, îmi răspunsese zâmbind, așa că mi-a devenit brusc simpatic... după care ne-am pus-o.

Nu grație lui eram solicitată neîncetat, dar lui îi datorez faptul că sunt plătită la oră și pot traduce de acasă fără nicio suspiciune.

Numai lucruri bune mi-a oferit. M-am purtat tare urât cu el, dar trebuie spus că și probitatea lui de neștirbit chiar era ca o ghiulea de fier dată dracului.

2. Zi, ce-ai văzut?

— Comunicarea nr. 1387: Haribo îl anunță pe Cortex că trebuie să-l sune pe Juju, fiindcă nu răspunde. – Comunicarea nr. 1488: Cortex îi cere lui Juju să-i arate chestia. – Comunicarea nr. 1519: Juju nu mai are ciocolată, dar are verde. – Comunicarea nr. 1520: Juju are nevoie să-i aducă Cortex două de doișpe și-o salată. – Comunicarea nr. 1637: Haribo comandă galben de o mie de euro și trimite unul mic într-o jumătate de oră. – Comunicarea nr. 1692: Haribo e în Piața Gambetta, dar ăl mic nu e acolo. – Comunicarea nr. 1732: Gnocchi îi cere zece discuri. Cortex îi spune că se vor întâlni peste o jumătate de oră la barul shisha Balboa...

•

Și traduceam tot așa, la infinit... iar și iar... Ca un gândac de bălegar. Chiar așa, ca insecta aceea mică, voinică și neagră care se folosește de picioarele din față pentru a face bulgări de rahat pe care îi duce rostogolindu-i... Ei bine, minusculele lui activități zilnice sunt la fel de pasionante ca aceea care a fost a mea timp de aproape douăzeci și cinci de ani: își împinge bulgărele de bălegar, îl scapă, îl prinde iar, e zdrobit de povară, nu se lasă nicicând, oricare-ar fi obstacolele sau pățaniile... Iată ce a însemnat viața mea profesională... ba chiar întreaga mea viață, pe scurt, fiindcă tot timpul n-am făcut altceva decât să muncesc.

Când mi se întâmpla (extrem de rar) să vorbesc despre meseria mea pe la vreo masă luată în oraș, oamenii erau fascinați fără excepție de ceea ce puteam auzi în acele conversații telefonice. Cam ca în poemul lui Baudelaire, *Călătoria*:

(...)

*Veniți și vă desfaceți bogatele memorii
Făcute din lumină de aștri și eter.*

*Vrem să pornim aiurea pe mările albastre;
Spre a ne scăpa de-al ocnei otrăvitor plictis
Pictați-vă-amintirea pe spiritele noastre
Întocmai ca pe-o pânză cu orizont de vis.*

Ei, ce-ați văzut?^[2].

Nimic! Nimic nu am văzut pentru că... ei bine, pentru că pe bune nu era nimic de văzut.

La început, ascultam mizeria aceea vâscoasă cu interes de naturalist în căutarea unui sens anume care s-ar fi putut răsfrânge și asupra vieții mele, dar nu era nimic altceva decât ce ai fi putut auzi și într-o brutărie: *Cu ce vă servesc? Cu asta? Atât?*

Aș putea scrie o teză despre traficanți de droguri, atât de mult i-am ascultat și așa de bine-i cunosc. Neînsemnata lor viață arată exact ca aceea a oricărui funcționar din cartierul de afaceri La Défense: absolut lipsită de interes.

Au în general câte două telefoane: *business*, al cărui număr se schimbă continuu, și *halal*, mai stabil, dedicat vieții personale. Chestia e că de la ambele vorbesc cu aceleași persoane și de multe ori încurcă subiectul: *Mdea, frate, salam aleikum, adu-mi 10 la barul shisha...* Interlocutorul închide fără a spune o vorbă. Urmează alte două-trei încercări, însă cel de la celălalt capăt nu mai răspunde. Mesaj: *Băi, nu se face să nu răspunzi...* înjurătură... Și dintr-odată linia halal dispare. Și-atunci se ajunge foarte repede la numele titularului, prin intermediul apelurilor de la tati, mami, frați și surori care nu-și încarcă interlocutorii cu poreclele cretine pe care și le iau dealerii pentru a nu fi recunoscuți.

•

Până și cei foarte suspicioși, care nu vorbesc decât pe WhatsApp, Telegram sau BlackBerry PGP, la un moment dat, fiindcă au nevoie să țipe la cineva, nu se pot împiedica să ia telefonul cu linie clasică și să se trădeze ca niște idioți ce sunt.

•

În timpul săptămânii, ziua le începe pe la ora 2 după-amiază și se încheie la 3 dimineața, rezumându-se la un du-te-vino pe scuter sau în Smart, între punctul de reprovizionare și distribuție și biroul din cârciuma cu kebab sau din sala de sport.

Dacă ar fi să le filmez treburile, aș pune ca fond sonor *What a wonderful world* al lui Louis Armstrong.

Toate conversațiile se învârt în jurul banilor: cei care le sunt datorați, cei pe care ar fi trebuit să-i ia, cei pe care visează să-i aibă... bani pe care-i fac

praf în weekend prin barurile de noapte – aceleași pe care le frecventează și funcționarii din La Défense... care le sunt clienți – atâta doar că sticla de șampanie de o mie de euro, când le ajunge pe masă, o golesc în frapieră, fiindcă nu beau alcool. Deseori, la ieșirea din bar, se iau la bătaie și sunt sistematic arestați și condamnați, fără a mai încerca să afle cineva dacă au început ei sau funcționarii din La Défense.

Iernile și le petrec, precum clienții lor, în Thailanda, mai ales la Phuket, dar în alt cartier: în Patong, redenumit *Orașul celor 4.000*^[3], după numele cartierului din orașul Courneuve situat în departamentul Seine-Saint-Denis. Thailandezii le zic *french arabics*.

Acolo e doar vacanță, nici vorbă să vândă droguri, fiindcă și simpla utilizare a stupefiantelor e pedepsită cu douăzeci de ani de închisoare. Vara, se duc acasă să-și vadă familiile și nici acolo nu fac pe dealerii, din același motiv.

Filmele lor preferate sunt cele din seria *Fast and Furious* și *Scarface*. Au toți conturi pe rețelele de socializare, unde se declară angajați la Louis Vuitton și studenți la Harvard, după cum sunt liberi sau la pârnaie.

Fac schimb de adevăruri fundamentale în care islamul sunnit (în principal partea care are legătură cu poligamia) e amestecat cu maximele lui Tony Montana și texte ale rapperilor care au depășit cinci sute de milioane de vizualizări pe YouTube.

În materie de introspecție, sunt ca toți comercianții lumii... de o sărăcie crasă.

*

...and I think to myself what a wonderful world...

Știu că nu pare, dar, pentru unii dintre ei resimt un fel de afecțiune, fiindcă îmi amintesc de anarhia de dreapta practică de tata și, la fel ca el, și ei vorbesc limba universală a *banului*.

•

Trecuse deci ceva timp de când lucram pentru brigada stupefiantă, traducând audierile acelor *french arabics* care-și agrementau frazele cu o arabă teribil de proastă, închipuindu-și că nimeni nu ar fi avut cum să înțeleagă ceva.

În general, lucram patru sau cinci dosare odată. Acestea erau deseori rodul denunțului unui rival care ținea să își instaleze afacerea pe același teritoriu sau al unui cetățean sătul să tot vadă dealerii învârtindu-se prin fața

casei lui.

Printre acele dosare era unul care-mi cerea mult mai mult efort decât celelalte, întrucât protagoniștii de origine marocană nu vorbeau decât în arabă. Trebuia să traduc integral interceptările telefonice, nu doar câteva fraze ici și colo, ca de obicei.

De data aceasta era vorba despre trafic de canabis, care funcționa într-un circuit scurt, de la micul producător la consumator, departe de traficul de amploare cu tot protocolul lui. Traficanți absolut în afara mediului interlop obișnuit, denunțați nu de vreun concurent, ci de un vecin, din cauza unei povești obscure cu o sursă de apă – gen Jean de Florette^[4], cum ar zice tinerii.

Producătorul Mohamed Benabdelaziz locuia la Oued Laou, un mic sat marocan așezat într-o poziție strategică, pe malul mării, în regiunea muntoasă a Ritului, cu toate culturile lui de canabis, la patruzeci de kilometri de enclava spaniolă Ceuta. Pe o mică parcelă de nici șase hectare cultiva *khardala*, o varietate de canabis de mare randament, plantă cu tije scurte și groase, grele și pline de flori, foarte bogate în THC^[5], pe care o recolta singur și, lucru mai rar, îi extrăgea tot el rășina prin presare. Întreaga producție de canabis îi era finanțată chiar în Maroc, prin scontare operată de un *saraf* – un bancher arab. Saraful îl plătea pe Mohamed în avans, apoi lua asupra lui acoperirea creanței de la angroșiștii francezi grație unor recuperatori de bani pe cât de discreți, pe atât de respectați. Aceștia lucrau pentru mai mulți traficanți de droguri, dar și pentru comercianți care nu aveau nimic de-a face cu lumea aceea. Odată recuperați banii, aceștia erau folosiți pentru cumpărarea de electrocasnice sau de mașini care erau reimportate, ocolind astfel controlul schimburilor comerciale, deosebit de strict în Maroc din motive de protejare a economiei țării.

Totul funcționa într-un mediu închis, exclusiv marocan, în care toată lumea se cunoștea indiferent dacă locuia în Franța sau în sat. Un circuit restrâns al vânzării și spălării de bani așadar, copiat de la un capăt la celălalt după economia reală. Circuitul mergea de la producător la consumator, precum coșurile de legume bio pentru burghezii boemi și amatori de ecofițe.

•

Mohamed Benabdelaziz, producătorul, îl folosea ca transportator de

droguri pe un nepot, un francez de douăzeci și patru de ani originar din Vitry, o suburbie aflată la patru kilometri sud de Paris.

Când am început să-i ascult familia, drogul era încărcat într-un camion de legume. Acesta trecea frontiera pe la Ceuta mulțumită complicității unui văr vameș, apoi traversa Spania către Franța, până în suburbia unde era așteptat de angroșiștii care preluau împreună cu echipele lor sarcina vânzării în Paris (linia telefonică pentru afaceri).

•

Mărturisesc că îmi deveniseră simpatici acei tineri, fiindcă nu aveau deloc profilul miciei drojdii sociale imature și sociopate cu care eram obișnuită. Mai ales Afid, nepotul producătorului din Rif, care era serios, respectuos și muncitor. Alt lucru notabil: vorbea o arabă corectă când se adresa angroșiștilor, în cazul de față prieteni din copilărie, deși aceștia nu înțelegeau de fiecare dată chiar totul (linia telefonică pentru afaceri).

Maică-sa trăia în Franța. Era despărțită de bărbat, un algerian care se întorsese la el în sat, unde luase de nevastă o altă femeie, mai tânără (linia telefonică halal).

Ținând cont de informațiile pe care le culesesem pe firul conversațiilor, înțelesesem că, dacă Afid se exprima în arabă, deși limba sa era franceza, o făcea pentru a arăta, în felul lui, că țara în care crescuse îl dezamăgise. Visul lui fusese să deschidă un service pentru mașini de lux pe Costa de Azur. Și făcuse tot ce aștepta societatea de la el: nu lenevise, stătuse-n banca lui, la școală se ținuse de carte, obținuse o licență profesională tehnică după un curs postliceal de doi ani și calificativul „foarte bine” în proiectarea și realizarea caroseriilor. Cu toate acestea, la terminarea studiilor, fusese lovit în plină figură de Marea Minciună franceză. Meritocrația școlară – opiu pentru popor într-o țară care nu mai oferă serviciu nimănui și cu atât mai puțin unui arab – nu i-a adus mijloacele financiare la care visase. Așa că, în loc să rămână să bovarizeze cu gașca în fața blocului ori să furnizeze carne de tun pentru Daesh, se mutase în țara părinților lui, cu diploma-n buzunar, în ideea de a se întoarce cât mai rapid cu putință...

Și fiindcă unchiul lui, Mohamed, producea „cărămizi” din rășină de canabis, își pusese experiența într-ale caroseriilor în slujba fabricării de funduri duble de nedepistat pentru camioanele care cărau drogul familial (linia telefonică pentru afaceri a unchiului, ascultată și ea).

Cât despre faimosul service la care visa, urma să-l deschidă în Dubai

când o să aibă destui bani puși de-o parte.

•

Aveam impresia că familia Benabdelaziz era formată din oameni simpatici și plini de avânt, în care simțea o dragoste de viață puternică și tenace. Sentiment care-mi lipsea total pe vremea aceea, mai ales din cauza spitalizării mamei, într-o perioadă în care nu am făcut altceva decât să muncesc pentru a-i plăti căminul de bătrâni, să plâng și să dorm. Îmi făcea bine să-mi pun căștile și să-i ascult depănându-și poveștile, modalitate, pentru mine, de a-mi părăsi apartamentul trist ori biroul încă și mai trist de la brigada stupefiantă, pentru a le trăi viața prin procură.

Nu traduceam niciodată convorbirile private. Le marcam întotdeauna cu un *fără interes pentru ancheta în curs*, ceea ce nu mă împiedica să le urmăresc peregrinările din pură plăcere, de parcă aș fi aflat noutăți despre o ramură îndepărtată a familiei mele.

Uneori chiar intram pe Google View și mergeam cu săgeata de-a lungul nesfârșitei rute roz ce o lua pe lângă marea albastră, având ca fond sonor o melodie a grupului de blues tuareg Tinariwen. Mă imaginam astfel mergând pe urmele lui Afid, către Oued Laou, cu vântul care bătea dinspre larg făcând să-mi fluture părul.

3. Evreiceii neînfricate nimic nu-i e imposibil

Când nu eram cu ochii pe foiletonul peripețiilor noii mele familii marocane, așadar când nu mă destindeam pe acea cale, mă duceam să îmi vizitez mama pe teritoriul agoniei ei.

Când treceam de ușa automată a stabilimentului atât de poetic denumit *Eoliadele*, parcă aș fi trecut granița dintre viață și un univers în care galbenul pereților mă izbea-n nări cu mirosul lui de supă de legume, detergent industrial și aleză jengoasă. Acolo mă întâmpinau, parcați în hol și așteptând să fie împinși în sala de mese, vreo sută de babalăci rățăciți, clătinând din cap de parc-ar fi spus *nu* morții.

Directoarea îi numea „rezidenți”, jucându-se cu un oarecare umor cu incertitudinea sensurilor cuvântului: persoane cu domiciliul stabil, definitiv aici sau deținători ai unei rezidențe temporare, deci care-ar fi putut pleca oricând ar fi voit.

În mijlocul acestui omenet pierdut, îmi descopeream mama strânsă într-un soi de nacelă-cochilie, fixând tavanul cu ochii ei orbi, holbați ca niște farfurii, așteptând să se deschidă cerurile ca ușile unui magazin în prima zi de solduri.

Odată intrată, urcam în camera ei. Acolo, îi administram, cu o lipsă palpabilă de răbdare, terciul special pregătit pentru a putea fi înghițit de hemiplegicii în fază avansată. Îi trăgeam apoi șpilhozenul pentru adulți – *Doamnă, nu se spune șpilhozen, e ca și când ați face-o copil, ci combinezon de noapte* – cumpărată la pachete de zece bucăți de pe internet... Pentru a evita ca bolnavii care nu se mai pot ridica din pat să își umple scutecele de rahat – *Nici scutece nu se mai spune, doamnă, ci protecție față de disconfortul fizic legat de dependență; scutecele sunt pentru bebeluși...* —, după care așteptam, ascultându-i elucubrațiile, ca îngrijitoarele să o treacă din nacelă-n pat.

Când era extrasă din cochilie cu sistemul acela de troliu din plastic alb și lăsată pe cearșaf, avea un aer atât de vulnerabil, ghemuită în costumul flaușat, încât chiar nu-ți venea deloc bine să te uiți la ea.

Ea, care fusese atât de elegantă în rochiile ei de muselină lila, avea acum dinții murdari, gura năclăită de medicamente, părul complet cenușiu și fața acoperită de peri dezgustători.

•

Relația mea cu mama nu fusese simplă. De exemplu, nu o reprezentasem niciodată în desenele din copilărie cu o rochie triunghiulară, ochi mari, veseli și surâs în formă de banană. Nu, nu... am desenat-o mereu ca pe un păianjen uriaș, hirsut, cu două labe mai mari pe post de picioare. Mamele cu surâs-banană erau ceea ce botezasem *mamialuane*. *Mamialuanele* știau să facă orice: flori din hârtie creponată, costume pentru teatru, torturi cu glazură roz și forme alambicate. Își însoțeau copiii în excursiile cu școala și duceau fără să se plângă munți de paltoane când era de așteptat la vreo coadă. Imediat ce exista vreo nelămurire în legătură cu vreo inițiativă mai deosebită, o iese-n care s-a născut Iisus din cartoane de ouă, o joacă de-a găsește tu comoara sau ouăle ascunse de iepuraș, o lustră din borcane de iaurt... inevitabil, răspunsul era același: *Mami a lu' Ana a făcut-o*.

Ceea ce era foarte departe de checul gălbui, de la magazin, pe care-l aduceam eu, plouată, la fiecare petrecere.

Nu... cu darul ei de-a freca menta părând că e ocupată până peste cap, mama nu era deloc o *mamialuana*. Un ou nu știa să fiarbă, trăia într-o dezordine absolută și considera că școala, păi, mde, *e ceva plicticos cum nu mai există altceva, din fericire pentru mine s-a întâmplat Anschluss-ul, altfel părinții ar fi descoperit până la urmă că nu mai pusesem piciorul prin școală de vreo șase luni*.

Cât despre copii, m-a făcut și nu mi-a ascuns niciodată că mă concepuse numai și numai pentru a-i dăruia tatei un fiu. Dacă ar fi alungat-o ținând cont de dezamăgirea provocată, cred că m-ar fi dat pe loc spre adopție.

Totuși, nu era nici nebună, nici blazată și nu i-a fost înșelată nicio speranță din moment ce nu aștepta nimic de la viață. În tinerețe nu nădăjduise decât să nu fie omorâtă. O dată pe săptămână, cei din lagărul ei erau adunați pentru a fi suiți într-un tren. O dată pe săptămână se așeza împreună cu mama ei într-un cerc marcat cu inițială numelui de familie, Z. Numai că, ajungându-se la O, la P, uneori la U, nu mai era loc în vagoane și cele două femei se întorceau în baraca din cărămidă, după câteva ore de așteptare în mijlocul urletelor de groază, al familiilor despărțite și al execuțiilor sumare. Odată depășită acea încercare, decisese că lumea se

putea descurca și fără ea... lumea, gospodăria, soțul și copilul ei... totul! Totul aluneca pe lângă ea. Ca un mic satelit dereglat, se apropia de marile evenimente ale vieții pentru a se învârti în jurul lor și a se îndepărta cât mai rapid cu putință, până simțea că nimic nu ar fi avut cum s-o privească.

Toată viața nu și-a cumpărat nici un singur obiect personal în afară de haine, parfumuri și cosmetice. Dimineața petrecea ore-n șir dichisindu-se și examinându-se cu mare seriozitate în oglindă, după care mergea să se așeze, în rochie cu volane, ca o absolută eroare de casting, în mijlocul mobilierului în stil medieval pentru care optase tata (*cu cât e mai vechi, cu atât evităm mai bine lipsa de gust...*).

Acolo își fuma țigările Gallia, citind romane în care se relua la infinit aceeași poveste: o evreică plecată din Austria, din Polonia, din Rusia... debarcă în picioarele goale la poalele Statuii Libertății din Ellis Island și ajunge, mulțumită șireteniei, sexului, norocului... o editoare celebră, o reputată creatoare de modă, o avocată de temut... Evreica-buldozer zdrobește totul în cale, mai ales bărbații. Copiii ei o urăsc. Moare singură, dar invidiată și foarte bogată.

...Și mama, așezată pe un scăunel de rugăciune transformat în scaun de-a binelea, luminată de un coif ajuns lampă, își aprindea nervoasă țigările în ritmul peregrinărilor evreice, întrerupându-și lectura cu mici exclamații intraductibile în franceză.

•

Ocrotind-o mândru din priviri, tata, pe care îl strigau pe numele mic toate prostituatele din cartierul Madeleine când trecea pe stradă, spunea despre ea că era ca o operă de artă: foarte frumoasă, dar absolut nulă ca valoare de întrebuințare.

Oare pentru el își petrecea ea atât timp dimineața ca să se aranjeze? Mama așa pretindea, dar era o minciună, fiindcă tata era aproape tot timpul în deplasare cu afacerile lui. Adevărul adevărat... e că mama nu iubea pe nimeni.

Dacă mama îmbrăca hainele colorate din mătase și existențele cutezătoarelor evreice, era pentru a urca în fiecare dimineață pe puntea unui imaginar vas de croazieră având ca destinație paradisul în care ar fi vrut să emigreze după război: Miami Beach, orașul în culori pastel și cu imobile în formă de casată italiană, orașul în care așkenazii dansează zi și noapte pe muzica lui Paul Anka.

Cum asta nu se-ntâmpla, își înăbușea dorința în uniformitatea zilelor care treceau una după alta și aștepta răbdătoare vacanțele bând ceai după ceai, citindu-și romanele și fumându-și țigările Gallia.

•

Către sfârșitul vieții, înainte de accidentul vascular cerebral, își trecea timpul tapându-mă de bani ca să-și cumpere haine de la Printemps sau Galeriile Lafayette, pe care le ducea înapoi a doua zi, cu complicitatea binevoitoare a vânzătoarelor. *O las pe mine, domnișoară*, zicea cu aură regală, după efectuarea schimbului, apoi cobora la parter pentru a se parfuma, încheindu-și ziua la Café de la Paix, unde mânca prăjituri enorme cu șervetul desfășurat peste tot trupul, ca să nu se murdărească.

Când și-a început îndelungata agonie în căminul pentru bătrâni, am golit mansarda în care locuise. În afara câtorva mobile urâte, lipsite de valoare, și a veselei ciobite, am descoperit o cutie întreagă de rujuri portocalii și o impresionantă bibliotecă de povești despre evreice cutezătoare.

•

Ceea ce mai rămăsese din creierul ei după atacul cerebral nu mai însemna decât reproșuri complet incoerente la adresa mea. Era vorba despre milioane de euro pe care i le furam, despre considerabilul patrimoniu imobiliar pe care-l lăsasem să putrezească neutilizat și despre iubitul Schnookie, un foxterier imaginar pe care l-aș fi maltratat.

De reproșurile ei avusesem parte încă din copilărie, dar de vreo zece ani lucrurile erau din ce în ce mai rele. Într-o dimineață, după ce cheltuisese și ultimul bănuț din suma serioasă pe care i-o lăsase tata – fetele trebuie să fi avut șaisprezece sau șaptesprezece ani –, mi-a telefonat și, pe un ton în egală măsură surprins și ușor exasperat, de prințesă care consideră că modul în care este servită nu se ridică la nivelul așteptat, mi-a declarat: *Patience, nu mai simt bani în seif...* de parcă mi-ar fi zis, învârtind robinetul: *Patience, nu mai e apă...* Și, într-adevăr, la bancă nu mai rămăseseră decât niște obiecte pe care ea le considera de preț: un exemplar din rujul preferat, păstrat pentru indicele de nuanță, certificatul care atesta că este evreică, o mulțime de documente false ale tatei, un obiect de metal care-nu-trebuie-pierdut-fiindcă-este-foarte-important, dar care nimeni nu știe la ce e bun, zgărzile câinilor care muriseră... însă nici urmă din comoara din monede de aur pe care soțul plănuise să i-o lase după moarte.

Utilizând o exprimare cumva impersonală, *nu mai sunt bani în seif*,

descria un fenomen regretabil de defectare a unei instalații, în care nu era implicată nicio persoană anume, și-n niciun caz ea. Nicio acuzație în mod special, nicio animozitate. Doar *nu mai sunt bani...*, după care s-a întors în mod natural spre mine, pentru a trăi pe spinarea mea, fără a-și închipui măcar o secundă că lucrul acesta m-ar putea stânjeni sau că voi fi obligată să muncesc din greu pentru a câștiga banii de care avea nevoie. Ba, mai rău: cred că m-a blestemat în taină s-o țin fără bani, căci, ajungând în sărăcie, a devenit dintr-odată extrem de enervantă, cerându-mi fără încetare sume exacte până la ultimul bănuț, gen *am nevoie de 223 de euro și 90 de eurocenți*, iar dacă îndrăzneam să-i las o sumă rotundă, o apucau năbădăile și mă acuza c-o iau drept cerșetoare.

•

De fiecare dată plecam stoarsă din acel teritoriu al agoniei.

În așteptarea ascensorului care urca în camerele lor toți bătrânii, mă prăbușeam pe o canapea îngustă, lăsându-mă în voia tristeții generate de acea situație, de propria-mi viață, de viață în general, care se năruia peste mine ca un cablu rupt ce se desfășoară cu toată greutatea.

Simțind cum apăsa asupra mea un blestem nedrept pentru orice ființă vie, plângeam, plângeam de neputință... iar și iar... și această incontinență emoțională mă puneă de fiecare dată în încurcătură în fața personalului care se simțea obligat să mă consoleze – chiar dacă trebuie să recunosc că sentimentul unei astfel de rușini nu e decât la rigoare deplasat într-un așezământ pentru îngrijirea bătrânilor în agonie.

•

Un cântec evreiesc frizând ridicolul, într-atât de evreiesc e, ilustrează foarte bine starea de spirit în care mă găseam:

*Wejn nischt, wejn nischt
schpor din terrn chotsch dich kwelt,
waji dos leben hot nor tsores
of wi schlecht, wen trem felt.*

Nu plânge, păstrează-ți lacrimile,
nu-ți secătui rezervele,
viața-i o astfel de povară, că riști să-ți lipsească
în ce mai ai de îndurat...

Ei, și exact pe acea canapea mi-a început aventura...

Prin fața mea trecea cu pași mărunți o bolnavă de Alzheimer, doamna Léger, convinsă că se întorcea la activitatea ei de șef de atelier la casa de modă Balmain. La început, am crezut că era vorba despre cineva venit să își viziteze o rudă, într-atât era de dichisită. De fapt, doamna aceea atât de elegantă, cu geantă în bandulieră și tocuri înalte, era ceea ce se cheamă o *rezidentă călătoare*. O pacientă în mișcare perpetuă, prinsă în obsesia că trebuie să plece undeva. Ținând cont de topografia locului, un culoar circular, biata femeie se învârtea ca un pește în borcan, memoria ștergându-i-se cu fiecare mișcare de revoluție.

Trebuie că mă luase drept una dintre ucenicele din atelierul ei și care se găsisse tocmai atunci să lenevească, fiindcă, la fiecare trecere, sigură că era prima oară când mă prindea asupra faptului, îmi trăgea un perdaf, după care pleca să mai dea o tură. *Ia nu mai plânge, fata mea. Ai două mâini stângi, nu ești făcută pentru croitorie, aia e... Treci înapoi la treabă, nu te mai afișa aici ca o prostituată!* Înc-o tură și, hop... *Unde te crezi? Îți închipui c-or să ți se plătească pe veci pauzele de țigară?... Du-te-napoi la treabă...* În general, la a treia tură mă opream din plâns și la a cincea izbucneam în râs, ceea ce o făcea pe șefa atelierului Alzheimer să mă amenințe că mă dă afară.

Mă înțelegeam bine cu cei doi copii ai ei, care trăgeau din greu pentru a-i putea plăti șederea în acel loc blestemat. Bieții de ei nu aveau unul, ci doi părinți spitalizați. O mamă care suferea de demență și un tată la pat, costul operațiunii ridicându-se la mai bine de 6.500 de euro pe lună în acel stabiliment din arondismentul XX, care zău că nu avea nimic de lux în el.

După ce duseseră tot etajul la somn, îngrijitoarele capturau mărșăluitoarea pentru a o dezbrăca și culca forțat. Legată de pat, aceasta țipa, chema în ajutor, urla că e sechestrată... Exact acest moment cu deosebire oribil mi-l alegeam pentru a o șterge de-acolo.

•

Numai că, într-o zi de aprilie, doamna Léger a evadat.

Eu am fost cea care și-a dat seama. Printre două suspine, am întrebat o femeie de serviciu dacă i se întâmplase ceva, ținând cont că eram lăsată să frec menta acolo, pe canapea, fără să mă bombăne cineva.

Chiar așa, pe unde-o mai fi umblând iar doamna Léger? mi-a răspuns africană politicoasă, cu accentul ei apăsător din Coasta de Fildeș, și a dat

imediat alarma, întreg personalul pornind în căutarea pacientei. Fiecare cameră și toate spațiile comune au fost metodic scotocite, dar degeaba. Nici urmă de doamnă Léger. Își luase tălpășița smulgându-și brățara de securitate, la fel ca velociraptorul din *Jurassic Park*.

Creierul unui bolnav de Alzheimer este descris ca o ceapă care putrezește strat după strat, de la exterior către interior. *Dorința de libertate e ascunsă-n inima cepei*, mi-am spus trecând prin hărmălaia provocată de dispariție.

...A doua zi, ascultând conversația mamei lui Afid cu fiul ei, pe linia telefonică halal, am auzit din gura acesteia aceeași poveste.

Știam că era îngrijitoare într-un cămin pentru bătrâni la Paris, dar eram departe de a-mi imagina că soarta o adusese la *Eoliade*, la căpătâiul propriei mele mame.

Mi-a luat o săptămână-ntreagă până am reperat-o, ținând cont că în asemenea stabilimente ale agoniei, la fel ca în spitale sau creșe, practic nu lucrează decât negrese și arăboaice. *Rasiști din toate colțurile lumii, aflați că prima și ultima persoană care vă hrănește cu lingura și vă spală până și-n părțile intime este o femeie pe care-o disprețuiți!*

Am dat de ea abia la 18:55 când, terminându-și treaba, se retrăsese într-o cameră de serviciu, unde aștepta apelul băiatului ei, a cărui înregistrare, cu dată și oră, avea să-mi fie trimis a doua zi.

Sigur era la curent cu afacerea lui. Cu toate acestea, ascultându-le seară de seară în căști pălăvrăgeala nevinovată, chiar te-ai fi putut întreba dacă știa cineva din familia aceea că traficul de droguri era o activitate ilicită și aspru pedepsită în Franța.

•

Pe femeia aceasta o știam din vedere, fără să-i fi dat cu-adevărat atenție, fiindcă era dintre cele care, din când în când, îmi ofereau câte un platou cu prăjituri orientale când mă vedeau plângând pe canapea. Întrucât era din echipa care asigura serviciul de zi, iar eu veneam în special seara, nu-i zisesem niciodată nici bună ziua, nici la revedere, cum îi salutam colegele. Trebuie spus că, atunci când te găsești în astfel de locuri, cu nasul în propria finitudine, nu prea ai chef de conversație. Și, oricum, despre ce să fi vorbit? În afară de pipi-caca și moarte, nu prea văd ce ne-am fi putut spune! Cu excepția ființelor complet detracate, în căminul de bătrâni intri cu obsesia de a ieși cât mai repede.

Așadar, era o femeie doar un pic mai în vârstă decât mine, de origine marocană, mereu surâzătoare, purtând kefia; în treacăt fie spus, este foarte bine tolerat acoperământul capului dacă musulmanele se limitează la a face menajul și a șterge la fund bătrânii.

De curiozitate, am început să vin puțin mai devreme și s-o privesc cu alți ochi.

Khadidja, fiindcă așa se numea, a venit din proprie inițiativă să-mi vorbească în timp ce încercam să o fac pe mama să înghită o chestie de culoarea meduzei. Abia dacă eram acolo de vreo cinci minute și deja îmi venea să-i fac țândări bolul de mutră.

M-a dat cu blândețe la o parte și mi-a luat lingura din mână:

— Dacă mama dumneavoastră nu vrea să mănânce, asta se-ntâmplă fiindcă sunteți atât de încordată. Strângeți atât de tare din dinți când apropiați lingura de ea, că până la urmă or să vi se spargă. Bătrânii, ca și animalele, simt totul.

Mama îi confirma analiza măsurându-mă din cap până-n picioare ca o țestoasă bătrână și dușmănoasă din fundul nacelei-carapace.

— Păi, ia uitați-vă cum refuză cu încăpățânare să deschidă gura!

— Mângâiați-o în timp ce-i dați să mănânce și-o să vedeți cum se va destinde.

Și așa a și făcut, trecându-i palma peste brațul ofilit și acoperit de pete brune.

— Nu pot face-așa ceva! am îngăimat împietrită de scârbă.

— Nu e grav, doar de-asta sunt aici!

— Nimeni nu ar trebui să fie obligat să trăiască o asemenea situație, nici ea, nici eu. E oribil s-o sfârșești așa!

— Știți, când nu sunteți aici, mămica dumneavoastră nu e așa de enervantă, ci mai degrabă veselă. Nu-i așa, prințeso?

Și a sărutat-o pe mama, care uitase de prezența mea și gângurea în idiș, cu figura pe jumătate paralizată:

— *Ikh bin a printsesin!*

— Ne spune multe povești. Ne-a spus despre niște recepții magnifice din vremea când tatăl dumneavoastră era ambasador la Miami. Invitați, șampanie, rochii minunate, palmieri... numai de-astea... și ne face și pe noi să visăm un pic... ne mai schimbă starea.

Ironia sufocantă a situației mi-a ridicat moralul.

Am zâmbit:

— Cu alintații nu prea știi ce-ai de făcut în familie.

— Ce știu eu e ce mi-a povestit din viața dumneavoastră, a fetelor dumneavoastră și cum v-a fost mereu alături.

— Mda, asta n-o pot nega: a fost chiar prea de tot alături de noi... în felul ei, am zice.

— Pe amândouă vă înfurie ce se întâmplă și e normal. Mămica dumneavoastră simte că se duce și, dintr-odată, se agață de tot ce poate, inclusiv de dumneavoastră, ceea ce o face insuportabilă. E-nspăimântată de viața care se sfârșește, dar și dumneavoastră vă e frică. E un moment dificil, care întotdeauna decurge foarte rău. De-asta suntem noi aici, pentru ca totul să fie mai puțin dur pentru familii și, dacă-mi permiteți: nu folosește la nimic să veniți zilnic. De suportat nu mai suportați și, ulterior, nu veți rămâne decât cu amintiri urâte despre ea. Ne ocupăm cu atenție de mămica dumneavoastră și, dacă va fi nevoie, vă vom telefona. Haideți, duceți-vă acasă.

•

În acea seară nu am mai rămas să plâng pe canapea. Ba chiar mi-am invitat fetele la cină și le-am pregătit ceea ce mama numea specialitatea ei culinară: *Fetelor, grație rețetei ăsteia, în orice împrejurare veți fi în top.*

Salată Miami.

O cutie de inimă de palmier, porumb și rondel de ananas.

Un avocado.

Se taie în cubulețe.

Se pune totul într-o salatiară.

Se adaugă creveți congelați decorticați.

Pentru sosul cocktail: se amestecă maioneză Amora și ketchup Heinz până când pasta rezultată devine roz-somon.

Ar fi exagerat să spun că în ziua aceea ne-am simpatizat reciproc, dar Khadidja era atât de amabilă, atât de răbdătoare cu bătrânii și cu familiile lor, încât mi-a permis să trec peste muștrările de conștiință provocate de senzația că nu eram în stare de nimic în privința mamei. I-am urmat sfaturile și am rărit vizitele.

Numai că, pe la sfârșitul lui iunie, lucrurile s-au complicat.

Trecuseră deja două luni de când traducerile mele erau destul de vagi în

privința cantității de droguri aduse în țară de fiul ei, Afid.

Din primele ascultări reieșea că le aducea cu camionul lui mic pentru legume, ca o furnică discretă, 50 de kilograme la fiecare drum, apoi 60, apoi 70... La un moment dat, m-am abținut să traduc, trecând precizarea sub tăcere și marcând în raport cu un *inaudibil* rarele ocazii când era amintită cantitatea. În aprilie se vorbea despre 250 de kilograme, așa că a cumpărat un camion mai mare.

Mie nu mi se dădeau de tradus decât conversațiile purtate în arabă, dar știam că, la rândul lor, polițiștii brigăzii stupefiante ascultau angroșiștii care vorbeau între ei și cu clienții în franceză. Prietenii lui Afid erau toți extrem de suspicioși și se mărgineau să anunțe prin SMS *sosire de marfa proaspătă* și nimic mai mult. Presupun că, până nu le erau livrate drogurile, nici nu știau cu exactitate cantitățile.

La sfârșitul lui aprilie, familia Benabdelaziz investise într-o șalupă Crompton de ocazie, o navă cu motor semirigid și fundul plat, pentru a trece pe mare frontiera spaniolă, iar noul camion rămăsese definitiv în Ceuta.

Nu am ascuns detaliul în rapoartele de ascultare, fiindcă toată lumea, și din Maroc, și din Franța nu mai vorbea decât despre acea achiziție și despre posibilele plimbări pe mare pe care le-ar fi făcut cu toții vara – *caniște dilii*, ziceau –, chiar dacă Afid le potolea înflăcărarea precizând că era vorba pur și simplu despre un instrument procurat pentru muncă.

În iulie, Afid plănuia o trecere a graniței, însă nu singur, ci împreună cu un angajat al unchiului său. Pe plaja Calamocarro din Ceuta urma să-i aștepte o echipă specializată în descărcări de droguri, *aquadores*, a căror misiune era să asigure securitatea la locul debarcării și să transfere marfa cât mai eficient cu putință în camionul cu fund dublu.

Dacă familia Benabdelaziz avea nevoie de întăriri, era de presupus că și cantitatea de stupefiante importată era cu mult mai mare decât de obicei.

Din curiozitate, m-am uitat pe YouTube cum se efectuau aceste debarcări. Acei administratori de plajă de rit nou puteau fi văzuți cum coborau încărcătura la lumina zilei, fără să-i deranjeze nimeni, printre cei ce se scăldau sau îi filmau cu telefoanele mobile.

•

Odată încărcată marfa în camion, cei doi plănuiau să o deplaseze nu cu ajutorul altor mașini, într-un convoi deja gândit pentru contrabandă, ci

singuri, discret, cu aură de bunicuț care-și duce legumele la piață, până la antrepozitul din apropiere de Vitry, unde îi așteptau nu doar cei trei prieteni care-o făceau în mod obișnuit, ci și alți doi angroșiști cu mașina lor. La întoarcere, Afid aranjase să ia și camionul și să le ducă pe mama și pe sora lui în vacanța de vară la ei în sat.

•

Polițiștii, simțind că e rost de o captură grasă, hotărâseră să procedeze la arestare în flagrant și așa, ziceau ei, să strivească sub talpă furnicile cărătoare de droguri de rahat înainte de a pleca în vacanță, la soare.

Și atunci mi-a apărut în fața ochilor totala absurditate a situației în care mă aflu: deși falsificam într-o veselie rapoartele privind ascultările telefoanelor – în cel mai bun caz așa, de-a dracului, în cel mai rău, pentru a-i face plăcere mamei unui traficant de stupefiante, care, de altfel, nu-mi ceruse nimic –, tot urma să fie descoperită într-o boxă din parcare de la Vitry nu știu ce cantitate de cannabis de calitate superioară, zisă *măslină*, ajungând până la 5.000 de euro kilul.

Plecarea din Spania era planificată pentru 13 iulie seara, în așa fel încât să ajungă în Franța pe 14 iulie, de ziua națională, și să meargă până la Paris practic sub supraveghere inexistentă ținând cont de mobilizarea forțelor de securitate pentru planul Vigipirate^[6].

În acest stadiu al anchetei, nu se mai punea problema să traduc de acasă. Am fost adusă la sediul Direcției Generale a Poliției Judiciare a Prefecturii Poliției din Paris, pe Quai des Orfèvres, pe 13 iulie spre ora 22, și am fost ținută acolo până când camionul a ajuns în apropiere de Poitiers, pe 14 iulie după-amiază. Și așa, pe la ora 16, când totul mergea ca pe roate, mi s-a dat voie să mă duc acasă, să fac un duș și să dorm câteva ceasuri pentru a fi în formă la arestarea șoferului marocan.

•

Am alergat cuprinsă de panică la căminul de bătrâni.

Acolo, am căutat-o pe Khadidja și, după ce am tras-o după mine în camera de serviciu, i-am spus pe scurt, în arabă, cine eram cu adevărat, ce făceam și ce știam. Apoi i-am cerut să își sune băiatul, care, ținând cont de momentul în care plecasem de la brigadă, trebuia să ajuns undeva prin dreptul Orléansului.

S-a uitat la mine încremenită, dar o vorbă nu a îngăimat pentru a mă întrerupe. Când am terminat, a făcut ce i-am spus, expunându-i băiatului

situația cu un simț al sintezei și un sânge rece extraordinare:

— Nu vorbi, doar ascultă: e-n fata mea o doamnă care vorbește arabă și care zice că trebuie să ieși de pe autostradă și să ascunzi peștișorii undeva. După care te-ntorci și nu-i anunți pe ceilalți, altfel or să facă săpături și or să știe că te-am prevenit eu și doamna asta. Te așteaptă la

Vitry. Nu opune rezistență, te rog.

În timpul acesta mă uitam la traseul autostrăzii A10 pe telefonul meu mobil.

— Întrebați-l ce ieșire vede-n față de pe autostradă.

— Doamna întreabă la ce ieșire ești acum.

— În fața mea e 14 Orléans Nord.

— Spuneți-i să arunce imediat telefonul pe geam și să nu iasă decât pe 12, altfel va fi reperat prin rețeaua de mobil. Pe 11 e punct de taxare la Saint-Arnoult și poliția are acolo două mașini de supraveghere.

— Arunci telefonul imediat și ieși pe 12 ca să ascunzi peștișii, m-auzi? Pe 12! După, n-ai să mai poți.

— La revedere, mami, i-a zis Afid și-a închis.

Khadidja s-a uitat la mine cu ochii holbați de spaimă, după care a început să plângă.

Mi se pusese un nod în gât.

Am luat-o-n brațe și am așteptat amândouă așa, așezate, strânse una-ntr-alta, cu respirația tăiată, cu ochii și urechile la ușă, cu gândurile încă mai departe, alături de polițiștii care îl așteptau pe Afid.

Până la urmă, la un moment dat, m-am ridicat și m-am dus s-o văd pe mama.

•

Afid s-a conformat și a fost arestat la sosire, după cum fusese planificat, împreună cu cei cinci angroșiști care-l așteptau cumiți, în pofida întârzierii imense. La Vitry, polițiștii evident nu au găsit decât o ascunzătoare goală pe care Platoon și Laser, cei doi ciobănești belgieni Malinois ai brigăzii canine, trebuie s-o fi semnalat lătrând ca niște apucați.

•

Am fost sunată în jurul orei 19 pentru a traduce discuția din arest cu transportatorul din satul marocan, care nu vorbea decât limba lui, iar eu m-am dus cu inima ușoară, fără să simt nici vinovăție, nici spaimă, ci, mai degrabă... așa zice... o veselă detașare.

•

La sosirea în sediul brigăzii stupefiantă am dat de obișnuitul furnicar. Inspectorii, nedormiți de douăzeci și patru de ore, treceau cu frenezie dintr-o încăpăre în alta cu depozițiile obținute de la cei mai vorbăreți, pentru confruntarea cu cei mai tăcuți. În afară de Afid, de însoțitorul lui și de cei cinci angroșiști care așteptaseră marfa, poliția mai arestase vreo zece persoane apropiate, prietene, părinți și câțiva dealeri, fiecare fiind pus pe jar în încăperi separate. Khadidja încă nu fusese interogată, dar era o chestiune de ore, fiindcă avea să își termine serviciul peste puțin timp și era așteptată la intrarea în blocul în care locuia.

Tineri, toți de origine arabă, intrau și ieșeau cu cătușele la mâini. Habar nu aveam cine era celebrul Afid până când un inspector mi-a semnalat prezența strigând de să-ți spargă timpanele: *A sosit interpreta!*, moment în care un tânăr ce își aștepta rândul la vizita medicală s-a uitat lung la mine. M-am făcut roșie ca racul.

•

Am tradus declarațiile marocanului arestat. Răspunsuri lapidare la întrebările inspectorului: *nu știu la ce droguri vă referiți... dumneavoastră o spuneți...* etc, și-am înțeles repede că nimeni dintre cei bănuți în acel dosar nu avea să scape nici cea mai mică informație.

Cum nu găsiseră drogurile, polițiștii apreciau că era vorba despre o cantitate greu de stabilit, pe care o estimau totuși cam la jumătate de tonă. Aceasta se evaporase în natură, ceea ce nu-i mulțumea sub nicio formă, deși ascultările telefonice, deosebit de limpezi, erau de ajuns pentru a trimite pe toată lumea la pușcărie.

La întrebarea *De ce ați ieșit în grabă de pe autostradă și ce ați făcut între Orléans și punctul de plată de la Saint-Arnoult timp de mai bine de două ore?*, marocanul răspunsese că venise împreună cu Afid, cu camionul, ca să-l vândă. Cum urma să fie verificat la livrare, erau îngrijorați fiindcă motorul făcea un zgomot ciudat. Pierduseră vreo două ore până terminaseră de reparat, apoi se întorseseră pe autostradă și călcaseră accelerația pentru a nu ajunge cu întârziere la întâlnirea cu cumpărătorul. *Și ascunzătoarea? Care ascunzătoare? A, da? Nu știam!*

Mi-era clar că ambilor inspectorii le venea să-l pocnească, dar ce și-ar fi permis cu vreo cinci ani în urmă, nu-și mai permiteau acum, în fața mea, femeie respectabilă de cincizeci de ani. Deci au rămas locului, copleșiți de

părerea de rău.

•

Cât despre mine, dacă mi s-ar fi cerut să traduc convorbirea dintre Khadidja și fiul ei, purtată înaintea punctului de taxare de la Saint-Arnoult, aş fi scris ca întotdeauna: *Conversație fără interes pentru ancheta în curs* și evident aş fi fost crezută. Numai că nimeni nu mi-a cerut-o.

•

M-am întors acasă ruptă de oboseală.

M-am dezbrăcat și m-am așezat în fața oglinzii din baie pentru a-mi scoate lentilele de contact, însă, privindu-mă, am fost șocată să observ ce față dură mă fixa.

Khadidja avusese dreptate când zisese că eram cuprinsă de furie. Ba chiar s-ar fi putut spune fără nicio exagerare că mânia dădea pe-afară din întreaga mea ființă ca un canal după furtună. Sâni, coapsele, brațele... totul ajunsese o cauză pierdută. Tot trupul meu striga după ajutor. Trebuia să mă plec în fața evidenței: îmbătrâneam.

Ce avea să se aleagă de mine, care nu aveam nici pensie, nici alt tip de ajutor social? Care nu aveam nimic în afara propriilor puteri în declin? Nu aveam pus niciun bănuț deoparte, iar bieteile mele economii se volatilizaseră pentru agonia maică-mii, acolo, la *Eoliade*. Când nu voi mai avea puterea de a munci, mă vedeam putrezind la mine-n blocul populat de chinezi care nu mă lăsau să dorm cu țipetele lor insuportabile. Cum membrii tentacularii familii Fò se uitau prin mine, încă de când sosiseră, ca printr-un geam, când își vor da seama că nu-mi mai plătesc dările mă vor opaciza dintr-o singură lovitură și mă vor arunca să crăp pe vreun colț de trotuar, ca pe un guguștiuc.

Iată ce mi-am spus în seara aceea, privindu-mă-n oglindă.

Ultrarealista viziune a propriului destin m-a condus la o asemenea disperare, încât pe loc m-am apucat să mă machiez, să mă parfumez, după care mi-am îmbrăcat minunata mea rochie de culoarea compotului de caise. Pentru nimeni altcineva în afară de mine și, pe când încercam să mă liniștesc în fața oglinzii, am auzit detonările. Abia la a treia explozie am înțeles că nu era vorba despre un atentat, ci despre focurile de artificii de 14 Iulie, de care uitasem cu totul.

Am urcat, sărind mai multe trepte odată, până la ultimul etaj al blocului. Un cuplu de tineri chinezi deschisese deja ieșirea de incendiu și se instalase

acolo pentru a admira exploziile, ca doi îndrăgostiți ce erau. M-am dus la celălalt capăt al acoperișului ca să-mi fac damblaua de una singură, eu, văduva Portefeux, șoseta desperecheată.

M-am întins pe spate, cu brațele desfăcute sub jerba de culori, iar plăcerea m-a inundat în timp ce-mi ofeream trupul cerului.

•

Odată coborâtă înapoi, în casă, m-am băgat în pat fără a putea închide un ochi, răsucindu-mă febril în așternut, cu mintea ocupată de ceea ce tocmai mi se întâmplase.

Trecuseră aproape douăzeci și cinci de ani de când mă agățam ca de-un buștean pe suprafața apei, plutind prin furtuna jalnicei mele aventuri și așteptând să apară un salt neprevăzut, demn de un serial TV... un război, un câștig la loterie, cele zece plăgi ale Egiptului, eu mai știu ce... și uite că-n-sfârșit sosise!

Uitându-mă la portretul meu alături de Audrey Hepburn, îmi ziceam că o colecție de focuri de artificii era un proiect dat naibii de ambițios... în măsura în care nu erau trase decât pe ceruri estivale, să le urmărești de-a lungul și de-a latul lumii însemna să trăiești *the endless summer* – vara fără de sfârșit, destin al surferilor purtați de un val imens de jur împrejurul globului. Sydney de Anul Nou, apoi Hong Kong, Dubai, Taipei, Rio, Cannes, Geneva și, pentru a încheia uriașa îmbrățișare a lumii, Manila. Un foc de artificii tras dintr-o sută de locuri în același timp, pentru a face ca orașul să semene cu un câmp de luptă dintr-o bătălie extraterestră.

Un plan de viață la fel de satisfăcător ca imaginea aceea cu micuța cu ochi *albastru-Pacientă* în fața uriașei sale înghețate.

...Iar undeva, în apropierea ieșirii 12 de pe autostrada A10, în câmp, exista o cantitate enormă de canabis care nu cerea decât să fie recuperată.

Nu luptasem cine știe ce cu mine însămi înainte de a-mi băga nasul în afacerile familiei Benabdelaziz. Ba, ca să fiu cinstită, nu luptasem deloc. Aș merge chiar până la a afirma că acționasem din instinct sau, mai exact, din atavism.

Din punctul de vedere al vinovăției, nu resimțeam niciuna!

De fapt, încă din prima mea zi de exercitare a profesiei, înțelesesem deja că intervenția mea nu avea nicio logică.

Există paisprezece milioane de consumatori de canabis în Franța și opt sute de mii de plantatori își câștigă existența din cultivarea acestuia în

Maroc. Cele două țări sunt prietene și totuși puștii pe care-i ascultam toată ziua târguindu-se încasau pedepse grele cu închisoarea pentru că le vindeau drogurile unora dintre copiii polițiștilor care-i urmăreau, ai magistraților care-i judecau și ai avocaților care-i apărau. Așa că, dintr-odată, deveneau nesuferiți și plini de ură. Nu îmi va scoate nimeni din minte (chiar dacă prietenul meu polițist afirmă că mă înșel) că această risipă de mijloace, că această încrâncenare de a goli cu lingurița marea de cannabis care inundă Franța nu este, înainte de toate, un instrument de controlare a populațiilor prin felul în care permite verificarea, de zece ori pe zi, a identității arabilor și negrilor.

Oricum ar fi, traficul de stupefiante m-a ajutat practic să trăiesc timp de douăzeci și cinci de ani la fel ca alte mii de funcționari însărcinați cu eradicarea lui, dar și ca numeroase familii care, fără acești bani, nu ar fi avut la dispoziție decât ajutor social pentru a-și asigura hrana.

Trebuie spus că, în materie de depenalizare, până și în Statele Unite lumea e mai puțin tâmpită ca la noi. Acolo se golesc pușcăriile pentru a face loc adevăraților criminali.

Toleranță zero, reflecție zero, iată politica în materie de stupefiante practică în țara mea condusă totuși de premianți. Din fericire, mai există și țările de unde vin ăia... Să stai mângă de dimineața până seara, asta cel puțin e voie. Ghinionul musulmanilor, n-au decât să tragă și ei la măsca ca toată lumea dacă vor să simtă frumusețea interioară.

Și-o să simt vreo vinovăție? I-auzi ce mai glumă!

•

Cea rănită de viață se smulgea din inerția ei mentală. *Nu mai sper; vreau!* cum tot repeta Randal, personajul din *Hoțul* lui Georges Darien, cartea preferată a tatălui meu. În familia mea, s-a lucrat dintotdeauna cu arabi, deci era mai mult decât de înțeles să continui.

•

În gardă de-acum, m-am întors la rutina zilnică: serviciu – azil pentru bătrânii-n agonie... Câteva traduceri într-un caz de proxenetism: fete aduse de la ele din sat de niște indivizi care le ademeniseră cu ideea de a ajunge amante de fotbaliști... Veșnicii falsificatori de carduri pe care le furau proțâpindu-se aparent cu spatele la victimă; veniți toți din Algeria, de la Boufarik – generau acest profit de zece ani încoace și pentru ei, și pentru mine... Un trafic de cocaină operat de trei marocani brutali, care se jurau

pecoranul delamecca la două fraze odată, proști cum rareori am văzut... și, în sfârșit, Khadidja, căreia judecătorul de instrucție decisese să-i fie pus din nou telefonul sub ascultare.

•

...Apoi, trei zile mai târziu, pe 18 iulie, mama a făcut al doilea AVC.

Îngrijitoarele au realizat că într-o singură noapte creierul ei se redusese la dimensiunile unui sâmbure de piersică. Nu mai putea să înghită, nu mai știa o vorbă franțuzește și urla înspăimântător. Scanarea dispusă de direcțiune confirmase diagnosticul: ce mai rămăsese din emisfera dreaptă era complet scos din uz, iar emisfera stângă era inundată de sânge.

•

Când m-am dus la *Eoliade* pentru a constata dezastrul, Khadidja se întorsese la muncă și mă aștepta așezată pe patul mamei:

— V-am așteptat ca să vă mulțumesc.

Kefia care contrasta puternic cu paloarea chipului devastat de săptămâna de nesomn îi dădea o expresie arhitragică.

Am liniștit-o în arabă:

— Ar fi fost de neconceput să nu fac nimic după ce v-am ascultat zi de zi discutând cu fiul dumneavoastră. Aveți vesti de la el?

— Da, avocatul mi-a spus că e bine și mi-a cerut mulți bani.

A ezitat, apoi m-a întrebat în arabă:

— Chiar știți totul despre noi?

— Nu totul. Vă urmăresc de cinci luni viața familiei; viața dumneavoastră, a fiului, a fratelui, dar și a șoferului care lucrează la fermă, i-am răspuns în franceză.

— Tare jenant.

— Nu văd de unde jena... Și dumneavoastră vă băgați nasul în intimitatea mea... Uite, sunt aici, dar incapabilă să-mi ating mama, incapabilă să-i schimb pampersul, ba chiar și să-i dau să mănânce un iaurt... Ar trebui să-mi fie rușine că mă dau astfel în spectacol. Ați făcut atât de mult pentru ea... și pentru mine.

Khadidja a început să plângă, spunându-mi în franceză:

— Polițiștii mi-au spart totul prin casă și mi-au vorbit ca unui nimic. Doamnă, suntem oameni cumsecade, nu hoți.

— Știu, vreți doar să duceți o viață un pic mai ușoară. Toți facem la fel, să știți.

— Băiatul meu zice că vecinul fratelui meu ne-a denunțat, fiindcă noi am găsit o sursă de bani și el nu. Înainte, pe pământul familiei noastre se cultivau migdali și-apoi fratele meu, când a dat de sursa asta blestemată, și-a spus că putea pune și el, în sfârșit ca toată lumea, khardala, fiindcă e o cultură care cere multă apă.

— ...khardala din care extrage rășina pe care-o pune la presă, știu tot.

— Da, face singur *tbistas*. E mult de muncă. La început, nu am fost de acord deloc, fiindcă îmi spuneam c-o să ne aducă numai necazuri și pe urmă băiatul meu m-a convins că, vărul nostru lucrând la vamă, n-o să fie probleme cu trecerea graniței. Știți, băiatul meu e foarte inteligent. Are diplome adevărate, dar aici nimeni nu vrea să-i dea de lucru.

— De cât timp face asta?

— Asta este cam a treia recoltă, dar, înainte, fratele meu pisa tijele și florile, le trecea prin sită și asta lua mult mai mult timp. Băiatul meu a învățat să se descurce mai repede prin congelarea plantelor. Se poate spune că e recolta lui, chiar e a lui, și marca tot el a desenat-o. Deja a făcut multe drumuri, dar niciodată nu a adus ca de data asta... Știam eu că se va sfârși rău, dar nimeni nu m-a ascultat. Noroc că fratele meu a putut să achite partea noastră la saraf, altfel...

Și-a întins mâinile spre tavan vrând să arate că familia i-a trecut pe lângă mânia divină.

— Partea dumneavoastră? Nu-nțeleg...

— În camion era și marfă care aparținea altora și el doar o transporta pentru ei... Și ăștia sunt sigură că mă urmăresc. Când merg pe stradă am tot timpul senzația că am lipită de spinare o pereche de ochi.

— O fi poliția, și ei vor drogul.

— Nu, nu, știu eu ce zic, sunt de-acolo, din sat. Poliția vrea doar să semnez de două ori pe săptămână la comisariat, ca o criminală. Mi-au interzis să-mi văd băiatul în arest și nu mai am nici dreptul să iau legătură cu fratele meu, dar nu-mi pasă, fiindcă fata mea mi-a arătat cum trebuie să fac pe Playstation ca să stau de vorbă cu el fără să ne poată asculta cineva.

•

Mama ne-a întrerupt, total confuză, începând să urle de groază și să arate cu degetul valid un punct imaginar situat în direcția toaletei:

— *Neyn, ikh vet nit! Neyn, ikh vet nit!*

— Gata, mama!

Khadidja a mângâiat-o pe obraz ca s-o liniștească.

— Săraca de ea, așa e de când au adus-o de la spital. Mai ales noaptea. Nimeni nu înțelege în ce limbă vorbește. Pare că-i este foarte, foarte frică.

— Spune „Nu vreau!” în idiș. Când era mică a văzut niște lucruri groaznice. Dați-i vă rog ceva care s-o calmeze... Găsiți-i un medicament care s-o facă să doarmă toată ziua și să nu se trezească decât ca să mănânce.

— Nu pot să-i dau nimic dacă nu îi prescrie doctorul, dar puteți dumneavoastră să aduceți ceva și o să am eu grijă. În definitiv, e cel mai mic lucru pe care-l pot face.

— Să nu cumva să vă schimbați numărul de telefon, altfel vor deveni suspicioși și vor crede că aveți ceva de ascuns. Oricum vi l-au lăsat ca să vă asculte. Nu au descoperit drogurile ascunse de Afid fiindcă nu le caută unde ar trebui, acolo unde s-a oprit ultima dată, înainte de a arunca mobilul. Nu vorbiți decât în arabă la telefon, așa se va trece întotdeauna pe la mine pentru a traduce conversațiile. Vorbiți numai în arabă cu toată lumea, mereu!

— Aha! a răspuns cu aer complice.

— Khadidja, pot să vând eu recolta. Nu prea știu cum, firește, dar mulțumită meseriei mele simt că se poate. V-am demonstrat că puteți avea încredere în mine... Am nevoie de bani! Tot ce am câștigat vreodată mi-a folosit să-mi cresc fetele și să plătesc spitalizarea asta. Dacă nu fac rapid ceva, o să mor cerșetoare.

Mi-a pus tandru palma pe braț.

— Sigur pot să-mi folosesc telefonul?

— Sigur, fără probleme.

— Atunci o să aranjez o întâlnire cu fratele meu. Măine.

•

Pentru moment, nu am înțeles ce însemna asta.

A doua zi, când m-am întors la cămin cu niște Diazepam, Khadidja m-a luat cu aer de conspirator în camera mamei mele unde, după ce am intrat, a încuiat ușa. Acolo, în timp ce o intoxica pe mama cu douăzeci de picături dintr-o soluție albăstrie, deși prescripția era de maximum cinci, îngrijitoarea a branșat consola de jocuri la unul dintre laptopurile azilului, după care a început o partidă de Grand Theft Auto 5.

Mi-a ales ca avatar o tânără sportivă... cu pletele lungi și albe și ochii albaștri... și iată-mă apărând pe pista unui aeroport militar, în plină junglă.

Un avion uriaș, cu două elice duble a aterizat și din el a coborât un bărbat în vârstă.

— E fratele meu, mi-a spus mândră Khadidja...

Acesta a luat-o la fugă spre mine.

Încremenisem. Odată unul lângă altul, cele două personaje treceau încurcate de pe un picior pe altul, cu brațele bălăbănindu-se, evident așteptând ceva anume.

— Spuneți ceva, așteaptă.

— Bună ziua. Sunteți... Mohamed?

— Da.

Conversația a continuat în arabă.

— Sora mea mi-a spus că vreți să-mi vorbiți.

— Știu că nu mai aveți legături prin care să vă puteți vinde recolta, dar eu vi le pot furniza mulțumită serviciului meu. De exemplu, acum ascult niște marocani care au o clientelă frumușică în sudul Parisului, în zonele Nation, Vincennes, Saint-Maur...

A urmat o lungă plajă de tăcere.

— Nu-i știu pe tipii de care vorbiți.

Era de o amabilitate minimă, un necioplit.

— Vă dau numele și faceți cercetări pentru a vedea dacă familiile sunt de încredere.

— Mda, asta e... de încredere...

— Dacă lucrăm cu băieții ăștia, am putea face repede o sumă zdravănă, fiindcă o să fiu mereu cu un pas înaintea poliției.

O sumă zdravănă... Știam că termenul impudic și lacom, pe care-l întâlneam cu regularitate în ascultările telefonice, avea darul de a da pe spate dealerii ca pe niște copii cărora le promiți prăjituri.

— Păi, nu vă pricepeți deloc la chestia asta.

— Calitatea cea mai slabă merge în Maroc între 250 și 300 de euro kilogramul și se negociază pe la 800 în Spania, odată trecută frontiera. În Spania, varianta pakistaneză se cumpără cu 1.200 și este revândută cu 2.500. Măslina, rășina asta a dumneavoastră, fiindcă e rară, merge în Maroc cu 1.400 și în Spania cu 4.000. După, între Spania și Franța kilul urcă în medie cam cu 1.000. Cât despre polen, aldallah, din ăsta nu produceți, dar ar trebui, căci inșii de care vă zic au clienți plini de bani. La desfacere, drogul dumneavoastră cred că poate ajunge pe la 5.000 de euro kilogramul,

ținând cont de calitatea scoasă acum pe piață, care e foarte proastă.

— Mda... Credeți că...

— Iau 20% din vânzare.

— Aha...

— Ceea ce vă propun este să punem pe picioare o organizație care să reziste, să fie asigurată și să ofere o aprovizionare continuă pentru o grămadă de oameni pe care-i voi alege eu, după o testare atentă, ascultându-i fără să știe. În plus, vă atrag atenția că aici, marfa e undeva în natură. Dacă nepotul vă spune unde a ascuns-o, mă pot duce cu Khadidja să o punem la adăpost. Trebuie să aveți încredere în mine.

— De unde să știu unde e? Pe undeva, pe drum! Afid nu mi-a trimis coordonatele GPS de pe mobilul lui, fiindcă ați avut ideea aia excelentă de a-i cere să-l arunce înainte de a găsi o ascunzătoare. Din cauza dumneavoastră, sunt obligat să aștept să ia legătura cu mine.

— Dacă nu m-aș fi băgat, totul ar fi fost pierdut, așa că mai degrabă s-ar putea spune că mulțumită mie mai aveți afacerea. De altfel, am impresia că nici nu v-am auzit spunându-mi mulțumesc.

Începea pe bune să mă enerveze.

— Mdaaa...

— Ce cantitate era?

— Ia, că de fapt nici nu știu de ce stau eu de vorbă cu tine...

Silueta de pe ecran s-a volatilizat, lăsându-mă singură-n junglă.

— Fratele meu cel mare e cam de modă veche, mi-a zis Khadidja ca scuză.

— Adică?

— Cred c-a făcut așa fiindcă sunteți o femeie cultivată. Chestia asta l-a umilit.

— Ce contează?!

— Așa stau lucrurile!

— Toată viața mi s-a reproșat că sunt femeie.

— Și mie. Cu-atât mai rău pentru ei. Mie mi se potrivește viața în pielea mea.

Mama, total confuză, începuse să zâmbescă, părând că ne urmărește conversația. Am rămas tăcute, cu ochii la ea.

— Mi-a spus o poveste... mereu m-am întrebat dacă e adevărată. La sfârșitul războiului s-a îmbolnăvit de ceva grav și febra i-a urcat la 41 de

grade și jumătate. Cei din jur erau de părere că nu mai apucă dimineața și, cum stăteau ei acolo discutând despre caz, pe pernă au apărut ca niște raze pornind din capul ei. Toată lumea a căzut în genunchi rugându-se și spunând că era o sfântă, cu excepția bunică-mii, care nu credea în nimic și mai ales că fiica ei ar fi putut fi atinsă de nu știu ce stare de grație. S-a aplecat să vadă mai bine razele alea nemaipomenite: erau adevărate colonii de păduchi care păraseau în șir indian țeasta ei de muribundă. Ați mai auzit așa ceva?

— Nu, niciodată.

— Mda, așa credeam și eu.

•

Au trecut două zile și, pe când mă aflu la etajul al doilea de la Direcția Poliției Judiciare din arondismentul X, traducând cele spuse de niște reținuți, telefonul a început să-mi sune insistent, pe ecran afișându-se numărul căminului unde era internată mama.

Până la urmă, deși eram în plină activitate, mi-am cerut o mie de scuze și am răspuns. Era directoarea.

— Trebuie să veniți imediat, mama dumneavoastră a urlat continuu, toată noaptea. Mai mult, a lovit o îngrijitoare care, evident, a profitat și și-a luat concediu medical. Cred că, pentru binele tuturor, a venit momentul să fie transferată într-o instituție de îngrijiri paliative. Altfel, vă veți trezi și cu asta pe cap.

— Nu pot pleca acum de la serviciu, dar, peste două ore, voi intra în pauză.

— Nu mi-o luați în nume de rău, dar nu îmi pot permite un bolnav atât de dificil. Funcționăm cu trei îngrijitoare, deși ne-ar trebui de două ori mai multe. Avem aici o colectivitate și, urlând zi și noapte, mama dumneavoastră îi sperie pe ceilalți, mai ales pe cei cu Alzheimer și așa greu de gestionat în plină vară.

— Alaltăieri, când am văzut-o, era liniștită. Khadidja a avut foarte bine grijă de ea...

— Khadidja a murit!

— Pofțiți?!

— A făcut un atac cerebral aseară, în fața casei, după ce i s-a furat geanta. Da, știu, e îngrozitor, suntem toate consternate. Înțelegeți de ce trebuie să mă gândesc urgent la o soluție mai potrivită pentru starea mamei

dumneavoastră. I-am găsit un loc într-o instituție paliativă geriatrică, nu mai aștept decât semnătura dumneavoastră.

•

Mi-am terminat treaba cum am putut, încercând să mă concentrez asupra ei, după care am luat un taxi și m-am dus la *Eoliade*.

Sosind la etajul unde era internată mama, am dat de colegele Khadidjei extrem de tulburate. Oficial, făcuse un stop cardiac în momentul în care un grup de răufăcători o urmărise până în scara blocului, unde fusese lovită și i se furase geanta. Eu însă presupuneam cu totul altceva. Răspunzători pentru moartea ei trebuie să fi fost ceilalți proprietari de droguri transportate de fiul ei, bărbații aceia din sat despre care îmi mărturisise că o urmăreau. Sau pur și simplu era vorba despre acel Radio-pârnaie de la care toți dealerii din Île-de-France aflaseră că un anume Benabdelaziz și banda lui din Vitry căzuseră și rămăsese o cantitate considerabilă de marfă de calitate superioară? Oricum ar fi fost, indivizii hotărâseră să o preseze serios pe biata Khadidja pentru a o face să spună unde ascunsese Afid drogurile, iar inima ei cedase.

Așa merg lucrurile în afaceri de-astea, doar eram de-a casei. Deși asta privea ungherul acela pe care tata ni-l ascundea, cel pentru depozitat pubelele. Momentul în care se întorcea din călătoriile lui cu dinții strânși, iar noi, cei de-acasă, știam că e mai bine să facem liniște.

•

Dezlănțuită, fără medicamentele pe care i le administra pe ascuns îngrijitoarea, mama urla cât o ținea gura, zbatându-se în pat de parc-ar fi fost gata să se înece. Imaginea părului ei murdar și-ncurcat, a feței pe jumătate paralizate, schimonosite de grimase demente, era peste puterile mele.

Observând-o așa, am intrat în *standby* și unicul gând care mi-a trecut prin minte în clipa aceea, uitându-mă fix la smocul cenușiu care i se ridica sălbatic deasupra țestei, a fost că nu-mi aminteam ca, înainte de spitalizare, să fi zărit măcar un fir încărunțit. Nu știam nici dacă, inițial, fusese ori nu brunetă, ținând cont că din tinerețea ei nu rămăseseră decât niște fotografii alb-negru.

Am semnat hârtiile pe care mi-a le-a pus în față directoarea, iar aceasta, exact cum s-ar fi scăpat în grabă de un animal care pute, a sunat la ambulanță pentru a o duce pe mama către ultima căsuță din jocul de *Nu te*

supăra, frate! al degradării omenești: centrul pentru îngrijiri paliative.

Mi-a cerut apoi, cu voce uscată și ascutită, pe care nu o mai îmblânzea niciun interes comercial privitor la mine, să golesc cât mai repede salonul de toate lucrurile, ca să poată fi curățat și, a doua zi, să poată primi un alt pacient. Clește pentru unghii, perie de păr, cremă hidratantă, perne, eșarfă, pijamaua-combinezon... Tot ce mai rămăsese din viața materială a mamei. Le-am aruncat într-o cutie din carton cu senzația persistentă de a mai fi trăit scena aceea abominabilă de mai multe ori.

Când am ieșit din încăpere, femeile de serviciu deja se apucaseră de curățenie.

Nu am păstrat din ascunzătoarea ei decât un foxterier de pluș, o jucărie în alb, maro și negru în mărime naturală, pe care dădusem o groază de bani și care juca rol de obiect de tranziție în mâinile ei de oarbă, încarnându-l pe Schnookie, câțelul ei din copilărie. Restul l-am lăsat acolo. După care m-am întors să-mi termin treaba, la al doilea etaj de la Direcția Poliției Judiciare.

Schnookie era acel câine care i se înecase în 1938, pe când ea și familia ei treceau Dunărea într-o barcă, fugind de nemți. Foxterierul s-a speriat și a sărit peste bord, iar curentul l-a dus de sub privirile neputincioase ale mamei. A fost singura dată din viață când am plâns, preciză ea cu glas tremurat, oricui stătea s-o asculte. Inutil să adaug că, de câte ori o vedeam dându-se astfel în spectacol, îmi venea s-o omor.

•

Și am mers așa cu autobuzul, cu câțelul de pluș pus în picioare, pe locul de lângă mine. Nu prea mă simțeam bine. Spectacolul femeii cu păr alb, în stare de șoc, cu jucăria ei de pluș, trebuie să fi fost tare original din moment ce două persoane, prefăcându-se că nu mă bagă-n seamă, m-au fotografiat cu telefonul mobil și-apoi au postat imaginea pe rețelele de socializare. Nici nu vreau să știu cu ce comentariu!

Odată ajunsă la serviciu, m-am dus în camera de odihnă, tapetată cu afișe ale unor filme polițiste proaste, și mi-am turnat cafea, așteptând să fiu din nou solicitată. Mă durea capul său, mai exact, în creier îmi răsună un hureit surd ca zgomotul unui mixer înăbușit de o pătură. Era de nesuportat. La un moment dat, chiar mi-am spus că-mi va plesni un vas de sânge în cap, cum i se întâmplase și soțului meu.

Până atunci îmi deplânsesem neputința, la fiecare scufundare obligatorie în abominabilul spațiu al agoniei, la spectacolul înfricoșător de deprimant

la care mă supunea mama... Văzând-o așa, cu mințile rătăcite până la a nu mai ști cine era, îmbrăcată în combinezonul ca de nou-născut, atingeam fundul prăpastiei în care putea decădea condiția umană... fiindcă te-apuca amețeala când realizezi cât de adânc era abisul.

Îngrozitor...

Așa că vor da de mine, cu o cafea în mână, în sala de odihnă a Direcției Poliției Judiciare a arondismentului 2, cu un firisor de sânge scurgându-mi-se din ureche... Totuși, câtă energie putem cheltui pentru a supraviețui... Fetele mele vor face exact aceleași observații când îmi vor descoperi cadavrul, cu paharul de plastic strâns între degete, în ridicolul decor al acelor filme bazate pe testosteron... Ce deprimant era totul...

•

La un moment dat, niște lătrături răsunătoare m-au făcut să tresar: Platoon și Laser, cei doi câini ai brigăzii canine, se certau cu animăluțul de pluș cocoțat pe distribuitorul de cafea, pe care-l zăriseră prin ușa întredeschisă.

Am ieșit ca să li-l arăt de aproape și să-i liniștesc. M-au recunoscut pe loc și mi-au făcut o asemenea demonstrație de bucurie, încât m-au readus imediat în fire.

— Ei, ce ziceți cât de mult vă iubesc, a spus agentul de la brigada canină, un tânăr cu ochelari, de vreo treizeci de ani și foarte simpatic.

— Ador câinii, dar locuiesc într-un apartament prea mic pentru a putea crește vreunul.

— Un câine nu are nevoie decât să fie cu stăpânul lui, nici că-i pasă de mărimea apartamentului. Laser urmează să își caute și el în curând unul – un stăpân vreau să zic. Dacă vreți, vi-l rezerv, pare că vă înțelegeți tare bine.

— Nu e al dumneavoastră?

— Nu, câinii aparțin serviciului, dar, la nouă ani, ies la pensie.

— Și după ce se întâmplă cu ei?

— Dacă nu-i ia nimeni, sunt eutanasiați.

Dintr-odată, așa, cu cățelul de pluș în brațe, m-a străfulgerat un gând... O epifanie în formă de câine!

— Îl iau chiar acum!

— Doar v-am spus că mai are de tras un an, dar dacă vreți să faceți o faptă bună, există un adăpost special pentru câinii poliției. Îl găsiți pe

internet, pe site-ul brigăzii.

— Și pot fi aleși după... specialitate?

— Antecedentele le sunt înscrise sub fotografie. De exemplu, dacă aveți copii, nu vi se va da niciodată un câine de patrulare, din cauza obișnuinței de a prinde cu dinții.

— Și toți sunt așa de mari ca Laser sau sunt și mai mici?

— În general sunt ciobănești belgieni de Malinois. Stați că vă arăt.

...și mi-a prezentat pe ecranul iPhone-ului imagini ale unor câini, în cuști, gata să fie eutanasiați.

Oricum nu mai eram eu prea stăpână pe mine... dar așa, cu toate bieteles animăluțe care fixau cu aer rugător obiectivul, barajul a cedat. Nu mă mai puteam opri din plâns. Mai aveam un pic și urlam.

— Îmi pare rău, a spus polițistul teribil de jenat.

— Nu, nu, haideți să ne mai uităm, am răspuns trăgându-mi nasul. Pur și simplu sunt groaznic de deprimată în clipa asta. Vreau să văd niște câini pentru droguri, ca Laser, par mai drăguți. Sunt sigură că-i așa!

— Ia uitați-vă... Centaur... căutare de explozibili.

— Nu, nu, de droguri! am insistat între două hohote de plâns.

Sigur păream nebună.

— ADN... da' chiar că e nașpa! Parc-ar fi un cangur. *ADN, 9 ani, căutare de droguri și de bancnote...*

•

Și-ntr-adevăr avea un fizic greu de-nghițit, cu blana lui pătată în alb-negru, urechile ca un ghidon de bicicletă și picioarele prea lungi pentru corpul ca un cârnat. O corcitură absolută de ciobănesc belgian de Malinois, ogar și înc-o rasă imposibil de definit.

Numai că ADN din fotografie avea un zâmbet entuziast, plin de încredere în viitorul lui stăpân.

— Sunați-i, vă rog, poate că deja l-au omorât sau va muri chiar diseară!

— Sunteți sigură?

— Da, da, chiar vreau să adopt câinele ăsta care zâmbește. Sunați-i acum, vă rog! Spuneți-le că o să trec să-l iau pe ADN înainte să închidă.

Bietul om a dat un pas înapoi, speriat de aerul meu dement.

— Uitați despre ce e vorba: mama va muri peste câteva zile. A fost transferată acum două ore la un serviciu de îngrijiri paliative, în vederea sedării profunde. Cred că lucrul acesta vă spune ceva, doar iubiți animalele.

Am dus până acum două la injecție letală, deci știu ce înseamnă. Se uită la tine când sunt adormite și luptă să nu li se închidă ochii. Și știți de ce-o fac? Pentru a lua cu ele imaginea ta, fiindcă te iubesc și știu că n-o să te mai vadă. Fiindcă, vedeți, câinii nu cred în Dumnezeu. Câinele e inteligent, nu ca oamenii... Mama nici măcar șansa unui câine nu o va avea. Va fi lăsată să moară de foame, natural deci, cum se zice în țara asta înapoiată, și nici măcar nu o voi ține de mână, fiindcă e groaznic. Așa că trebuie să-l adopt pe ADN diseară, altfel va muri și el și asta chiar nu mai e cu putință. Sunați-i, vă rog.

•

Și i-a sunat.

Ne-am dus împreună și, pe-nseratul acelei zile de 23 iulie, ADN era acasă la mine.

Îmi plăcea totul la el: blana de arlechin, disproporția formelor care nu era egalată decât de disproporția formelor mele, lătratul sonor care în sfârșit acoperea tărăboiul făcut de vecini și faptul că alesese instantaneu să stea lipit de picioarele mele peste tot pe unde umblam, ca o umbră în formă de câine.

Și, brusc, mama mi-a ieșit din minte.

Din clipa în care ADN mi-a intrat în casă, i-am vorbit întruna, atât de multe lucruri aveam să-i spun; nu-ți lipsesc subiectele de conversație cu un câine, când de douăzeci și cinci de ani nu ai mai avut cu adevărat pe nimeni cu care să schimbi o vorbă.

Și-apoi aveam de dus urgent la bun sfârșit o treabă:

— O să ne uităm pe Google Earth pe unde și-o fi pitit idiotul ăla de marocan încărcătura, dea, dea, dea...

Se uita la mine cu privirea lui umedă. *Ham*: era de acord.

Ieșirea 12 de pe autostrada A 10: Janville – Allaine.

Trei ceasuri am dat clic pe Street View, având o mare experiență în domeniu, pentru că aproape niciodată nu plecam în vacanță altfel decât așezată la birou, în fața computerului.

Am început din partea dreaptă a autostrăzii, ceea ce mi se părea mai firesc dacă vii dinspre sud.

Mi-l imaginam pe Afid intrat în panică și căutând un loc unde să își descarce marfa, spunându-și că nu avea nici timp, nici hârleț pentru a săpa o groapă, umblând după un colțișor la adăpost de ploi, fiindcă nu avea cum

ști dacă va putea cineva să se ducă să recupereze prețioasa încărcătură. La fiecare intersecție întorceam săgeata cu 360 de grade, de parcă m-aș fi uitat în jurul meu, dar nu vedeam deloc unde s-ar fi putut ascunde discret o cantitate semnificativă de droguri.

În primul rând că ne aflam în Beauce, și Beauce e plată ca-n palmă. Atât de plată, că orice ins care stă în picioare se vede din orice punct, și de la o mie de leghe depărtare. În apropiere de case ar fi fost imposibil, știut fiind că zgomotul unui motor de camion prin acele locuri, unde lumea moare de plictiseală, e de ajuns pentru a-i scoate pe toți la geam. Într-un cerc cu diametrul de cinci kilometri nu existau decât câmpuri cât vedeai cu ochii, ferme sau sate. Pe D1183 n-am dat de nimic altceva decât de un antrepozit pentru materiale de construcție împrejmuit cu gard, un punct de transformare și un crâng. Pe D118 mai erau două pădurici la adăpost de priviri indiscrete. Nimic altceva. Chiar dacă ar fi apucat să meargă mai departe, ar fi fost nevoit să se întoarcă fiindcă nu avusese ce altceva să găsească în afară de ce descoperisem eu. Cu excepția punctelor enumerate, restul era teren descoperit.

A doua zi, pe o căldură copleșitoare, ne-am lansat, eu și cățelul meu, într-o exagerat de optimistă expediție *in real life*.

Am început de la antrepozitul pe care l-am abordat din spate, de pe un drum de țară. Era acolo un soi de carieră, genul de loc făcut pentru crime, pe unde te aștepți să vezi o femeie întinsă pe burtă, cu fusta ridicată, cu fața căzută într-o băltoacă. I-am dat drumul lui ADN, care, în afara faptului că a fugărit un iepure, nu a făcut altceva decât să se țină după mine dând din coadă. Am explorat până seara foarte târziu și păduricile din împrejurimi, niște pâlcuri de câte o sută de copaci, adunate pe marginea unor firișoare măloase de apă.

Uitându-mă la minunății mei pantofi gri din piele întoarsă, care se afundau în solul spongios cu zgomot ca de supt, au început să mă cuprindă îndoielile. Înfundându-mă în noroi cu piciorul prins sub o rădăcină, m-am apucat să-n jur tot pământul.

Pierdusem deja patru zile de la moartea Khadidjei; șansa de a mă trezi față-n față cu poliția sau cu o gașcă de dealeri creștea oră de oră.

Ce naiba căutam pe-acolo? Și dacă-mi făcuse câinele pană? Și dacă Afid era mai prost decât îmi închipuisem și pur și simplu aruncase drogurile în vreo groapă, la-ntâmplare?

Analizând situația, îmi zic acum că trebuie să fi fost al dracului de disperată ca să cred într-un asemenea plan; cam ca o țicnită care își imaginează că scapă de portărei dacă joacă la loto.

Dar cel puțin așa, puteam scăpa de o incertitudine cu preț minim: starea flerului câinelui meu.

Înainte de a ne întoarce acasă, pe la două noaptea, am luat-o, ca să facem pipi, pe strada Envierges, din arondismentul XX, cunoscută drept piață de canabis la vedere. Nici nu am apucat bine să deschid portiera, că ADN a și țâșnit ca o săgeată, lipindu-și trufa fix între picioarele unui dealer negru care, terorizat, s-a urcat pe capota unei mașini. Am fluierat. Câinele s-a întors imediat lângă mine și am plecat amândoi. Așadar, din punctul de vedere al reflexelor, nu era nicio problemă.

•

După câteva ore de somn, m-am întors în Beauce, abordând diferit căutarea. Am ieșit în trombă de pe autostradă, învârtindu-mă prin fiecare intersecție în care, de la depărtare, se întrevedea posibilitatea de a ascunde drogurile. Am făcut așa de patru ori la rând, dând drumul câinelui de fiecare dată când mă inspira locul. La un moment dat, am ajuns pe o șosea care lega între ele comunele Janville și Alainville; un drum de țară ce traversa câmpul, mărginit de eoliene imense și paralel cu A10. De departe, am văzut o parcelă de depozitare, cu grămezi de țevi, de pietriș și butoaie. Am înțeles, uitându-mă pe iPhone, de ce nu o observasem înainte, pe Google Earth: locul în care mă aflam fusese ascuns de un norișor în clipa în care era filmat de satelit.

ADN a ieșit din mașină lătrând ca un apucat și s-a pus pe marcat butoaiele și grămezile de pietriș. Am luat imediat notă că plantele din jur începeau să se usuze, de parcă ar fi fost turnată otravă peste ele când fuseseră golite butoaiele. Folosindu-mă de mânerul periei de păr ca de un levier, am ridicat capacul unuia dintre butoaie și... canabisul acolo era, înăuntru, sub formă de „valize marocane”^[2], de „pâini” uriașe de canabis protejate în folie și prevăzute cu mâner pentru transport. Fiecare cântărea douăzeci de kilograme și simțeai că-ți smulge brațele când o cărai.

În primul butoi pe care l-am deschis erau două. Izbînd cu un băț în celelalte, am constatat că toate erau pline. Erau însă și pachete de drog ascunse sub pietriș...

Mi-am dat dintr-odată seama de dimensiunile propriei inconștiențe.

Ochiometric, la baza acestei eoliene era canabis de câteva milioane de euro. Cei din familia Benabdelaziz, câți or fi fost, riscau să fie cu toții torturați până la moarte pentru a realiza niște minunate înregistrări video care să-l convingă pe Afid să spună unde a ascuns drogurile. Poliția probabil că-i izolase și pe el, și pe șofer, pentru a încerca să ajungă prima la ele, altfel deja ar fi fost coadă prin colțișorul ăsta din Beauce.

Poate credeți că mi s-a făcut frică la gândul că sora lui Afid va scormoni prin arhivele de la *Eoliade* pentru a da de urmele mele... Pe bune, nu aveam de ce-mi face griji: dacă avea fie și-o umbră de instinct de supraviețuire, de la moartea mamei ei trebuie că se băgase în cea mai adâncă gaură de pe lângă cătunul ei. Singurul care și-ar fi putut da seama că eu eram poate persoana care ar fi putut să știe ceva sau i-ar fi căutat marfa, era Afid, dar acesta era în arest.

•

Panica m-a cuprins în timp ce băgăm în portbagaj tot ce puteam, adică trei valize marocane și două sacoșe Ikea pline ochi cu pâini de cocaină.

M-am destins odată ajunsă înapoi pe autostradă. Ba chiar m-am surprins cântând cât mă ținea gura: *Sunt un Go Fast eu și numai eu...* pe melodia *Bande de jeunes* a lui Renaud, fără să-mi dau seama că eram drogată cât încăpe. Pâinile de cocaină puteau în asemenea hal, în pofida celofanului în care erau ambalate, încât când am ajuns la Paris parcă aș fi tras vreo zece cuie. Săracul ADN era și el într-o stare de toată jalea. Dormea pe spate, din gură i se scurgeau litri de bale, iar damful de canabis i se strecura prin somn, iritându-i sensibilitatea olfactivă.

Am tras mașina în parcare și am urcat cu toată viteza drogul, adică vreo sută de kilograme, la mine în apartament, după care am închiriat o autoutilitară și-am plecat imediat să iau ce mai rămăsese.

Mulțumeam cerului că amândouă fetele erau plecate în străinătate. Dar și pentru că vecinii mei chinezi procedaseră la o lucrare extrem de scumpă, votată de coproprietari – încercasem eu un veto, dar îl știam inutil din moment ce familia Fò cumpăraseră tot blocul –, transformând subsolul în spațiu securizat. Așa că și ei cărau între boxe și apartamente saci enormi din rafie, pentru cine știe ce afaceri dubioase. Și, în sfârșit, îmi utilizam pentru întâia oară moștenirea țărănească. Tropotind mărunț, cu câte un sac de douăzeci de kilograme în fiecare mână, simțeam în trupul meu generații întregi de femei neobosite, cărându-și tâncii și sacii de napi prin ștetl.

•

În zona eolienei, am avut mare grijă să pun totul la locul lui și să șterg urmele trecerii mele pe acolo... Ei bine, mă credeți ori nu, când am ieșit de pe drumul acela și am luat-o pe șoseaua departamentală, am observat făcându-și apariția într-un nor de praf, un convoi de 4X4 care venea din sens opus. Mi-a stat inima vreo trei kilometri, până am ajuns cu bine pe autostradă.

Dacă-aș fi trecut pe drumul acela fie și numai zece minute mai târziu, moartă-aș fi fost și nimeni nu ar fi înțeles ce-mi căuta cadavrul pe-acolo. Prezența corpului meu neînsuflețit pe-un câmp din regiunea Beauce ar fi fost la fel de inexplicabilă ca aceea a miticului om-broască picat dintr-un avion pentru stingerea incendiilor într-un foc dintr-o pădure.

•

Cum boxa mea era plină ochi cu mobilierul părinților, am fost obligată să duc tot drogul în apartament, încât un pas nu mai puteam face fără să mă lovesc de câte ceva. Nici de respirat nu mai puteam respira, pentru că mirosul greu de rășină, ușor de recunoscut dintr-o mie, invadea întreg locul.

Am închis ferestrele și am astupat fanta de sub ușa de la intrare cu bandă adezivă anti-curent și, cu toate acestea, damful continua să se insinueze în casa scărilor, dedându-se unei lupte fratricide cu sosul de pește Nuoc-mam al vecinilor. Așa că am fost rapid obligată să ies și să cumpăr cincizeci de containere ermetice în care să-mi pun prada la adăpost. Toate astea fără a pune geană pe geană timp de 48 de ore și cu spinarea făcută varză.

Ca să închei, am chemat doi țigani care au apărut cu rabla lor de camion pentru a-mi goli boxa de toate vechiturile medievale care-mi rămăseseră de le ai mei.

Pe când încărcau în mașină tot soiul de minuni precum faimosul coif transformat în lampă și o serie de tapiserii reprezentând asediul Orléansului și mobile stil Inchiziție spaniolă, cu aerul că nu le venea să creadă că renunțam la lucruri atât de frumoase, am ascuns Magnumul 357 cu țeavă scurtă al tatei.

Revolver de care plănuisem să scap fiindcă, dincolo de faptul că armele mi se păreau înfiorător de urâte, aceasta anume chiar ucisese oameni ale căror cadavre fuseseră îngropate pe teritoriul *Proprietății*. Îmi spuneam că, dacă ar fi dat cineva într-o zi peste oseminte, inevitabil s-ar fi ajuns la mine și, dacă s-ar mai fi și găsit la mine arma cu care fuseseră omorâte toate

acele persoane, chiar ar fi trebuit să ofer explicații epuizante. Numai că aruncatul unei arme e genul de sarcină pe care o lași întotdeauna pe mâine și nu te înhami niciodată la ea.

În memorabila zi în care mi-am golit boxa pentru a depozita drogul, m-am decis până la urmă să păstrez revolverul.

Simțind în mână greutatea și răceala metalului, am observat că nu-ți aduci niciodată aminte ce credeai în copilărie despre evenimente cărora le erai martor; abia dacă ți le mai reprezinți ca și cum ar fi vorba despre o ficțiune sau o poveste care i s-a întâmplat altcuiva.

O imagine îmi revine deseori în memorie: cea a tatei, în picioare, nemișcat minute-n șir, în mijlocul peluzei. Cineva neinformați ar fi zis că își admira grădina. Trandafirii uriași cât niște conopide, pe care nici eu, nici mama nu aveam voie să-i culegem. Irișii de toate culorile posibile. Glicina cățărătoare de deasupra băncii, merișorul fasonat sferic, tisele piramidale... Numai că nu asta contempla, ci un punct situat mult mai departe în timp și spațiu, pe valea Medjerdei, unde crescuse.

Faptul că fusese smuls din rădăcini fără a fi luptat pentru ferma lui tunisiană îl smintise cu totul.

În mijlocul terenului, sub o salcie plângătoare, așezase o reproducere după alegoria lui Émile Boisseau, *Apărarea căminului*. Pentru cine nu știe despre ce este vorba: este o sculptură pompieristă din 1887, expusă în scuarul Ajaccio din arondismentul VII al Parisului. Aceasta fusese reprodusă industrial, folosindu-se diferite metale, și o versiune de proastă calitate, din zinc și antimoniu, se găsea la noi în grădină.

Nicio altă operă artistică nu exprima mai bine imaginea mentală pe care și-o făcuse despre sine decât remarcabilul gal îmbrăcat într-o blană de animal, care își apăra cu sabia ruptă familia și pruncul – *Perit sed în armis*: murea ocrotindu-și familia și *Proprietatea*, cu arma-n mână.

Când se lăsa noaptea, iluminatul public de la stâlpii înalți înfipți pe marginea autostrăzii oferea grădinii un aer de decor de film expresionist, mai ales când printre umbrele mișcătoare ale copacilor impunători se fofila silueta alungită a vreunui tâlhar. Am fost de două ori martora unor astfel de scene în care individul escalada zidul, dădea ocol casei și, constatând că locul era în același timp ocupat și inexpugnabil, pleca de unde venise.

Într-o noapte însă, unul dintre ei comisese ireparabilul și luase pe sus

Apărarea căminului, după ce o desprinsese grosolan de pe soclu cu dalta și ciocanul.

Rana narcisistă a tatei a fost de o asemenea amploare încât a doua zi a cumpărat de la prietenii lui cu activități subterane acel celebru Magnum 357 cu amortizor, pentru a putea trage fără să ne trezească. Prima execuție a avut loc pe când aveam opt ani, iar cadavrul a fost îngropat în fundul grădinii, acolo unde toamna se ardeau frunzele ofilite. Am pus eu vreo două-trei întrebări în celebra zi în care l-am văzut traversând grăbit peluza cu un corp care dădea pe-afară dintr-o roabă. Mi-a răspuns că, dacă indivizii ăia nu doreau să se tragă în ei, nu aveau decât să nu intre pe teritoriul *Proprietății* după lăsarea nopții, mai ales că legea era de partea lui și se chema legitimă apărare. De altfel, toți coloniștii care locuiesc în case împrejmuite cu ziduri fac la fel.

Habar nu am câți o fi omorât, fiindcă, în general, totul se întâmpla noaptea și într-o vreme în care nu prea dădeam atenție unor astfel de lucruri, dar știu că e pe-acolo, într-o groapă pentru frunze, un adevărat osuar. Bietul nostru majordom a dus mai departe sarcina de a îngropa trupurile. Mi-a spus-o într-o zi când m-a rugat să-l însoțesc până la farmacie ca să-și cumpere un corset pentru susținerea coloanei. Iar tata a trebuit să își împrumute și altora groapa sau să o utilizeze și în probleme legate de activitățile speciale de la Mondiala, fiindcă, atunci când am golit casă, după moartea lui, am descoperit vreo douăzeci de cărți de identitate într-o cutie de pantofi. Toate aparțineau unor bărbați între douăzeci și patruzeci de ani. Le-am pus pe toate într-un plic pentru comisariatul de poliție din apropiere, fără ca asta să aibă nici cea mai mică urmare, nici măcar vreo notiță în ziare.

Cât timp au trăit acolo părinții mei, *Proprietatea* a fost ca un agheasmatar uriaș al cărui capac se închidea din când în când prinzând înăuntru, în liniștea mării, câte un pește anonim.

La moartea tatei, mama s-a grăbit să o vândă cu tot ce mai era pe-acolo, pe mai nimic, unui ins pe cât de arogant, pe atât de imbecil. Un despot care vedea în asta ocazia de a-și exercita tirania asupra propriei familii închise astfel în spatele unor ziduri și izolată prin vacarmul autostrăzii. Semnând contractul de vânzare, ne-a mărturisit că fusese îmboldit să cumpere de modul în care se prezenta locul, aruncând cât ne vorbea o privire lubrică spre cele trei fete care erau cu el... alese pe sprânceană – am simțit-o

imediat ce le-am văzut – din *Poporul străzii*.

Nu demult am aruncat o privire peste zid, urcându-mă pe mașină, la necropola acoperită de-acum de vegetație. Dacă grădina ar fi fost survolată la joasă înălțime, oricine și-ar fi dat imediat seama că plantele acelea erau anormal de verzi, de un verde care trăda un sol îndopat cu fosfați.

•

Ultima dată când am văzut Magnumul 357 la treabă aveam probabil cincisprezece ani.

În afara șoselei morții, *Proprietatea* mai era mărginită de teritoriul prezidențial de vânătoare, de care o despărțea doar un gard. Când Franța, spre a-și afirma obraznica identitate, își trimitea miniștrii și invitații să omoare animale nevinovate, acestea se refugiau la noi în grădină încă de la primul foc. Și-atunci gazonul ne era semănat cu vreo cincizeci de fazani și de potârniche; o mulțime de păsăret își râdea pe ascuns de vânători de pe peluza noastră cea verde. Gonacii încercau ei să le recupereze, dar, de fiecare dată când voiau să intre pe proprietatea noastră, se alegeau cu același refuz definitiv din partea tatei.

Într-o duminică însă, cu ocazia vizitei unui potentat african, povestea a virat în dramă.

Pentru destinderea bunei relații Franța-Africa, fusese adus de la Chambord un camion militar plin cu niște biete căprioare cărora li s-a dat drumul în pădure. Una dintre ele a reușit să-i păcălească pe vânători și a sărit gardul, refugiindu-se la noi pe verandă. De data aceasta gonacii nu au mai sunat politicos, ci au invadat *Proprietatea* tăind amintitul gard, urmați de potentat și de curtea lui, toți purtând pălării cu pană de fazan, ca personajele tabloului de secol al XIX-lea intitulat *Regele Maximilian al II-lea al Bavariei întorcându-se de la vânătoare*.

Tata a ieșit ca o furie, cu Magnumul în mână, dar, văzând că nu putea trage în nimeni, a lipit țeava armei de capul căprioarei, care a explodat improșcând cu sânge minunatele veșminte din tweed ale regelui negru.

Buna relație Franța-Africa a părăsit tare nemulțumită *Proprietatea*, iar tatei i-a fost stricăță ziua.

•

Știam să mă folosesc de armă fiindcă tata, colonist cum era, mă învățase la aceeași vârstă la care învățase și el, adică pe la zece ani. Încă îmi mai amintesc de reculul care-mi smulgea umărul de câte ori mă obliga să trag,

iar și iar, până când reușeam să amortizez izbitura cu propriul meu corp. Astfel, când se duceau la restaurant, cum nicio babysitter nu egala Magnumul 357, mă puteau lăsa singură acolo, între autostradă și pădure, cu revolverul pe noptieră, fără a-și face griji măcar o clipă că mi s-ar fi putut face frică.

Așa că vechiul meu tovarăș și-a reluat locul alături de mine, doar în caz de nevoie.

•

Mi-au trebuit două zile și-o noapte pentru a transfera drogul de la eoliene la mine acasă.

Am înțeles de ce Khadidja îi vorbise fiului ei, la telefon, despre peștișori, marca produsului familiei Benabdelaziz fiind doi pești, fiecare cu capul la coada celuilalt, alcătuind imaginea yin și yang desenată pe respectiva rășină. Dar asta numai pentru pâinile pe care le găsisem puse vrac în grămada de nisip. Restul, adică valizele marocane, aparținea altor familii, despre care îmi pomenise și îngrijitoarea. Pe „pâinile” lor erau inscripționate alte *hramuri*, cum le zic ei. O treime era marcată cu logoul Audi, cele cinci cercuri înlănțuite, altele cu numărul 10, ca tricoul cine știe cărei vedete din fotbal, altele, cu un simbol bizar, ceva gen pentagon.

Înainte de a închide ușa boxei, m-am dat un pas înapoi pentru a admira aranjamentul: înăuntru aveam o tonă, două sute de canabis. Deci, o mie două sute de kilograme de marfă extra, la 5.000 de euro kilul. Abia de-ndrăzneam să fac înmulțirea, într-atât eram de uluită de propria bravură. Cărasem fix cu spinarea mea peste o tonă. Cincizeci și două de valize marocane a douăzeci de kilograme bucata, două de container ermetic, fiecare container umplându-se pe măsură ce le așezam unele peste altele, plus șaiszeci de pachete vrac la un kilogram. Mă gândisem chiar să aduc și scărița pliantă.

•

Extenuată, am trecut pe la serviciul de îngrijiri intensive geriatrice al spitalului, pentru a vedea în ce stare se mai afla mama.

Pe coridorul care ducea la camera ei, pașii mi s-au încrucișat cu ai inevitabilelor familii care-și făceau tabără în lumina neanelor, cu termosuri, pături și jocuri Candy Crush, care n-ar fi avut ce căuta pe-acolo, dar rămânând fiindcă... ei bine, fiindcă trebuiau să fie acolo, nu?, mai ales ca nu cumva să rateze ultimul horcăit al Anticvechișidedemultului.

*

Şefa serviciului, o femeie pe cât de curată, pe-atât de antipatică, sosie absolută a Surorii Ratched din *Zbor deasupra unui cuib de cuci*, m-a primit explicându-mi cum aveau să se desfăşoare zilele ce urmau.

— Mămica dumneavoastră nu a ajuns la finalul vieţii...

— Cred că vă-nşelaţi! Ba chiar e ceva vreme de când a ajuns la finalul vieţii, de când suferă şi e îndopată cu calmante, i-am răspuns mâhnită.

— A reînceput să înghită, deci, lăsând de o parte degenerescenta maculară, nu suferă de nicio boală. Nu are nicio escară, iar analizele de sânge sunt de adolescentă...

— Bine, dar nici creier nu mai are, iar perspective încă şi mai puţine, şi spatele, dislocat de cât a stat culcată, o doare îngrozitor!

— I-am făcut o tomografie: sângele care îi inundase emisfera stângă a început să se retragă. Cred că, fără grabă, poate fi readusă la starea anterioară.

— Anterioară faţă de ce? E grotesc! Îi e rău, mă-nţelegeţi?... de doi ani şi jumătate suferă ca un câine. Directoarea de la căminul de bătrâni m-a asigurat că va fi sedată profund...

— Ascultaţi-mă, mămica dumneavoastră...

— Vă rog, terminaţi odată cu *mămica* asta, de parc-aş fi o puştoaică de şapte ani. Nu mai suport! Încă de la începutul coşmarului ăstuia, toată lumea îmi vorbeşte despre *mămica mea*... Tare-aş vrea să mi se explice într-o zi debilitatea asta de practică spitalicească. Dacă toţi faceţi așa, înseamnă că se învaţă la facultate, nu? Infantilizarea oamenilor, în special pentru ca nu cumva să îşi sufocă *mămicile* cu o pernă.

Eram profund revoltată de acea peţitoare intermediară a morţii, ştiind totodată că indignarea avea să mi se izbească de un zid. De altfel, a continuat exact pe acelaşi ton:

— Mămica dumneavoastră avea acum două zile probleme de deglutiţie, iar acum nu mai are! Dacă ar fi continuat, s-ar fi pus problema unei sonde gastrice. Alimentaţia artificială este un tratament, iar legea autorizează oprirea tratamentelor. Mămica dumneavoastră a reînceput să mănânce fără probleme, deci nu s-a hotărât să moară.

— Nu avem dreptul să lăsăm să trăiască oameni degradaţi în asemenea hal! Delirează tot timpul, e oarbă, ţintuită-n pat şi acolo, de la ultimul atac cerebral, trăieşte, şi când zic trăieşte îmi cântăresc bine cuvintele, trăieşte

terorizată douăzeci și patru de ore din douăzeci și patru.

— Mămica dumneavoastră este o supraviețuitoare a lagărelor de concentrare...

— Așa, și?

— Etica ne obligă să respectăm cât de mult putem voința bolnavilor, chiar dacă nu mai sunt în stare să se exprime. Consider că, atunci când ai supraviețuit unei asemenea încercări, pare de neconceput să renunți să mai trăiești. Personal, aș fi optat pentru sonda gastrică.

— Ați fi optat, spuneți... Dar de unde știți ce crede ea? Nu cumva aparțineți vreuneia dintre mizeriile alea de credințe gen Frăția Sfântului Pius X, da?... Și tocmai peste mine trebuia să dea chestia asta!

A făcut un gest cu mâna pentru a-mi da de înțeles că dialogul s-a încheiat.

— O vom mai ține sub observație câteva zile, pentru a-i reda un anume confort și, dacă va continua să se alimenteze așa cum o face acum, se va întoarce la căminul de bătrâni.

Am rămas fără glas.

A adăugat pe ton monocord și glacial:

— Doamnă, nu suntem aici pentru a eutanasia oameni; dacă suferă cineva în toată povestea, dumneavoastră sunteți aceea.

Din punctul acesta de vedere, avea dreptate.

M-am întors acasă, m-am culcat și am dormit douăzeci de ore.

Peste două zile, răsfoind *Le Parisien* la un croasant și o cafea la barul din colț, am citit o știre care m-a întristat și m-a liniștit în egală măsură: un deținut pe nume Afid B. fusese strangulat cu o zi înainte în penitenciarul Villepinte.

Să mai spună cineva că femeile își petrec întreaga viață încercând să scape de exemplul oferit de mamele lor... Eram obligată să constat că în cazul meu era exact invers. Ba chiar mergeam și mai departe: mă făceam una cu imaginea pe care mama o avea despre femeia ideală: evreica neînfricăată.

4. Cameleonii cu-n ochi sașiu, să prindă muște nu prea știu

Eram așadar la sfârșit de iulie, iar soarele incendia văzduhul; parizienii migrau către plaje și, exact când îmi făceam debutul în noua mea carieră, Philippe, logodnicul meu polițai, își lua în primire postul de comandant al brigăzii stupefiante de la Direcția Poliției Judiciare a Arondismentului 2.

— Așa ne vom vedea mai des, spusese el când mi-a anunțat vestea cu bucurie, cu două luni înainte, în ziua numirii în funcție.

Firește că și eu mă bucurasem pentru el, dar, la vremea respectivă, nu eram decât un simplu traducător-interpret judiciar și încă nu aveam o tonă, poate două de cannabis în boxa de la subsol.

•

Philippe.

Un bărbat, așadar. Lat în spate, musculos, ușor supraponderal și cu niște minunate mâini zdravene. Chip plăcut și păr des, ceea ce e rar la cincizeci și opt de ani. Genul căruia toți încearcă să-i placă... și care poate fi apreciat după generozitate, numărul de prieteni sau de protejați... după tot... Căruia îi poți cuantifica greutatea socială după cum decurg zilele importante ca aniversările ori petrecerea de pensionare. A căruia înmormântare promite un cimitir negru de-atâta lume.

Fizic, nu aș ști să spun dacă e chiar pe gustul meu. În orice caz, nu semăna cu singurul bărbat care a contat cu-adevărat în viața mea, adică soțul meu, care era luat drept fratele meu mai mare, atât de mult semănăm unul cu altul. De fapt, nu cunoscusem alteritatea corporală înainte de Philippe. Nu spun că am trăit ca o călugăriță timp de douăzeci de ani, însă viața mea sexuală s-a mărginit la întâlniri de o noapte, întotdeauna cu avocați penaliști, prin însuși datul lor narcisiști, mincinoși, afemeiați și infideli... și mă refer la vremea în care încă eram categorisită drept *MILF* – *mother I like to fuck*. Fiindcă, odată ce-am trecut de patruzeci de ani, treaba a luat sfârșit.

•

M-a câștigat modul în care Philippe mă dorea, o dorință puternică și

sinceră, care-i sclipea-n ochi când se uita la mine și care-ar fi aprins indiferent ce ființă menopauzată...

Îmi plăcea prezența lui – de altfel, cui nu i-ar fi plăcut –, fiindcă nu era doar probitatea întruchipată, dar mai era și inteligent, cultivat și haios. Asociindu-mi viața cu a lui, îmi spuneam la vremea aceea că poate voi reuși să-i dau un pic de consistență. Atunci când însă era aproape de mine sau, mai rău, peste mine, aveam impresia că sunt înghițită și la propriu, și la figurat, fără să știu dacă asta-mi plăcea cu adevărat. Oricum ar fi fost, era un amant atent, căruia puteam să-i cer absolut orice și care era în stare să mă facă să explodez de plăcere ceasuri în șir... numai că, după ce se convingea că eram complet satisfăcută, se ghemuia lângă mine, cu fața lipită de gâtul meu și aluneca încântat într-un somn liniștit și recunoscător. Or, așa, cu trupul lui de cal mort, care-mi oprea circulația și-mi rupea spinarea, cu respirația lui adâncă și fierbinte care făcea condens pe pielea mea... cum să zic... nu mai aveam decât o urgență, aceea de a-l vedea că se cară. O dată am rămas să dorm la el și nu am închis un ochi toată noaptea. Culorile pereților, mocheta, totul... pe scurt, am avut un gust cleios în gură până a stins lumina. Dacă băiatul lui nu ar fi stat la el, cred că mi-ar fi propus să locuim împreună... și-atunci, ce aș fi răspuns? Mai ales că, în ceea ce îl privea, era dispus la orice concesie. I-aș fi putut spune: *Iartă-mă, dar nu-mi place să stea cineva lipit de mine când dorm...* sau: *Îmi vine să vărs când văd cum ți-ai decorat casă*, și-ar fi acceptat să facă orice schimbări numai ca să-mi facă mie plăcere, într-atât de îndrăgostit era. Și nu doar cum poți fi la cincizeci și opt de ani, terorizat că vei îmbătrâni singur, nu, ci cu înflăcărare și tandrețe. Și eu? Din timp în timp, când eram cuprinsă de unul dintre acele valuri de amărăciune a căror taină o păstram pentru mine, mă relaxa să-i simt căldura trupului și bătaile inimii. Ca pe un animal. Dar, de aici până la a mă gândi la el când nu era de față, de aici la a-l aștepta, de aici la a-l lua de mână doar așa, din simpla plăcere de a-l atinge? Asta, nu!

Ne vedeam în funcție de cum ne permitea programul fiecăruia, cu acel gust de prea puțin care nu-ți lasă timp să aprofundezi personalitatea și defectele celuilalt. Fiindcă oi fi eu plină ochi de defecte, dar și el avea unul uriaș: credea în Dumnezeu. Philippe, care era probitatea în persoană, un om inteligent, cultivat și haios... credea în Dumnezeu! Mi se părea total incredibil că putea da crezare unor astfel de tâmpenii. Dacă mi-ar fi

mărturisit convingerea lui că soarta omenirii era condusă de un platou de tăiței cerești, mi s-ar fi părut mai puțin ridicol.

•

Într-o zi, pe când îmi însoțeam fetele la Muzeul de Istorie Naturală, îmi amintesc că am întâlnit un cuplu de turiști saudiți: o femeie în niqab și soțul ei. Pe vremea aceea se vorbea mult despre creaționism în Statele Unite și puteai citi tot felul de prostii de genul: dinozaurii au dispărut fiindcă erau prea grei pentru a putea urca pe arca lui Noe.

Ca traducătoare de arabă, deci persoană care se presupune că ar ști totul despre arabi... și deci și despre religia lor (trebuie spus că, în arabă, în nicio frază nu este uitată referirea la Allah), nu m-am putut opri să nu mă apropiu de acea familie insolită pentru a afla opinia lor despre subiectul *Islamul și dinozaurii*. Simțai că individul nu prea știa ce să creadă despre animalele alea imense. Mi s-a prezentat ca profesor de teologie la Colegiul de Șaria din Riad. După ce a reflectat îndelung, mângâindu-și barba, mi-a răspuns cu aer doct că în Coran există versete care vorbesc despre crearea universului în șase zile, dar că lungimea acelor zile nu poate fi precizată clar ținând cont că soarele... stelele... toate astea nu erau chiar la locul lor și deci nimic nu ne împiedică să credem că zilele aveau milioane de ani. În consecință, ambiguitatea care rezultă de aici lasă deschisă posibilitatea unui Pământ foarte vechi, pe care să fi trăit și genul acesta de animale. Dar de aici până la a afirma că omul se trăgea dintr-o maimuță sau dintr-o bacterie, cum o sugerau frescele de la intrarea în muzeu: asta e necredință! În încheiere m-a invitat la hegira, adică să părăsesc Franța și să trăiesc într-un islam sănătos, pe pământ sfânt, unde nu se învață asemenea ineptii.

Philippe credea cam același lucru despre evoluție ca un bărbat ieșit direct din Evul Mediu și totuși era gata să-i declare război în numele civilizației... Într-un cuvânt.

•

Primii clienți din noua mea viață mi-au fost serviți pe tavă grație dosarului de trafic de stupefiante al celor trei marocani, pe care-l urmăream chiar la sediul Direcției Poliției Judiciare a Arondismentului 2. Era conjuncția perfectă, se aliniaseră astrele: doi indivizi suficient de căzuți în cap pentru a nu-și prea pune întrebări legate de locul de unde veneam și care aveau nevoie urgentă de marfă din cauza unui *accident de livrare*.

•

În traducerile la care lucram, aveam întotdeauna grijă ca totul să fie redat cuvânt cu cuvânt. Era marca fabricii mele. O firimitură nu pierde din ce aud și, când transcriu, mă strădui să redau tonul și stilul conversațiilor în așa fel încât să nu stric plăcerea lecturii. În acest sens, îmi mărturisesc fascinația rușinoasă și perversă de patrician pentru prostii:

Comunicarea nr. 7235 de joi 25 iulie. Comunicarea e primită la telefonul persoanei aflate sub supraveghere, și provine de la numărul 2126456584539, al cărui titular nu este identificat de autoritățile marocane. Utilizatorul este Karim Moufti alias Scotch. Interlocutorul este Akim Boualem alias Chocapic.

Cuvintele în limba arabă sunt traduse de doamna Patience Portefeux repartizată acestui caz, care semnează alături de noi prezentul proces-verbal.

*

Scotch: Ia nu-ncepe să-mi zici chestii nașpa gen m-au băgat fiindcă m-ai tras tu în același căcat cu tine. Frate, vorbe d-astea pot să le-nghit de la un necunoscut, nu de la tine. În fiecare seară merg să trag o shishă și tu-mi zici: Nu-ți face probleme, hai că-i bine, nu-ți face probleme... Și uite, fratele meu, uite cum m-am trezit cu mizerii în benzină. Căcatu' ăla de cămilă^[8] pute-a benzină de poți să faci focu' cu el că așa pute. Nici gratuit nu-l vrea nimeni. „Hamdoullah”^[9] dacă ajungi să-ți recuperezi actele, ba chiar îți zic: cu-atât mai bine, dar nu trebuie să-mi ceri mie să plătesc chestii ajunse-n halul ăsta... că pentru mine nu sunt decât gunoaie.

Chocapic: Mă duc eu să-mi iau actele de la el, că l-a făcut o jigodie curva aia de mă-sa. Nu mai vreau nimic făcut de mă-sa. Nu mai vreau nimic, nici măcar să se-apropie de mine. Nu mai vreau s-aud nimic!

Scotch: Ți-a cam înfipt ditai deștu-n creț și nu mai vezi tu niciun șfanț! Tre' să n-ai nicio milă! Acțiune reacție.

Chocapic: Mi-e silă. Nu mai dorm. Nu mai respir. Nu mai mănânc. A dispărut cu 136 de euroi ai mei dați pe-un metru de căcat... Clar mi-a tras țeapă, cu asta suntem de acord, nu?

Scotch: Suntem de-acord, da, sunt de-acord, dar problema e că ești tu prea sigur pe tine. Nu-ți face griji, bine că-ți faci griji, eu pricep cum stă treaba... Fratele meu, și-uite-așa ai ajuns tu gaura curului societății. Da, eu am de produs și-asta nu e de ici de colo! Mi-e greu să mai pun piciorul pe undeva, jur pe Coran, și deloc nu-mi vine bine! Mi-e greu să-nghit ce mi

se sparge-n cap și chestia asta mă stresează băi, fratele meu.

Cheia traficului de stupefiante e regularitatea. Trebuie asigurată cu orice preț aprovizionarea neîntreruptă, întrucât clientul nu e fidel, în schimb e mereu grăbit. Când un traficant nu mai poate furniza marfă, în mai puțin de o săptămână caietul lui cu numere de telefon mobil (bază a comerțului) se prăbușește – și aici e vorba de mii de euro. Penuria de marfă e boala cronică a dealerului, cam ca în cazul muzicii: sunt mulți interpreți talentați, dar prea puține piese de calitate. Pentru a fi sigur că treaba merge ca unsă, ideal e să scrii, să compui și să cânti chiar tu – adică să cultivi, să transporti și să și vinzi.

E de înțeles astfel disperarea supercretinului poreclit Scotch, care nu mai avea-n depozit decât canabis cu care să i se dea peste bot și-n plus mai era și vară, sezon în care toată lumea migra către plaje cu cele-ale fumatului în valiză.

Prin urmare, ghinionul furnizorului lui, Chocapic, îl băgase serios în corzi.

Acesta acceptase o livrare crezând că era conformă cu eșantionul care i se prezentase, numai că o scurgere de combustibil în mașina de contrabandă stricase întreaga încărcătură, care căpătase gust de benzină. Ghinionistul Chocapic băgase 180 de euro pe metru, adică 180.000 pentru o sută de kilograme, sumă care acum trecea la pierderi, fiindcă partenerul lui de afaceri Scotch refuza livrarea pe care era îndreptățit să o aștepte, dar care era neconformă calitativ.

Ținând cont de câștigul angrosistului și de prețul de vânzare, am dedus că Scotch avea la dispoziție 200.000 de euro lichizi și că drogul pe care i-l propusese Chocapic trebuie să fi fost de proveniență pakistaneză și de foarte proastă calitate.

Am coborât la *call shop-ul* de la parter și mi-am cumpărat o cartelă pentru a-l putea contacta pe faimosul Scotch prin SMS, în speranța că idiotul știa să citească în arabă:

Din cauză sosire recentă vând ½ metru canabis calitate I cu 250. Vezi foto.

(50 kg canabis calitate I cu 250.000 euro, vezi eșantion.)

A doua zi, Direcția Poliției Judiciare a Arondismentului 2 mi-a trimis,

printre alte documente de tradus, propriul meu SMS și răspunsul, cât și continuarea respectivului dialog scris.

Straniu sentiment să fii confruntat cu propriile cuvinte; este de parcă ai sta într-un balcon și te-ai privi cum mergi pe stradă și, în același timp, chiar ai merge pe stradă.

Din cauză sosire recentă vând ½ metru cannabis calitate I cu 250. Vezi foto, scrisesem cu două zile mai-nainte.

OK, îmi răspunsese imediat.

Apoi, tot imediat și eu adăugasem:

Contact Quick din Fleury, azi, ora 17. Cu foto.

Nu alesesem la întâmplare localul halal Quick din Fleury ca punct ideal de încheiere a afacerii. Situat la intersecția dintre șoseaua departamentală care duce la Paris și strada Peupliers, care trece prin fața celui mai mare stabiliment penitenciar din Europa, micul fast-food e restaurantul tuturor posibilităților. Stau acolo, unii lângă alții, familiile deținuților, prietenii lor traficanți și personalul musulman prost plătit al penitenciarului. Mâneam acolo când traduceam pentru comisiile de disciplină ale închisorii, pentru cei aflați în așteptarea verdictului sau condamnați la mai puțin de un an, și îmi aminteam că fusesem frapată de atmosfera de cuib de șerpi a acelui loc: era urât, murdar și totodată extrem de reactiv.

Înainte de a mă duce la întâlnire, trebuia evident să-mi schimb înfățișarea și, mai ales, să-mi ascund părul alb, care putea fi recunoscut dintr-o mie.

M-a amuzat mult travestirea. Am optat pentru o ținută de magrebiană elegantă: ochelari Chanel contrafăcuți, marcați cu caractere negre și aurii, hijab animal print, khol și taior pantalon cu tunică lungă, brățări aurii (pline) și ceas cu strasuri, unghii portocalii și colanți cu sclipici. Eram de nerecunoscut. O femeie de afaceri magrebiană foarte respectabilă. Un adevăratameleon.

Am comandat un taxi care să mă ducă și să mă și aștepte acolo.

Imediat ce am ajuns la Quick, mi-am recunoscut interlocutorii.

O plăcere să te uiți la ei.

Veniseră într-un Porsche Cayenne cu geamuri fumurii, tras printre ambalaje de fast-food aruncate pe jos, exact pe un loc pentru persoane cu handicap, cu muzică rap și climatizare, ambele date la maximum, cu

portierele larg deschise – niște porci umflați, cu coliere de bărbi cânepii și fără mustăți, cu pantaloni până la jumătatea gambei, șlapi de piscină, tricouri Fly Emirates PSG peste colaci de șuncă și, ca să pună capac, accesoriul șic al verii: gentuțe Vuitton atârând peste burdihane și ochelari de soare Tony Montana cu lentile reflectorizante.

Total! Noul orientalism.

•

— Bună ziua, sunt doamna Ben Barka. Eu v-am contactat. Am marfă direct de la țară și am auzit de la unul dintre clienții voștri că aveți probleme cu furnizorul.

— Dar cine sunteți, doamnă?

Cei trei se uitau la mine de parc-ar fi avut halucinații, așteptându-se la orice, numai să facă afaceri cu una de vârsta mamei lor nu.

— V-am mai spus: mă numesc doamna Ben Barka și am canabis calitatea-ntâi direct de-acolo, de vânzare.

Tăcere. Privirea îmi e opacă. Ochii îmi sunt imobili în spatele ochelarilor cu siglă de firmă.

— A, da? Și-a umflat pieptul namila cu tricou PSG.

Era chiar Karim Moufti alias Scotch, l-am recunoscut după vocea de idiot.

Am scos din geantă un eșantion de 100 de grame.

— Uite fotografia. E 4.500 kilul, dar mai las dacă iei peste 50. Și mai bag discount dacă iei și mai mult.

— Ce-nseamnă mai mult? m-a întrebat Scotch ținând eșantionul în mână ca pe-o caracatiță moartă.

•

Familia Moufti și prietenii ei se născuseră în Franța și din Magreb cunoștea doar plajele. Erau marocani produși extrateritorial; marocani hidroponici. Să-și mai împodobească pe ici, pe colo discursul cu ceva fraze în arabă, asta știau vag, dar erau absolut incapabili să susțină o conversație în această limbă. Dintr-odată, Scotch a început să mă privească fix și să își miște buzele în timp ce îi vorbeam. Intuiam după ochii lui dilatați de aburul care-i ieșea din creier că în cap gândurile-i dăduseră-n clocot.

•

— Începem cu 50 pe 225, ceea ce face 4.500 kilul adică prețul spaniol la calitatea asta. Transportul până-n Franța e cadou de la mine, altfel mai jos

nu las. Dacă te bagi între 10 și 60, ai deja profit 75.000. Lucrez fără saraf, deci vreau banii direct și dacă o singură bancnotă e lipsă nu mai lucrez cu voi niciodată. Asta e. Numărul meu îl ai.

— Mai mult ce-nseamnă? m-a mai întrebat o dată Scotch, total hipnotizat.

Doamne, ce idiot se arăta!

— Mai mult înseamnă mai mult. Mult mai mult. Dar hai să iasă totul bine și mai vedem după.

Și-am plecat cu același taxi. M-am uitat în oglinda retrovizoare: cei trei nu se clintiseră, drepti ca niște „i”-uri în șlapii lor de piscină.

•

Traducerile pe care le-am efectuat ulterior îți încălzeau inima: era plăcut să-ți spui că dispui de un produs bun.

Comunicarea nr. 7432 de marți 3 august. Comunicarea e primită la telefonul persoanei aflate sub supraveghere și provine de la numărul 2126456584539 al cărui titular nu este identificat de autoritățile marocane. Utilizatorul este Karim Moufti alias Scotch. Interlocutorul este Mounir Charkani alias Șopârlă.

*

Scotch: Să moară mama, e meserie de meserie. Simți pământul de la colibe, așa e de bun, numai lăcuste-ți țopăie prin căpățână. E chiar de-acolo, de la țară... (Râsete.)

Șopârlă: Frate-ai tras prea mult.

Scotch: Ia lasă-mă, am de gând să trag tot anul cu ciudata aia de Baroană. Chiar stau și mă gândesc dacă o fi muiere sau ce. E-așa de supermișto marfa c-aș băga-o pe 8 bucata.

Șopârlă: Frate, nu poți tu să te abții să te rupi în figuri. (Râsete.) Hai să vedem. O să-i arăt o poză lu vără-mio cu mașinile.

Scotch: Știi ce mi-a zis fututu' ăla de Brandon din 12, când i-am arătat poza... I-au și sărit dracii. Să-mi trag una dacă nu l-a rupt ce i-ai dat, bag imediat comanda, că m-a adus în stare...

Șopârlă: Dă-i drumu...

Scotch: Frate, cu văr-tu ăsta împușcăm doi iepuri dintr-un foc. Tunisianul. Ne vedem în Panama^[10]. Băgăm o shishă la Prince și trecem pe modul conferință, că îmi miroase sută la sută a rupere. Poți deja să le zici să strângă foile la un loc pentru un metru, ascultă la mine ce-ți zic.

Eram obligată să las cuvântul *baroana* în procesul-verbal, fiindcă figura în franceză în textul care îmi fusese înaintat. Lucru care m-a deprimat pe loc, dar până la urmă mi-am spus că așa îmi găsisesem pseudonimul de infractoare. Deci supranumele meu va fi Baroana. Presupuneam că poliția judiciară deja mă reperase ca atare în numeroasele dialoguri în franceză care nu treceau prin filtrul meu. Fiindcă se pălăvrăgea la greu, telefonic, despre canabisul meu; trebuie spus că nu în fiecare zi cade în mâinile dealerilor o cantitate așa de mare, de nu mai știu ce să facă cu ea.

M-am gândit unde ar fi putut avea loc tranzacțiile, îmi trebuia un loc discret și sigur, dar, totodată, în care să fie destulă lume pentru a fi în siguranță, căci nu voiam ca interlocutorii mei în cel mai bun caz să mă amenințe cu arma pentru a-și lua înapoi banii pe care abia mi-i dăduseră, în cel mai rău caz să mă tortureze pentru a mă face să mărturisesc unde ascunsesem restul drogurilor. Un loc în care să poți da o geantă voluminoasă unor arabi fără a atrage atenția vreunei mașini de patrulare care, ca mii de alte mici surioare de-ale sale, străbătea în lung și-n lat regiunea pariziană dată fiind starea de urgență. Parcarea de la Quick fiind prea mică și deci prea expusă, am optat pentru aceea a închisorii de la Fleury, unde e un du-te-vino de familii ale deținuților, mereu încărcate de tot soiul de genți. Poate că pare ciudat ca loc pentru traficul de droguri, dar nu e altul mai bun pentru a dispărea în mulțime.

Cele două sacoșe Tati le-am pus pe cărucioare ca să nu-mi rupă spinarea, apoi le-am încărcat în mașină în parcarea blocului. Am scos apoi automobilul și l-am dus în alt arondisment. De acolo am luat un taxi în care am băgat pungile până la Fleury, unde l-am rugat pe șofer să mă aștepte la marginea imensului teren viran, cu cele două sacoșe din rafie de câte douăzeci și cinci de kilograme fiecare în portbagaj, până mă duceam să dau de așa-zisii mei nepoți care nu răspundeau la telefon.

Odată ajunsă în parcare m-am îndreptat către Porscheul Cayenne tras la celălalt capăt. Reglarea respirației, concentrare. În copilărie învățasem să trec frontierele cu pancarta *Minor neînsoțit* legată de gât și canadiana roz plină ochi de bancnote de cinci sute de franci. Secretul e să îți supui creierului fiecare moleculă a corpului. E ca mersul pe bicicletă, nu se uită, dar nici nu e la îndemâna oricui.

Am urcat în mașina cu geamuri fumurii și am scos un aparat de numărat bancnote cu baterii. Problema era că veniseră cu o cantitate enormă de

bancnote de 10 și de 20 și mi-ar fi trebuit ceasuri întregi ca să închei operațiunea.

— Rupturile-astea mici nu le iau!

— Banii tot bani sunt, mi-a răspuns Scotch vexat, în arabă.

Avea ceva în voce care-mi displăcea al dracului de tare. Ca un soi de amenințare subînțeleasă gen *ba o să-mi iei tu banii, curvă-mpuțită* și asta, la bărbați și în special la porcii de o sută zece kilograme, care-și strâng pumnii când sunt contrariați, nu o suport. Și-mi vine cheful să-i umilesc.

— Astea de 10, de 20 și de 50... sunt șmecherii de mortăciune. Lucrez cu hârtii de minimum 100. Zi-mi acum dacă ești vreo mortăciune ca să nu-mi mai pierd vremea.

Cuvântul *mortăciune* l-am zis din vârful buzelor, într-o franceză cu un accent marocan de să-l tai cu cuțitul. Ceea ce-mi făcea o plăcere vecină cu orgasmul.

Problema traficantilor este că desfacerea în stradă se face cu bancnote de 10 și de 20 de euro. Sumele pe care le vehiculează alcătuiesc un munte de bancnote care trebuie schimbate în altele mari, iar asta nu se poate face decât introducându-le într-un circuit de spălare. Făcându-l pe Scotch *mortăciune* l-am adus înapoi la condiția lui de dealer de stradă, pe el, care se visa un Tony Montana. Solicitarea mea îl obliga, printre altele, să își reducă profitul, pierzând 10 euro la fiecare bancnotă de 100.

— OK, am aici 112.500, așa că n-o să ai decât o geantă, nu două. Accept în mod excepțional 500 de bancnote de 50 ca să ajungem la sumă și cu mărunțișul ăsta, dar este pentru ultima oară. Restul e un căcat.

— Vrem să verificăm.

— Nicio problemă. Am pus în valize de câte 20... Îți spun asta în caz că le vinzi mai departe angro... E mai practic. Dacă vrei să le numeri... Tu, ăsta...

Și am făcut semn spre cel care trebuie să fi fost Mohamed Moufti alias Momo, fratele mai mic al lui Scotch.

•

Îmi tai o mână dacă taximetristul nu avea cel puțin un frate în pușcărie (spun asta fiindcă pe drum îmi vorbise despre încarcerare. Acord mare atenție cuvintelor, e meseria mea, iar acest cuvânt nu este utilizat decât de către cei ce lucrează în justiție sau au probleme cu justiția)...

Prin urmare, taximetristului nu i s-a părut nimic nefiresc că undeva unde

toți târau după ei genți Barbés uriașe pline cu lenjerie, un tânăr marocan își ajuta mătușa să le care pe ale ei. După ce acesta a scos una dintre genți din portbagaj și s-a întors la locul lui, am desfăcut-o de parcă i-aș mai fi făcut o dată inventarul, pentru a-i arăta fratelui lui Scotch cele 25 de pachete de câte un kilogram bine aranjate. Odată încheiată tranzacția, fiecare a plecat la ale lui.

— Dacă găsesc hârtii pentru încă un metru înainte de 15? m-a întrebat Scotch la telefon când încă mai eram în taxi.

— Las la 4 metrul și jumătate, dar numai de 100 și 200, altfel nimic, am răspuns fără vreo înfloritură retorică, zicându-mi că a doua zi aveam să traduc schimbul de cuvinte.

•

Așa stând lucrurile, petrecerea organizată în aceeași seară de Philippe cu ocazia preluării noului său post nici c-ar fi putut pica mai prost. Eu, care aveam de gând să petrec întorcându-mă acasă pentru a-mi plimba câțelul și a-mi mângâia cei 112.000 mii de euro, trebuia să fac frumos într-o cafenea din Arondismentul XX, plină ochi cu polițai. Eram deci frustrată și fără chef.

Când am sosit, colegii lui, bărbați și femei, stăteau de vorbă cu el bându-și dizgrațios berea direct din sticlă. Mi-am luat și eu una... nici nu mai știu din care, albă, caldută, cu alcool, cu bule și m-am băgat într-un colț așteptând să treacă și-asta.

Nu e vorba c-aș fi eu îngrozitor de snoabă, ci că nu mă mai fac deloc să râd cu bancurile lor de două parale, pe care le știu pe din afară. Plus că nu-mi place să beau poșirca aia. Înainte de a deveni *corectă*, cum se zice, n-aș fi știut ce să răspund când mă întrebai dacă-mi place șampania. Să zicem că aveam obiceiul să consum ceea ce mi-a fost întotdeauna servit când întindeam fără convingere paharul. Numai că, după douăzeci și cinci de ani de alcooluri incredibil de bune, să mi se propună vin spumant, vin de masă ori mai știu eu ce altă mizerie de genul ăsta, din moment ce măcar atât am priceput și eu, că, ei bine, șampania nu are nicio legătură cu toate căcaturile astea...! Și uite dovada.

Simțeam privirea lui Philippe lipită de mine și asta mă puneă în încurcătură.

— Ce e? am întrebat aproape cu agresivitate.

— Nimic, mi-a răspuns. Nu în fiecare zi am ocazia unei petreceri, așa că

profit și eu...

În ochi îi sclipea tandrețea.

— E o chestie al naibii de paradoxală la tine, de câte ori ți se vorbește, cobori sistematic ochii, de parc-ai fi o timidă, și totuși iradiezi o încredere de să dărâmi pereții cu ea... ca al mai dur interlop.

•

I-am lăudat în mine clarviziunea, zicându-mi c-ar trebui să fiu un pic mai deschisă, fără a merge, evident, până la a mă juca de-a *Crimă și pedeapsă*.

— Presupun că trebuie s-o iau drept compliment.

Mi-a surâs dulce:

— Bineînțeles, fiindcă numai complimente am pentru tine... Și tot nu mi-ai spus unde ai învățat cu adevărat arabă.

— Ba ți-am tot spus de m-am săturat: am talentul ăsta pentru limbi străine și am studiat-o la facultate!

— Închipuie-ți că ieri unul dintre marocanii pe care i-am interogat în legătură cu uciderea drogatului ăluia tânăr a cerut să traduci tu *in personam*... Nu voia s-audă de nimic, ci te cerea pe tine și doar pe tine! După părerea lui, traduci mai bine decât oricine altcineva.

— Care ucidere? Care tânăr? Care marocan? Habar n-am despre ce vorbești!

...și chiar era adevărat, în clipa aceea habar nu aveam la ce făcea aluzie când, dintr-odată, mi-am adus aminte de șoferul cu care venise din satul lor din Maroc Afid Benabdelaziz. Uitasem cu totul de el.

— Totuși nu a trecut chiar așa de mult de la arestarea traficantilor de droguri din 14 iulie... Până și eu, care nu-mi preluasem încă funcția, sunt la curent cu...

— Da, da, dar s-au întâmplat atâtea de atunci... mama... spitalul...

— Câinele...

— Da, și câinele!

— E bine ce-ai făcut pentru bietul animal... Dacă ai nevoie de un ajutor ca să ai grijă de el, aici sunt!

— Să știi că țin la el foarte mult.

— Unul dintre traficantii arestați atunci s-a spânzurat în închisoare.

— De unde să fi știut?

— Puteai citi în ziar!

— În *Le Monde diplo*?

A izbucnit în râs.

— În toate ziarele în afară de *Le Monde diplo*. Sigur a fost vorba despre o reglare de conturi, fiindcă doar cu o săptămână înainte fusese atacată maică-sa, chiar în fața casei ei. Mai multe nu am putut afla, fiindcă femeia a făcut infarct și a murit.

— Da, da, acum mi-aduc aminte, marocanii care o luaseră prin Spania și și-au aruncat marfa undeva pe drum... La ora asta cineva trebuie c-a recuperat drogurile.

— Probabil, dar ceva îmi spune că nu este vorba despre proprietari, fiindcă se vorbește mult în mediul lor despre chestia asta, mai ales că transportau și pentru alții... Pe scurt, șoferul marocan nici n-a vrut să mai stăm de vorbă.

— Și-atunci ce-ai făcut?...

Șoferul... ce căcat... ce-ar putea să vrea de la mine?

— A fost dus înapoi în celulă. Judecătorul de instrucție îl va interoga din nou. Avem tot timpul. Amintește-ți că au cu toții mandat de arestare de un an, conform procedurii penale, așa că nu e nicio grabă. O să te cheme ei. Am introdus o notă în dosar... Și tot nu mi-ai spus unde ai învățat arabă.

— Bine, bona mea m-a învățat, de la șase la șaptesprezece ani. Pe urmă am și studiat-o.

— Și de băiatul meu tot o algeriană a avut grijă. I se adresa în arabă, așa că a învățat și el câteva cuvinte, dar de aici până la a vorbi...

— De fapt, bona mea era bărbat și nu doar a avut grijă de mine, ci chiar m-a crescut.

— Pe bune?

— Da. Era bărbat.

— Și cum îl chema?

— Bouchta.

•

Nu mai pronunțasem numele acela de tare-tare demult. În orice caz nu cu glas tare, fiindcă mi se mai întâmpla uneori să-l strig prin somn, când aveam coșmaruri. Ciudat, de când s-a încheiat povestea asta nu mai am coșmaruri, dar în momentul acela, pe când eram pe cale de a-mi relua locul, după douăzeci și cinci de ani de letargie, în șirul de răufăcători al familiei, creierul îmi ajunsese ca un burete vechi: când îl apăsam, ieșea din el o grămadă de amintiri...

•

Bouchta...

O, Bouchta al meu... Dragul meu Bouchta.

*

...Casnică jalnică, mama nu făcea absolut nimic acasă și mai ales de-ale gospodăriei. Tata nu i-o reproșa, din contră, soția unui fost colonist în Algeria, obligat să părăsească acea țară, căruia reușita îi zâmbise, nu trebuia să își strice unghiile frecând la cratițe. În schimb, trebuia să știe că controleze personalul, or mama nici asta nu făcea. Astfel, dacă e să schițez povestea copilăriei mele, aceasta ar consta într-o succesiune de bone, de certuri, de acuzații de stricăciuni ori furturi și de uși trântite. În consecință, exasperat de scandalul permanent care domnea la noi acasă, după portugheza detestată de doberman, poloneza surdă și nespălata din Creuse, tata s-a hotărât să rezolve odată pentru totdeauna problema gospodăriei, așa că a plecat în Tunisia pentru a-l cumpăra pe Bouchta.

Precedentul proprietar era unul dintre vechii lui prieteni, colonist care rămăsese în sat și după obținerea independenței Tunisiei. Acesta încă mai practica așa-zisul *khemmessat*, un fel de iobăgie medievală ce consta în legarea unui om de o bucată de pământ printr-o datorie de neșters. Tata răscumpărase foarte scump datoria, căci se plânga tuturor vechilor lui prieteni care trăiseră în Tunisia și acum locuiau în Franța că *ciuhapul îl costase de-i săriseră ochii...* Astfel, nevestele foștilor coloniști, nostalgice după maurii lăsați acolo, o invidiau pe mama, care înota în lux, având în același timp aparate electrocasnice și un sclav care să le pună la treabă.

•

Bouchta nu lucra pământul, ci se ocupa de menaj și de bucătărie. Era ceea ce Malcolm X numește un *negru de casă*, adică unul care accepta în mod firesc ideea că albi sunt cei care comandă. Într-un cuvânt, nu văd altă explicație pentru faptul că nu ne-a omorât pe toți, inclusiv câinele, în somn, după avalanșa de *Bouchta, asba!* din partea tatei – *asba* fiind cel mai vulgar cuvânt din limba arabă din câte pot fi imaginate, ceva gen *futu-te-n cur pă mă-ta*, expresie utilizată de coloniști ca simplu semn de punctuație în frazele pe care le emiteau.

Bouchta, asba, supa! Asba, rapid, brânza!

•

Cel puțin în chestiunea apartenenței la specia omenească a bietului

Bouchta și a arabilor în general, părinții mei erau de acord.

În privința tatei, în cascada de rasism antievreiesc, antimaltez, antiitalian și chiar anticolonști algerieni, în ierarhia cărora se plasa la vârf, colonist tunisian fiind, arabilul nu avea niciun loc. Și cum ar fi avut din moment ce nu era considerat persoană, ci unealtă agricolă incomodă și recalcitrantă? Un *burnuz* – ca în expresia *nădușește burnuzul*, imagine a cărnii asudând sub haine pentru a fi stoarsă cu maximum de eficiență^[11].

•

Grație prezenței lui Bouchta, *Proprietatea* ERA în sfârșit Tunisia, după cum Sena ESTE Mekongul pentru Marguerite Duras, cu acea putere de afirmare ce face să se deschidă un pasaj mental între două locuri care nu au absolut nicio legătură.

Tata zbiera vesel înjurături într-o bolboroseală de arabă noii sale jucării pe care o deghizase în majordomul Nestor din *Aventurile lui Tintin*, cu vestă în dungi și papion. Plantase un smochin și se apucase să asculte din nou Lili Boniche și Reinette l'Oranaise, așezat pe un taburet oriental, în pofida problemelor lombare pe care le avea.

La cină, mânca ardei copti și pui cu măsline... și, la desert ștrudel, căci Austria intrase ceremonios în rezistență.

Prima dată când l-a văzut pe Bouchta, mama tocmai venea cu mine de la școală. Deși acesta ne întâmpinase numai zâmbete, deschizându-ne poarta, mamei i-a scăpat un mic țipăt de groază: *Oi gevald, ein negger!* „Ce grozăvie, un negru!” în idiș. Fiindcă Bouchta, născut în Maroc, în apropiere de granița cu Mauritania, după ce că era arab, mai era și negru. Iar mama, născută în apropierea graniței iugoslave, nu văzuse primul negru din viața ei decât travestit în canibal, la paisprezece ani, într-un circ itinerant. Era dincolo de rasism și dincoace de controversa de la Valladolid, în sensul în care spaniolii din vremea Conquistei cel puțin își puneau problema de a afla dacă indienii aveau sau nu suflet.

•

Încă din prima zi a făcut tot ce-a putut pentru a-l da afară ca pe un ticălos păianjen negru ce era.

Pentru început, l-a acuzat de o mie de defecte: gătea mâncăruri prea grele, lucru complet fals. Făcea prost curățenie, băga lenjeria la apă, lucruri la fel de neadevărate... Deși, e drept, îi era o nemăsurată milă de el: să fii negru într-o casă lugubră, la marginea unei șosele cu șase benzi, în

serviciul unui nebun care i se adresa ca unui câine și care-l plătea mizerabil, fiind totodată obligat să îngroape cadavre, e groaznic.

Timp de unsprezece ani, mama a încercat cu disperare să descopere o fisură, fără a o găsi. Bouchta era blând și serviabil. Șifonierele erau umplute cu grămezi de lenjerie impecabil împăturită, care mirosea minunat a lavandă, iar ciorba ajungea pe masă exact la temperatura potrivită pentru ca tata să o poată mânca așa cum îi plăcea, adică în patru minute.

Și-ntr-o zi tot a găsit.

La șaizeci și cinci de ani, Bouchta a cerut să îi fie lăsată liberă duminica, ținând cont că îmbătrânise și avea nevoie de odihnă. Dimineața pleca, ținând în mână o sacoșă din plastic, din coliba care i se amenajase cu-atâta drag în fundul grădinii și, odată ieșit pe poarta *Proprietății*, în loc să o ia la stânga spre gară, traversa oblic spre dreapta, parcă spre niciunde, și dispărea până seara la ora 7.

— Nu ți se pare ciudat c-o ia la dreapta? și-a încercat mama într-o seară norocul cu tata.

— Trebuie c-a mai găsit ceva ciuhapi p-acolo, i-a răspuns tata făcând un semn vag în direcția neantului autostradal.

Și-apoi într-o zi, din întâmplare, l-am zărit deasupra capetelor noastre, pe pasarela care trecea peste A13, și-apoi, după patru ore, l-am revăzut în același loc, din sens invers.

Mama a mirosit fisura:

— De ce nu te duci la Paris să te întâlnești cu alții ca tine, în loc să stai să te uiți de pe pasarelă cum trec mașinile?

— Mi-e frică să nu mă rățăcesc dacă plec de aici, fiindcă nu știu să citesc, i-a răspuns el cu sinceritate.

A doua zi, Bouchta a și avut abecedarul lui din seria *Daniel et Valérie*, iar mama s-a apucat să-l dădăcească de parcă ar fi dat examen la Școala Normală Superioară.

— *Gâștele beau din băltoacă... Catârul e-n grajd...* intona cu accentul ei evreiesc de să-l tai cu cuțitul.

— *Gâștele beau din băltoacă... Catârul e-n grajd...* repeta Bouchta cu accentul lui arăbesc.

Și-i plăceau mult acele propoziții, primele pe care le citise vreodată și care-i aminteau de nevasta lui tunisiană. Le spunea în orice-mprejurare, râzând, mai ales mie, singura persoană pe care o vedea în timpul zilei.

Într-o lună, reușise să descifreze înscrisurile de pe panouri. În patru, putea citi ziarul. După șase luni, într-o dimineață, fără vreun la revedere, fără a anunța pe cineva, pur și simplu nu a mai fost acolo.

•

A plecat să se întâlnească cu alții asemenea lui și-acum e fericit, îmi spunea mama, cum ai consola un copil al cărui animal de companie puricos și dezagreabil în sfârșit a dispărut. Cât puteam s-o urăsc pentru asta... Îmi vorbea ca unei tembele despre omul care mă îmbrăcase, mă spălase și-mi dăduse să mănânc. Care mă văzuse crescând. Care fusese confidentul tuturor bucuriilor și necazurilor mele. Care-mi fusese și tată și mamă, unica ființă omenoasă din întreaga mea familie. Tot ce știam să fac plăcut în viață, lui îi datoram, fiindcă fusese și binevoitor, și răbdător; fiindcă avea răbdarea celor care trăiesc în armonie cu arborii și cu anotimpurile. Dincolo de faptul că m-a învățat dialectul marocan și cel tunisian, dar și să prepar prăjituri corn de gazelă, mi-a mai arătat și cum să îngrijesc animalele și să merg pe întuneric ghidându-mă doar după stele.

Nici în ziua de azi, când întâlnesc vreun bătrân magrebian, nu mă pot împiedica să nu-l privesc lung, în căutarea trăsăturilor bătrânului Bouchta, chiar dacă știu că e o încercare absurdă, fiindcă de-acum ar fi să aibă peste suta de ani.

A doua zi după plecarea lui, mama s-a deghizat în curățător al scenei crimei, cu impermeabil, mănuși de cauciuc și mască pe gură, pentru a-l eradica pe dragul meu Bouchta și, cu aceeași mișcare, filiația bastardă la care își adusese contribuția și lenea ei de a mă crește.

A spălat pereții încăperii în care dormise acesta cu un amestec de detergent Saint-Marc și dezinfectant Eau de Javel, după care a ars tot mobilierul și cele câteva biete lucruri părăsite acolo. Nu mi-a rămas de la el decât o piatră. O piatră banală, neagră, găsită pe drum și pe care era un desen ciudat. Dar și pe aceea a reușit să mi-o fure și să o arunce la gunoi.

După care, ca și cum Bouchta nu ar fi locuit vreodată la noi, a reînceput să colecționeze menajere cu probleme.

•

În seara aceea, un pic cam pilită, i-am spus lui Philippe versiunea light a poveștii și lucrul acesta mi-a făcut plăcere.

5. Peste o oră, iar o să ți se facă foame

Aranjându-mi teancurile de bani, am dat de o bancnotă „scrisă” de două sute de euro, strecurată printre cele de la Scotch. În general, astfel de bancnote erau dintre cele de mică valoare, de cinci euro, și pe ele puteai citi mesaje scrise de mână, în toate limbile, gen *banul e rege, datorie suverană, poporul e corupt... Politicos y bancaros, una dizgracia para la nation... în numele legii, te-ndatorez...* Tineri utopiști care visau să gripeze mașinăria, marcau bancnotele înainte de a le lăsa în masa monetară europeană ca pe tot atâtea fire de nisip. Nu era lipsit de ironie faptul că bancnotele acestea aterizau în mâinile traficantilor de stupefiante, arhetipuri ale capitalismului.

Niciodată însă nu văzusem una de o asemenea valoare. Ce să fi fost în mintea persoanei care scrisese *peste o oră iar o să ți se facă foame* pe o bancnotă de o atât de mare valoare, riscând să-i fie refuzată?

Mândră, am pus bancnota aceasta atât de deosebită, de două sute de euro, în colțul ramei *Micii colecționare de focuri de artificii*, așa cum își așază un vânzător newyorkez de hotdogi primul dolar câștigat. Informație oficială: afacerea Baroanei s-a lansat...

*

Comunicarea nr. 8635 de marți 8 august. Comunicarea e primită la telefonul persoanei aflate sub supraveghere și provine de la numărul 2126456584539, al cărui titular nu este identificat de autoritățile marocane. Utilizatorul este Karim Moufti alias Scotch. Interlocutorul este Mounir Charkani alias Șopârlă.

Cuvintele în limba arabă sunt traduse de doamna Patience Portefeux, repartizată acestui caz, care semnează alături de noi prezentul proces-verbal.

Șopârlă: Hă hă, salam aleikum, ce mai faci?

Scotch: Merge, hamdullah, ca pe roate (râsete), doar că Brandon, să-l fut, acum vrea 60. Eu i-am zis: de-acuma e ramadanul și lu' Baroana i-am cerut pentru cineva, cu 70 lu' mine și 30 lu' tine și nu știu dac-o să poa' mai mult... și dacă vrea mai mult, să-l fut în cur pă mă-sa, atunci să-mi bage el mai mult mălai. Marafetu' 4 și 7. Și sincronizare, că altfel s-a dus

în pizda mă-sii.

Șopârlă: Mdaaa, da... Frate, de la mine o să ai hârtiile. Cezar ălălaltu', mi-a dus para 9.

Scotch: Atât?

Șopârlă: Da, atât! Hai că am primit deja ăia 80 și restul mi-l aduce mâine: ăia 41 după care-mi vreau și eu partea. Pe Coran, să-mi aduci în primul rând mie la 4,2.

Scotch: Pe Coran, doar ești fratele meu. Știu că e pe bune cu tine și scoți banu'. Am cerut patru valize plus douăzeci ceea ce una peste alta face un metru. Și-o să fie una special pentru tine, plus zece, mă jur pă mama. Și dacă-l vezi pe Brandonu' ăla al pulii mele, zi-i că am nevoie de hârtie ca să-mi vād și eu de-ale mele.

Șopârlă: Da, pe Coranul de la Meca.

Scotch: Altfel, n-are decât s-o ducă mai departe ca un amărăștean... Da' pe Coran, așa să-i zici!

Șopârlă: Cum am șmecheria la mine, cum cobor și iau măcar 200 pe la sfârșitul lui septembrie, pentru două valize.

Scotch: Vezi să nu fie hârtii mici.

Șopârlă: N-ai tu treabă.

Scotch: Bine, frățioare.

Comunicarea nr. 8642 de marți 8 august. Comunicarea e primită la telefonul persoanei aflate sub supraveghere și provine de la numărul 2124357981723, al cărui titular nu este identificat de autoritățile marocane. Utilizatorul este Mounir Charkani alias Șopârlă. Interlocutorul este Rafik Hassani.

Cuvintele în limba arabă sunt traduse de doamna Patience Portefeux, repartizată acestui caz, care semnează alături de noi prezentul proces-verbal.

Șopârlă: Alo, da, alo...

RH: Deci nu e bine. Tipu' mi-a zis că era bine... da' nu imediat...

Șopârlă: Mie nu-mi zici ce nu e bine. Mie-mi zici ce e bine. Ce-mi zici acu' e că n-ai primit nimic.

RH: Mdaaa, da, deocamdată nimic.

Șopârlă: Băi vere, tu și când ai rezolvarea la picioare tot în căcat rămâi! Ce-ai vrea să-ți zic? ... Îmi trebuie hârtiile! Eu n-am timp să aștept

și tu fuți timpul'! Oi fi crezând că e sărbătoare, frate, da' nu e sărbătoare, treaba e de tot căcatu'! Am scadente.

RH: Oricum, îmi mai rămâne un gagiu de văzut, care are la el partea mea pă 12.

Șopârlă: Băi, frati-mio, arde-o pă mă-sa, arde-o pă mamai-sa, arde pe cine vrei tu, mi se rupe-n paișpe, da' marcă banu'!

RH: Să știi că și pe mine mă stresează...

Șopârlă: I-auzi, ce mă bucur că și pe tine te stresează... băi frate, ai văzut poza, un milion de cururi mă ling în cur numai să le dau treaba, și eu nu le-o dau că te-aștept pe tine! Ia grăbește-te și fă ce-ai de făcut și nu mai veni să-mi mai zici înc-o dată că e doar o chestie de timp.

Conversații ca acestea aveam de tradus cel puțin vreo douăzeci pe sedință și, ținând cont de distanța dintre numerele de ordine care figurau pe colțul rapoartelor, am dedus că trebuie să fi fost mai bine de două sute de același fel în câteva zile, purtate de diferiții protagoniști ai rețelei de trafic de stupefiante.

Se muncea din greu în galaxia lui Scotch ca să strângă banii pentru mine.

Din păcate, cretinii ăștia, presați de ispita câștigului, nu-și mai luau ce își închipuiau ei că înseamnă precauții pentru a comunica și vorbeau în franțuzește; dintr-odată apăreau din ce în ce mai puține fraze în arabă în conversațiile lor, ceea ce însemna că nu le mai puteam controla activitatea.

•

Pe 15 august, am organizat deci o a doua livrare, într-un loc care trăsnea încă și mai și a ghilotină decât parcare penitenciarului din Fleury: Cheul Horloge, în fața Palatului de Justiție, fix vizavi de ieșirea arestului. Scotch mă rugase să-i acord încă o săptămână pentru a putea aduna întreaga sumă; săptămână pe care evident i-am refuzat-o, ba am mai și scurtat cu două zile termenul numai pentru că îndrăznise să-mi ceară așa ceva – regula jocului capitalist o cunoșteam și eu, și ei: cel mai infect impune respect.

Din nou taxi și aceeași minciună: *mă-ntălnesc cu nepoții mei*, și m-am dus la o întâlnire unde eram așteptată nu de trei, ci de cinci dealeri. Alte versiuni ale lui Scotch: haimanale islamiste bărboase, ascunzând pe jumătate sub pleoapele grele o privire de o uluitoare imbecilitate; unul scund și gras, altul înalt și zvelt, iar unul dintre ei s-a dovedit a fi – l-am recunoscut după voce – faimosul Șopârlă.

Schimbul a mers incredibil de ușor. Am reușit să plasez patru valize marocane sub forma a doi saci enormi pe roțile, la patruzeci de kilograme unul, plus douăzeci de kilograme vrac, contra a 450.000 de euro în bancnote de cinci sute și de două sute. Întrucât Scotch se dovedea un elev bun, i-am demonstrat satisfacția mea adăugând zece kilograme pe care le duceam într-o geantă sport, ca gest de bunăvoință comercială. Am stat foarte puțin de vorbă, într-atât erau de grăbiți să dispară din locul acela populat de polițaii care ne priveau cu bunăvoință pe noi, drăgălașa familie arabă care schimba, cum s-ar zice, sacii cu lenjerie pentru un biet om pe cale de a fi judecat.

...Și ce simpatici nepoți puteam avea! La plecare, luând de martori gardienii din preajmă, mi-am permis luxul de a-i ciupi mămoasă de obraji pe cei doi frați Moufti, pentru a arăta cât de mult îi iubeam.

•

Am dus-o din nou pe mama în așezământul pentru bătrâni, de unde parcă nu ar fi plecat niciodată, putându-mi de acum permite și o angajată suplimentară, Anta, o tânără din Madagascar pe care aveam cum să o plătesc corect pentru devotamentul de care dădea dovadă. Directoarea mi-a dat cutia cu lucrurile mamei, deci cățelul de pluș Schnookie și-a reluat locul la căpătâiul ei. Și din nou, pe culoar, m-am întâlnit cu doamna Léger. Săraca de ea, un cuvânt nu mai scotea și de la încercarea de evadare se alesese cu o fisură de col femural, ceea ce nu o împiedica să continue să se învârtă de zor, ca un crustaceu înfuriat, împingându-și cadrul din aluminiu.

•

La ieșirea de la *Eoliade*, i-am găsit cei doi copii ai ei așezați pe o bancă, certându-se. Fiica Léger plângea în hohote, în timp ce frate-su țipa la ea, rozându-și unghiile, cu fața descompusă de anxietate. Dinspre acest cuplu ajuns la cincizeci de ani, care-și purta de nouă luni durerea de parc-ar fi cărat un coș cu două toarte, se degaja o infinită tristețe. Tatăl lor fusese dus la același etaj cu mama și, indiferent de ora la care treceam prin fața camerei lui, îl vedeam aplecat înainte, legat în fotoliu și plângând.

•

— Toată lumea zice că bătrânii trebuie să se hidrateze, dar îl găsesc de fiecare dată cu sticlele de Evian pe care i le aduc neîncepute, fiindcă nu are cine să îl ajute să bea... Iar în zilele în care nu sunt aici ca să-i dau să mănânce, îi lasă platoul cu mâncare în cameră și îi încuie ușa. *Poftă bună, domnule Léger*, dar li se rupe tuturor dacă mănâncă ori nu... Și pe mama,

ați văzut cum au îmbrăcat-o? Are un pulover de lână pe ea, deși sunt 35 de grade... Și când a-ncercat să fugă... A fost lovită de o mașină pe rampa de acces a șoselei de centură, ca un câine... Vă dați seama, dacă ajungea mai departe? Și directoarea ne cere să-i plătim brățara de siguranță pe care și-a smuls-o... Păi unde se duc toți banii ăștia pe care-i plătim?

Fiecare plângere împotriva instituției relansa și hrănea suspinele femeii. Totul ar fi putut ține așa ceasuri în șir, într-atât era de groaznică situația acestei familii, pe care o știam pe de rost.

— Mereu se întâmplă așa vara, când personalul e în vacanță. Dacă vreți, o putem folosi împreună pe îngrijitoarea suplimentară pe care am adus-o pentru mama...

— Da, ar fi fantastic... mi-a răspuns femeia cu ochii plini de recunoștință.

Fratele ei a intervenit imediat, explicându-mi că, din păcate, nu aveau mijloacele necesare. Familiile lor urmau să rămână peste vară în Paris și să stea cu schimbul la căpătâiul părinților lor:

— Un ban nu mai avem. Pensia tatei abia dacă acoperă o jumătate din cheltuielile de aici, cât despre mama, totul e din buzunarul nostru. Tot timpul stăm și facem socoteli. Ne-am interesat cum i-am putea pune sub tutelă de stat, dar toată lumea ne-a spus că ne-am încurca într-un hățiș fără ieșire. Mai întâi trebuie așteptat un an pentru a fi repartizat cazul unui judecător și, odată luată decizia, conturile ți se blochează și luni de zile nu mai poți scoate un ban fără autorizare oficială, pe care judecătorul nu o dă fie pentru că are de lucru până peste cap, fie pentru că a plecat în vacanță.

— Și-atunci cum faceți pentru a efectua plățile, le imitați semnătura ca să le scoateți bani din contul de pensie, nu?

— Exact!

— Toți facem la fel, să știți...

— Ca să plătim totul ne trebuie minimum 10.000 de euro pe lună. Enorm. Notarul ne-a sfătuit să le vindem apartamentul contra unei rente viagere pe care să o încasăm în conturile noastre. De șase luni am postat pe internet anunțul, dar nimeni nu este interesat de o chirie viageră atât de mare. Nu peste mult va trebui să-mi vând eu apartamentul ca să pot să achit costurile blestematei ăsteia de case pentru bătrâni.

— Unde locuiau părinții dumneavoastră?

— Pe strada Monge, într-un apartament de trei camere și de 72 de metri

pătrați.

— Pe mine mă interesează! Vă spun clar, sunt gata să vă achit cât doriți pe lună, din moment ce rata pensiei viagere este într-adevăr mică.

Speranța le renăștea în priviri.

— ... De asemenea, puteți plăti o îngrijitoare suplimentară pentru ei, în așa fel încât cel puțin cu schimbul să puteți pleca în vacanță... Numai că părinții dumneavoastră trebuie să semneze actul de vânzare-cumpărare în fața unui notar, ori aici...

— Notarul care ne consiliază merge prin aziluri și acceptă semnăturile bătrânilor, indiferent de starea lor, din moment ce nimeni nu fură pe nimeni. Noi suntem copiii lor și, așa, e de ajuns să se uite cineva la părinții noștri ca să înțeleagă că nu vor mai ieși niciodată de aici.

— După cum v-am spus, sunt interesată.

— Vă dați seama că ne salvați viața?

— Ar fi o problemă: vă pot da orice rentă doriți, dar lichid. Nu vreau să vă mint, acasă am o sumă apreciabilă care îi aparține mamei. Nu sunt bani murdari, doar comoara unei bătrâne doamne evreice, cam nebună, care a crezut întotdeauna că nemții n-au uitat-o și se vor întoarce s-o caute.

— Vom depune banii în contul nostru, nu e nicio problemă, a spus fiica Léger.

— Ba nu, nu se poate, a obiectat ferm fiul.

— Deci n-o s-o rezolvăm niciodată! a exclamat sora lui cu o disperare teatrală, de parcă din vina fratelui nu puteau fi spălați banii, și a început iarăși să lăcrimeze și să suspine.

— Dacă asta vă liniștește cu ceva, directoarea *Eoliadelor* nu e dintre cei care-și bagă nasul peste tot. Din contră, aș zice, sumele cash îi permit să plătească la negru mii de ore suplimentare. Poate nu știți, dar stabilimentul aparține unui fond american de pensii care apreciază foarte tare economiile de personal.

— OK, o să vorbesc cu notarul. E adevărat că în situația noastră nu-ți permiți luxul unei conștiințe prea delicate.

— Cu ce vă ocupați, dacă nu sunt indiscretă?

— Sunt inspector de poliție.

— Ce mică e lumea! Și prietenul meu la fel, iar eu sunt traducător judiciar.

Eram între noi, aparțineam marelui curent al clasei mijlocii gătuite de

antecesorii. Era liniștitor.

•

Copiii Léger și-ar fi vândut apartamentul părinților cu 750.000 de euro, prin urmare am convenit la un avans de 50.000 de euro și o rentă de 20.000 de euro pe lună, atâta timp cât le vor trăi tatăl hemiplegic și afazic, de optzeci și șase de ani, și mama cu Alzheimer – timp estimat cu generozitate la trei ani, ținând cont de imaginea disperată pe care o ofereau cei doi. Nimeni nu se gândea deci că ar putea fi înșelat. Cum documentele apartamentului erau deja întocmite pentru o eventuală cesiune, iar obținerea unui împrumut când ai un bun imobiliar de ipotecat este doar o formalitate, banca mi-a oferit un credit pentru avans, așa că achiziția abia de-a durat o săptămână.

Între timp, m-am dus împreună cu fiul Léger să-mi vizitez viitoarea locuință.

Jenat să pătrundă în intimitatea părinților, dacă nu cumva motivul era o simplă atitudine animalică în fața morții, acesta nu a trecut de antreu, invitându-mă cu un gest să mă simt ca acasă. Înăuntru mirosea a închis. O rază de soare în care dansau particule de praf trecea prin perdelele trase, lăsând la vedere un interior murdar și în stare foarte proastă, dar nimic, am calculat, de natură să descurajeze un muncitor polonez. Dulapurile pe care le-am deschis unul câte unul erau pline cu haine sau lucruri vechi, lucind de jeg. Totul era de aruncat și știam că asupra mea cădea această sarcină. Ba chiar mergeam până la a bănuî că cei doi Léger erau mulțumiți să scape de apartamentul părinților fie și numai pentru a nu fi obligați să le trieze lucrurile.

Mai întâi tata, apoi soțul meu, mama și acum părinții altora, de te întrebai dacă nu cumva ștergerea existenței materiale a oamenilor, cu upercuturi de saci menajeri aruncați în pubele, nu era misiunea pe care mi-o rezervase destinul. Oricum ar fi fost, apartamentul era foarte bine poziționat, la doar câțiva metri de Arenele Lutèce. Eram încântată, fiindcă în sfârșit aveam ceva bun de dăruit fetelor mele.

•

În timp ce eram adunați cu toții la notar, în jurul unui birou de proporții, mi-am băgat mâinile în buzunarele laterale ale rochiei de vară ca să răsucesc între degete și palme cele două teancuri groase de câte douăzeci de mii de euro. Parc-ar fi fost două pietroaie. La un moment dat, când totul a

fost semnat, am așezat pe masă cele două pietroaie, iar Luc Léger le-a apucat ca pe niște obiecte cam dubioase, pentru a le trece scurt în mâinile surorii lui, mâzgălindu-și semnătura pe o chitanță pentru două luni. Dacă lui treaba i se părea scârboasă, din contră, privirile ei erau încărcate de buna dispoziție a celor cărora le place biftecul.

•

După care vara și începutul toamnei au trecut în fugă cu atentatele, grevele și canicula lor...

Fetele s-au întors din vacanță și au început munca. Philippe și-a luat trei săptămâni de concediu și s-a dus cu băiatul lui să-i arate girafele africane; cât despre mine, m-am ocupat cu discreție de noul meu apartament, pe care l-am golit de lucrurile vechi și l-am renovat în întregime cu ajutorul unui anume Mikolaj și al echipei lui, pentru 60.000 de euro.

M-am dus câteva zile și în Elveția, care tocmai adoptase o lege împotriva spălării banilor, plafonând plățile cu lichidități la... 90.000 de euro pe tranzacție. Am tras la hotelul Belvedere – cel din fotografia cu *Micuța colecționară de focuri de artificii* –, unde fusesem cândva preocupată de tot soiul de lucruri, hotărâtă să profit și să-mi încep *my endless summer*.

•

Bunica mea Rosa deschisese calea vacanțelor în acest hotel legendar, în 1946, cu banii moșteniți de la noul ei soț. Sora ei, Ilona, refugiată la Londra în momentul Anschlussului, înființase acolo o fundație filantropică ai cărei societari erau niște domni extrem de bătrâni, care abia de-și mai dădeau seama că există, dar în schimb erau gata să vină în ajutorul bunilor evrei deportați. Și astfel, bunica se căsătorise la azil, în noiembrie 1945, cu un anume domn Williams, care avea nouăzeci și doi de ani și pe care-l văzuse doar cinci minute, timp suficient să-i lase fără o lețcaie toți urmașii. Acesta murise la câteva luni după ceremonie și, imediat ce *a avut banii* – nu dădeai în judecată o amabilă evreică deportată –, și-a plătit pentru ea și pentru fiica ei lucrul la care visaseră în lagărul de concentrare: o vacanță îndelungată și luxoasă, într-o țară neutră și germanofonă, mâncând prăjituri și uitându-se la un lac. Și așa doamna Rose Williams, o bătrână doamnă englezoaică foarte elegantă, a trasat drumul la Belvedere, începându-și propria *endless summer* care, din păcate, nu a durat decât cincisprezece ani, fiindcă trupul ei epuizat de privațiunile din război a cedat la șaiszeci de ani.

Nu-mi fac deloc iluzii, dacă aceeași persoană, dar numită Rosa Zielberman, proletară din Prater, ar fi încercat să rezerve apartamentul de la Belvedere în august 1946 și s-ar fi răspuns amabil că nu mai erau locuri libere și nici c-am fi pus vreodată piciorul pe-acolo.

Tata s-a alăturat celor două femei în 1955, iar eu m-am născut în 1963. Devenise un obicei al familiei ca periplul să înceapă printr-un sejur la Belvedere, unde mama își revenea după anul în care se istovise nefăcând nimic. Apartamentul îl rezervam de pe un an pe altul și soseam întotdeauna la aceeași dată, pentru a profita de focul de artificii de pe 1 august. Soțul meu l-a înlocuit pe tata alături de noi și apoi mi s-au născut și fetele. Pe urmă el a murit, lăsând o masă exclusiv feminină până când mama nu a mai avut cu ce plăti sejurul. Acum, după o lungă absență, mă întorceam, dar pentru prima dată singură.

*

Celebru pentru extraordinara panoramă către lac, hotelul Belvedere aparține aceleiași familii încă de la înființarea lui, în secolul al XIX-lea. Trei generații de Hürsch i-au primit pe ai mei în apăsătorul lor edificiu, cu mina aceea posomorâtă de profesioniști ai hotelăriei elvețiene. Această austeritate absolut calvinistă le permitea să-i țină departe pe nou-îmbogățiții și metecii care nu găseau, în hotel, niciuna dintre exigențele pe care le reclama spiritul lor înfometat de gălăgie și distracție. Nici tu spa, nici tu piscină, nici tu butic, nici tu sală de conferințe. Nici muzică ambientală gen cântecul balenelor la sintetizator, nici jocuri video cu puștime ținând de jur împrejur. Nimic altceva decât liniște și o panoramă care nu era împiedicată de nimic, în schimbul unui preț nemaipomenit. Abia acesta era adevăratul lux care-ți permitea să fii doar între cei asemenea ție. Ultima oară când pusesem piciorul acolo, pe vremea când mama mai avea puțini bani, îmi amintesc că văzusem la recepție o persoană care întrebase dacă aveau internet. Domnul Hürsch răspunsese că *nu ofereau acest gen de servicii*, de parcă ar fi fost vorba despre prostituate.

•

Numai că, în momentul în care taxiul m-a lăsat în fața ușii, nu am mai recunoscut nimic. Hotelul dispăruse sau, mai degrabă, fusese absorbit de o megastructură paralelipipedică din sticlă. Nicio figură cunoscută, nici printre clienți, nici din personal, de parcă familia Hürsch nu ar fi existat vreodată. Nici vorbă de ciocolătică pe plapuma din puf de gâscă. De altfel,

nici vorbă de plapumă din puf de gâscă în camera aseptizată, de culoarea cârțiței. Totul devenise bej și cenușiu, perdelele, cuvertura de pat, mocheta... Non-culorile prin excelență, care se îmbină cu albul și cu negrul pentru a produce acel *cocooning* șic din toate hotelurile din lume.

Vederea către lac era evident în continuare la locul ei, doar că, plecând capul, observai că o extindere imundă înlocuise minunatul parc unde făcuse primii ei pași *micuța colecționară de focuri de artificii*. Însă abia când am văzut fluturând niqaburi pe cerul bleu-elvețian, sub corola parapantelor, am priceput: Belvedere fusese absorbit de un fond suveran din Golf.

Urmărind din ochi acele mici clopote negre, am lăsat să-mi scape un oftat încărcat de sastiseală filosofică. Cine știe, poate că printre fetele acelea cu chipul ascuns de voal, așezate pe terasa de la Belvedere cu nasul îndreptat spre cer, era vreuna care să fi avut dreptul la un desert Melba cu o căpșună uriașă înecată-n frișcă și sirop. Și dacă așa e, atunci aceasta tocmai visează, ca mine la vârsta ei, la un destin ieșit din comun.

•

Mi-am lăsat lucrurile în mușuroiul meu de cârțiță și m-am dus fără a mai sta pe gânduri să bat străzile comerciale ca să-mi cumpăr tot ce râvneam, căci în sfârșit aveam cu ce plăti. Numai că foarte repede, umblând fără țintă pe lângă vitrinele magazinelor de bijuterii și de modă, am realizat că nu aveam chef de nimic. Abia de m-am oprit dinaintea cremelor antirid cu platină, cu aur sau caviar, la 600 de euro 300 de mililitri. *Doamnă, nu este vorba despre o simplă cremă antirid, ci despre o adevărată experiență*, mi-a zis vânzătoarea-laborantă în bluză albă. Să-ți ungi fața ca pe-o tartină cu metale rare sau animale pe cale de dispariție, pentru a ajunge la tinerețea veșnică, era ceva care ținea într-adevăr de metafizică... *Chiar c-ar trebui să mâncăm bani, să-i tăiem felii și să facem din ei un supliment alimentar de lux, ca lăptișorul de matcă*, mi-am zis făcându-mă să râd de una singură.

Până la urmă, m-am limitat să fac pe *furnica japoneză*, adică să-mi spăl banii cumpărând patru extravagante și sclipitoare diamante roz de 0,5 carate, la 90.000 bucata, pe care le-am băgat într-un tub de ruj, și o geantă roșie Hermès din piele de crocodil, la același preț, urmând să le revând la licitație, la întoarcerea la Paris – diamantele roz și gentile de firmă se vând ca pâinea caldă, știu după câte-am visat uitându-mă prin cataloagele licitațiilor pariziene. Singura cumpărătură personală pe care mi-am permis-o a fost o zgardă foarte scumpă din piele italienească, pentru ADN, cu lesă

asortată.

•

După aceste câteva cumpărături, m-am întors la hotel, singură și tăcută, iar prima seară acolo mi-am petrecut-o în balcon, pierdută în gânduri lângă elegantul meu câine.

My endless summer nu începuse deloc așa cum îmi imaginasem.

Ar fi de presupus că mă umple de bucurie *c-am băgat paraua, c-am strâns mălaiul*, cum zic intelectualii care-mi populează viața... da... dar ca să cumpăr sau să fac ce cu ei? E sigur că niciunul dintre tinerii dealer! căroră le-am tradus conversațiile timp de aproape douăzeci și cinci de ani nu avusese încă de a face cu gastrite de tratat, aparate dentare de montat, excursii școlare de achitat sau pulovere cu glugă de îmbrăcat – toate aceste mici realități care, progresiv, împotmolesc mamele de familie ca-ntr-un nisip mișcător. Viața a trecut peste mine ca fierul de călcat pe care l-am manevrat seară de seară pentru că ai mei, în pofida lipsei de bani, să aibă mereu hainele impecabile. Ajunsesem o *mică doamnă răscoptă*, cu aripile încleiate de preocupările materiale și, deși așa încearcă să ne învețe publicitatea, nu e chiar atât de la-ndemână să ne schimbăm comportamentul după ce am înglobat atâtea obișnuințe.

•

Am comandat cina în cameră – fără cârnați de Saint-Gall în meniu, se înțelege de la sine, ci un oximoron intitulat *bucătărie halal de lux*.

M-am culcat devreme și, odată adormită, groapa de gunoi care-mi folosea de inconștient nu a încetat să-mi deverseze în minte frânturi de visuri incoerente: eu așteptându-l pe Scotch, cu picioarele afundându-mi-se în asfaltul încins de căldura verii, Philippe strângând hamul cu Magnumul meu în jurul torsului lui gol ca pe al armei de serviciu, ADN bând din ceașca lui sau căutând cu disperare să își țină la suprafața apei înghețate a lacului corpul lui de cânat elvețian, folosindu-și coada ca pe o elice... Pe scurt, m-am trezit la 5 dimineața cu capul plin ca de pilitură de fier și cu o nevoie disperată de a sta de vorbă cu cineva. L-am sunat pe Philippe, apoi, ruptă de rușine, am închis. Imediat după m-a sunat el, dar nu i-am răspuns. Am ieșit în grădina hotelului, unde deja era mișcare, *Al Fajr* obligă – rugăciunea preferată a Profetului (*ruga lui Allah și mântuirea fie cu el*), care trebuie că era un ins tare matinal. Pe loc am luat-o de-a dreptul spre lac pentru a mă arunca în apa revigorantă, dar nici asta n-a mers, fiindcă o

familie de lebede extrem de amenințătoare mi-a barat accesul.

La ora 6 mă prezentam la micul dejun. Ungând cu unt Weggli-ul, chifla tipic elvețiană în formă de fese – scandalos haram, de altfel, *să-mi bag, ce va să zică direcție qatariană*, mi-am spus făcându-mă încă o dată să râd de una singură –, mă și vedeam umblând toată ziua, de parcă ar fi trebuit să parcurg Drumul Calvarului de la o oprire la alta. La prânz, deja eram în tren.

•

...Și primul lucru care mi-a sărit în ochi deschizând ușa apartamentului meu a fost bancnota de două sute de euro strecurată în rama *Micuței colecționare de focuri de artificii*.

Mesajul scris acolo mi-a apărut dintr-odată cu toată claritatea și tulburătoarea lui obiectivitate: *Peste o oră iar o să ți se facă foame*, propoziția care li se spune copiilor când mănâncă tot soiul de porcării și exact concluzia la care ajunseseam la încheierea scurtului meu voiaj în Elveția. Nu de bani pe care să-i risipesc aveam nevoie... nici să-mi exhib nu știu ce poziție socială... nu... voiam doar să regăsesc un pic din inocența micii colecționare de focuri de artificii. Am înțeles că nu putea fi vorba despre vreo *endless summer* atâta vreme cât nu anihilam frica de ziua de mâine, care locuia în mine de-atâția și-atâția ani. Înainte de a cheltui fie și-o centimă pentru mine, trebuia să strâng o sumă suficientă pentru ca fetele mele să aibă cel puțin un acoperiș deasupra capului, fiecare.

Până atunci, urma să-mi număr fiecare bănuț ca o buticăreasă. *După, vedem noi dac-o să-mi mai fie foame*, mi-am zis în acea clipă.

6. Vorbitul nu coace orezul

Ca o buticăreasă serioasă ce sunt, de fiecare dată când deschideam ușa boxei mă apuca disperarea văzând cât de încet mi se topește stocul.

Colette Fò, vecina mea de palier, trebuie că își spunea cam același lucru, căci părea la fel de îngrijorată ca mine când ne întâlneam fiecare cu ditamai geanta la ascensor. M-am hotărât să sparg gheața și s-o iau direct:

— Spuneți-mi, doamnă Fò, v-ar deranja dacă v-aș plăti cash trimestrul acesta?

Prima decizie pe care o luase familia Fò când ajunsese să aibă majoritatea în coproprietate fusese să-l trimită la plimbare pe administrator și să-i preia sarcinile.

La drept vorbind, nu realizasem niciodată cât de mult era creatura asta posacă versiunea mea chinezească. Îmbrăcată mereu la fel, cu haine cenușii ori negre de serie, mereu cu o sacoșă-n mână, în picioare de la 6 dimineața și niciodată în pat înainte de miezul nopții, părea că sprijină toată familia, fără ca ea s-o poată face de umărul unui *domn Fò* pe care-l presupuneam mort sau în vreo pușcărie. Era de ajuns s-o privești pentru a înțelege că nici ea nu se bucura de capitalul pe care-l acumula; capital firesc din moment ce avea cel puțin patru baruri în care se vindea și tutun, pe-aici pe undeva, prin preajmă, plus nu mai știi câte apartamente.

În momentul în care și-a îndreptat ochii spre mine, i-am simțit privirea cântărindu-mă ca pentru a determina dacă pot fi utilă pe termen mai lung sau mai scurt:

— Aveți prea mult cash?

— Destul.

— Eu cumpără apartamentul tău cu preț care are și e cash fără treizeci la sută comision.

— Apartamentul face 540. Adică dacă vă dau 300 cash, mi-l cumpărați cu 750 și păstrați 90, da? 90 e mult, nu? Plus spălarea douăzeci la sută.

Și asta aveam în comun: și eu știam să calculez foarte repede.

— E de muncă să faci să dispară banii.

— O să mă gândesc. 90.000 de euro comision e totuși mult.

...și-am intrat fiecare la ea în casă. Cu geanta Hermès și diamantele roz

aș fi putut spăla 500.000 de euro. Cu vânzarea apartamentului, adăugam 200.000, plus renta viageră, lucrurile începeau să prindă contur.

•

La final de noiembrie mi s-a încredințat o nouă serie de traduceri, într-un caz privitor la cantități de droguri mult superioare celei pe care o traficam cu banda mea de ageamii. Era vorba despre niște tunisieni a căror bază se afla în Antile și care importau cocaină din Columbia, pe care o plăteau... cu canabis. Cu tone de canabis. Însă nu îndrăzneam să iau legătura cu ei, cum făcusem cu Scotch, fiindcă dosarul provenea de la Oficiul Central pentru Combaterea Traficului Ilicit de Stupefianți și-mi spuneam că indivizii pe care-i ascultam ar fi putut foarte bine fi recrutați de poliție pentru organizarea unor false livrări.

Așa se lucra acum la OCCTIS, așa era modern. Nu există poliție bună fără poliția care lucrează la firul ierbii. Și astfel se pot programa capturi de droguri sub obiectivul camerelor de filmat ale televiziunilor, care surprind imagini cu miniștri așezați în fața unor munți de stupefianți.

Ce știam eu era că toate manevrele astea le permiteau anumitor traficanti să trăiască de parcă ar fi fost prinți saudiți, cu binecuvântarea statului... ceea ce mă elibera de orice scrupul – presupunând că aș fi avut vreunul –, căci acționez și eu la fel. Ce rușine, totuși, dacă stai să te gândești, că sticleții ăștia plătiți de contribuabil se tăvălesc în același lux cu dealerii.

Cel puțin eu, cu *business partner-ul* meu, eram total liniștită. Sigur, era dintre cei care își mâncau kebabul la bistroul din colț, dar nimănui nu i-ar fi dat prin cap să-l recruteze, indiferent în ce scop. Cu toate acestea, păstram tunisienii undeva, într-un ungher al creierului. De fapt, eram invidioasă, fiindcă și mie mi-ar fi plăcut să fac ca polițiștii: să lucrez cu oameni inteligenți, în cele mai bune condiții. Indivizii aceia erau oameni de gust, frecventau hoteluri de lux, se purtau respectuos cu prietenele sau soțiile lor, care nu erau niște biete fete inculte aduse din cine știe ce cătun, adică exact invers decât imbecilii cu care făceam eu afaceri. Nici vorbă de genul de musulmani căzuți în cap care consideră că *nu trebuie să lași niciodată pântecul femeii fără copil și spinarea fără ciomag*. Or tocmai asta mi se părea suspect, ascultându-mi în căști tunisienii. Întrucât Scotch, pentru a nu-l aminti decât pe el (traficantii erau, cu extrem de rare excepții, toți la fel), când abia de-ncepea să ajungă la prosperitate, își căuta deja o nevastă. Și astfel, își rugase familia marocană să-i găsească, citez: *o muiere curată*,

care să poarte niqabul și să citească din Coran.

Aveam și eu partenerii pe care-mi puteam permite să dau banii, singurii suficient de tâmpiți încât să facă afaceri cu o femeie apărută de nicăieri. Oricum ar fi fost, lucraseră bine cu toții în vară și acum încercau să ia din nou legătura cu mine prin SMS, pentru alte două sute de kilograme, pe care să le preia pe 15 octombrie.

•

Im = 2 x 40 + 20, fără +, la 3,5 în 2 x

Din păcate, chiar dacă precizam de fiecare dată că voiam un taxi cu portbagajul mare, tot nu puteam băga mai mult de două genți de patruzeci de kilograme, din cele pe roțile, plus o geantă de douăzeci de kilograme cu marfă vrac.

Unde cu gentile Tati? m-a întrebat Scotch permițându-și o ironie...

La Tati – rochiile de nuntă lângă cabine, ora 17:15.

Am răspuns imediat, căci eram bine dispusă.

•

În dimineața zilei livrării, am fost chemată de urgență de Brigada pentru Combaterea Banditismului, pentru a face inventarul unei lăzi, dar și al unui CD plin cu chestii scrise în arabă, ridicate în urma percheziției care avusese loc seara la domiciliul unuia dintre tâlharii care fuseseră arestați. Doi tineri specializați în jefuirea locuințelor persoanelor în vârstă, al căror mod de operare era să se prezinte drept angajați ai firmei de gaze, ca să li se deschidă ușa.

M-am instalat într-unul dintre birouri și am golit lada, obiect cu obiect, notând, după cum mi se ceruse, tot ce găseam, inclusiv kitul islamistului perfect de internet.

1. Un document în arabă intitulat *Soluția*: discursul lui Tamim Al Adnani, jihadist mort în 1989, după ce luptase în Afganistan împotriva trupelor URSS.

2. Un document în arabă: *Despre obligația Jihadului* de Abdfallah Azzam, supranumit inima și creierul jihadului afgan, mort la Peshawar în 1989.

3. Un fascicul: *întâlnirea*, subtitlu: *Reguli de urmat la recrutarea unui nou aspirant jihadist*. Autor necunoscut.

4. Un fascicul: *Despre legalitatea operațiunilor martirilor*. Autor necunoscut.

5. Un CD cu un plic care conține un text scris în arabă, intitulat *Democrația*, cuprinzând un discurs de 120 de minute al lui Sheik Abu Musab al Zarkawi. Discursul audio era întrerupt de tiruri de arme de foc și de cântece jihadistice...

Iată de ce refuzam să traduc chestiuni legate de terorism. Nu era prima oară când făceam genul acesta de muncă, or, la toți radicalizații internetului găseai de fiecare dată aceeași grămadă de stupidități intelectuale. S-ar crede că traducătorul folosește la dejucarea comploturilor... Poate că într-adevăr o face o dată dintr-o mie de cazuri, dar celelalte 999 de traduceri pe care le realizează înseamnă ceasuri de exegeză a cuvintelor Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie cu el), făcute de imbecili incuți și radicalizați de citirea *Coranului pentru nepricepuți*. Insuportabil!

6. Un film de 16 minute prezentând jihadiști tăind gâtul unor soldați.

7. O culegere de hadituri războinice, intitulată *Paradisul e răsplata noastră*.

8. Două fotografii: Mahdi Al-Yahawi și Jaber Al-Khashnawi, teroriștii *inghimasi* de la Muzeul din Bardo, de lângă Tunis, într-o baie de sânge.

9. O înregistrare video cu Abu Mohammed Al-Adnani, intitulată *Soldații Califatului Europei*...

Pe când notam conștiincioasă toate acestea, pe fondul sonor al unor poeme cântate, a venit să mă caute un tânăr polițist cu care pașii mi se încrucișau de vreo doi ani aici, în comisariat – un băiat politicoș, genul sportiv, care credea în triumful binelui asupra răului și mirosea mereu a gumă de mestecat mentolată. Ca răspuns la privirea lui întrebătoare, i-am arătat fotografia de pe CD a lui Al-Baghdadi, care renunțase pentru acest moment la lookul troglodit gen al-Qaida pentru ceva mai modern, aranjându-și de bine, de rău barba și purtând haine negre:

— Sunt *nasheed*-uri, versiuni fără instrumente...

— Închide-l, te rog, mă angoasează...

— Nu e nimic vicios aici... nu sunt decât poeme islamice foarte vechi, a căror vocație este de a orienta oamenii în alegerile cotidiene... și sunt pline de adevăruri.

— Parc-ar fi chestii de-alea puse în filmele de propagandă pentru Daesh.

A luat lista pe care o întocmisem de pe masă, a citit-o și a lăsat-o la loc

oftând adânc. Un oftat tipic pentru secolul XXL Fetele mele oftează la fel când văd cadavre de copii aruncate pe plaje, păduri care ard, animale care mor...

— Te referi la *Salil Al-Sawarim*... Dacă vrei să știi, există și o versiune foarte îndrăzneță, pentru dansul din buric... ba chiar și una Chipmunks. E doar un cântec foarte vechi cam cu aceleași cuvinte ca *Marseilleza*... și mai soft! i-am spus, ca să-i smulg un zâmbet inutil.

Am continuat:

— ...știi, un inventar e o figură de stil și dă întotdeauna rezultate stupefiante.

— Dar când se vor opri toate astea?

— La ce te referi? Nu crezi că există pe lume lucruri mult mai îngrijorătoare decât mâna asta de ratați cu creierul infectat, care încearcă să aibă sfertul lor de oră de glorie? N-ai decât să-ți spui că pur și simplu au inventat un nou mod de a muri, la fel de aleatoriu cum sunt cancerul sau accidente rutiere.

Conversațiile cu mine ajung rapid descurajatoare.

— ...uite, am venit la tine fiindcă avem nevoie de o mână de ajutor. Niciunul dintre idioții ăștia nu vrea să vorbească franțuzește și se prefac că nu pricep nimic. Doar cinci minute, cât să le traduci drepturile, că pe urmă îi trimitem la Direcția Generală de Informații Interne.

— OK, cinci minute merge, da-mi plățiți o oră-ntreagă peste ce lucrez pentru inventar.

— Bine.

•

...și m-am dus să mă așez lângă unul dintre cei doi islamiști care tâlhăreau bătrâni. În momentul în care semnam procesul-verbal care mă desemna drept traducător, individul a profitat de un moment de neatenție a polițistului înarmat care stătea în picioare lângă el, i-a luat revolverul de serviciu, a tras în el, dar nu l-a nimerit, așa că și-a tras un glonț în cap, improșcându-mă cu bucăți de creier.

Totul s-a petrecut cât ai clipi.

A urmat un moment de liniște care mi s-a părut foarte lung, de parcă timpul s-ar fi oprit, apoi, dintr-odată a-nceput o babilonie isterică de țipete, vacarm și-apoi un întreg balet de polițiști veniți de pe la toate etajele. Ca încheiere, au sosit și ajutoarele psihologice trimise de prefectură, care au

năvălit peste brigadă ca un nor de lăcuste.

Personal, stăteam pe un scaun împins într-un colț, cu mici bucățele de materie cenușie însângerată lipite de umărul cămășii mele din mătase nou-nouțe, cumpărată în vederea cinei la restaurant cu Philippe, pe care nu-l văzusem de când se întorsese din Africa... și cum nimeni nici măcar un pahar de apă nu mi-a dat... până la urmă m-am întors acasă.

•

Ca un zombi, mi-am tras pe mine impermeabilul, mi-am pus ochelarii și hijabul de mamă de familie pe care-l purtam la serviciu și, începând din acea clipă, am comis un șir de imprudențe care au început prin faptul că-l luasem pe ADN cu mine fiindcă nu avusesem timp să-l scot la plimbare.

Am încărcat în portbagaj cele o sută de kilograme de canabis și am tras trei străzi mai departe. Am încercat să chem un taxi, dar cum n-am găsit niciunul liber, mi-am încercat grăbită norocul direct în stradă. Cum unii taximetriști nu voiau să ia un animal în mașină, iar altora gențile li se păreau prea voluminoase, am fost nevoită să aștept vreo treizeci de minute până când am găsit un chinez care m-a luat cu tot cu genți și câine până la Tati. Întârzierea mă priva de orice încercare de studiere a terenului, ceea ce nu era deloc prudent. La 17:05, șoferul a parcat pe bulevardul Rochechouart, de cealaltă parte a metroului suspendat. În drum l-am sunat pe Philippe ca să anulez întâlnirea din seara aceea din cauza întâmplării de dimineață, dar telefonul îi era pe robot, așa că i-am lăsat un mesaj. L-am rugat pe taximetrist să mă aștepte cu tot cu câine și i-am promis mai mulți bani, fiindcă era pus pe scandal. Am traversat în fugă platforma metroului și bulevardul Rochechouart ca să mă duc, conform obiceiului, după nepoți, de partea cealaltă, la Tati.

La 17:12, pe când urcam în viteză scara către raionul de rochii de mireasă, am fost depășită, ba chiar împinsă într-o parte de Philippe și doi dintre oamenii lui.

Am făcut imediat cale-ntoarsă spre taxi. De acolo l-am sunat pe Scotch.

— Unde sunteți?

— Întârziem, suntem blocați la urcare pe Rochechouart.

— Vezi că sunt caralii peste tot. V-aștept în piață, în partea de sus a bulevardului. Îți lași prietenii și urci pe jos, în pas alergător, cu banii, cât timp restul vin cu mașina, trec în partea cealaltă și încarcă marfa.

•

La întoarcerea la mașină, taximetristul mi-a făcut capul cât casa în legătură cu părul lăsat de ADN pe banchetă. Momentul nu era deloc potrivit pentru stat la discuții, așa că am scos câinele și l-am luat cu mine, devenind brusc identificabilă pe oricare dintre camerele video de supraveghere. Am urcat strada ca să ajung în piață și l-am văzut pe Scotch sosind în fugă, cu un soi de geantă mare, cu monogramă, prinsă în bandulieră și bălăngănindu-i-se pe burtă; acolo ar fi trebuit să fie banii mei. Zic bine *ar fi trebuit*, căci eram convinsă că nu era nimic înăuntru, pentru că ADN, specializat în căutare de droguri și de bancnote, ar fi semnalat-o dacă geanta ar fi fost plină, așa cum făcea și acasă în prezența teancurilor mari de bani.

Nu am verificat, dar eram absolut sigură că geanta aceea nu conținea cei 350.000 de euro ai mei.

— Mi-ai adus sticleții pe cap.

— Ba nu v-am adus pe nimeni. Haideți să mergem.

— Nu mergem nicăieri!

Nu m-am urnit din loc și l-am privit fix.

Scotch, pe punctul de a da în mine, își strângea pumnii. Drept răspuns, ADN și-a arătat instantaneu colții și-a început să mârâie extrem de impresionant.

În sfârșit, mașina a ajuns în dreptul bulevardului.

— Cred c-o să ne oprim aici, nu?

Scotch a ezitat, apoi, înfuriat, s-a dus după cei patru prieteni ai lui și au plecat cu toții în jos, pe bulevardul Rochechouart, trecând pe lângă taxiul cu care sosisem, fără a face, mulțumesc lui Dumnezeu, legătura între vehiculul care mă adusese în piață și droguri.

Am plecat și eu, refăcând în sens invers, cu cele o sută de kilograme de cannabis, întreg drumul până în boxă.

•

Vizita lui Philippe, pe care nu reușisem s-o anulez, s-a desfășurat în ceață. A ajuns la mine, cu un soi de mic trandafir în ghiveci, pentru a sărbători reîntâlnirea, pe la 8 seara, adică la puțin timp după ce sosisem și eu acasă și doar când ADN a început să adulmece urmele de creier de pe cămașa de mătase mi-am dat sama că încă nu mă schimbasesm.

— Să-mi bag, s-a dus dracului cămașa!

Mintea mi-era complet golită de orice, iar în urechi persista un bâzâit.

Mă uitam la Philippe și la trandafirul lui pitic. Ca *să mă scoată*, își pusese o cămașă și cravată din cele din care se găsesc în grămezi prin lăzile de la solduri și-mi imaginam deja cum pe spinare îi apăreau pete de sudoare în formă de aripi de scarabeu. L-am văzut dintr-odată exact așa cum era: un sticlete.

— Vrei să stăm de vorbă?

— Să stăm de vorbă despre ce?

L-am privit în ochi.

— Despre ziua asta a ta de azi...

— Nu, de ce?

Philippe a clătinat din cap cu gravitate. O persoană rațională încercând să pătrundă iraționalitatea comportamentului interlocutoarei: *săraca de ea, e-n stare de șoc, refuză să-și traducă-n cuvinte trauma*, își spunea. Pe când eu pur și simplu făceam față evenimentului de dimineață cum făcusem mereu cu tot ce mi se întâmplase, aranjând adică numitul eveniment la locul lui, într-o listă mentală de orori, alături de episodul cu căprioara lui Bokassa, de exemplu.

— Mi-e ciudă pe mine că nu ți-am răspuns când m-ai sunat, dar eram în plină desfășurare a unei operațiuni.

•

În fața muțeniei și a aerului meu de om cu mințile rătăcite, își storcea creierul căutând ceva de spus. Dintr-odată, a început să-mi povestească despre ambuscada ratată. Când ajunsese la Tati, văzuse trei indivizi, trei marocani apăruiți de nu se știe unde, care-i așteptau pe Scotch și pe Baroană pipăind niște rochii:

— Poți să-ți imaginezi? Șase bărbați la raionul de rochii de nuntă, trei interlopi arabi și trei polițiști, în timp ce un grup de puștoaice țipa de bucurie văzându-și prietena ieșind din cabina de probă îmbrăcată ca o bezea cu cremă. Era suprarrealist. Și ne-am tot învârtit pe-acolo, trăgând cu ochiul unii la alții. Flagrantul oricum îl ratasem, așa că le-am verificat identitatea. Trei marocani veniți de la ei, de la țară, cu pașapoarte în regulă, toți acolo, cum s-ar zice, ca să aleagă o rochie de mireasă. Hai, las-o! Sunt sigur că-l așteptau pe amărâtul ăla de Karim Moufti, care face habar n-am cum trafic de marfă marocană de primă mână, pe care se bate toată lumea bună din Paris... și mai ales pe Baroana care habar n-am cum a adus marfa-n țară sau de la cine-a furat-o. M-am uitat la înregistrările camerelor de

supraveghere, dar treceau atâtea baroane posibile, încât n-aveai cum să-ți dai seama dacă venise la întâlnire sau nu. Mi s-a luat de cazul ăsta. I-am cerut judecătorului autorizația pentru montarea unui dispozitiv de urmărire pe Porsche-ul Cayenne și punerea sub urmărire a domiciliului. Data viitoare îi săltăm pe toți.

•

Până atunci, Philippe rareori făcuse vreo aluzie la numita Baroană, așa că aveam senzația că vorbea despre altcineva. Eram conștientă că mă potriveau perfect cu tabloul clinic al unei psihopate. O mașinărie de mințit, eficientă și lipsită de sentimente, capabilă să acționeze într-o stare de totală detașare morală. Numai că în seara aceea era altfel: cu cât îmi povestea mai multe despre arestarea ratată, cu atât aveam senzația că ocupa tot mai mult loc la mine-n apartament, de parcă ar fi fost ceva ce creștea continuu și devenea dușmănos. Probabil că se simțea, fiindcă, îngrijorat, mi-a luat fața între palme ca să mă sărute. Am încercat și eu să mă forțez să-i întorc sărutul, însă trupul meu era atât de greu, încât nu reușeam să-l mișc.

M-a mângâiat pe ceafă, după care m-a strâns energic în brațe, total împotriva curentului.

— Mi-ai lipsit, mi-a lipsit corpul tău... o lună-ntreagă... mai bine de-o lună de când nu ne-am mai văzut...

A încercat să-mi scoată cămașa, iar eu l-am lăsat s-o facă de parc-aș fi fost o păpușă de cârpă. Era roșu la față și-aș fi jurat că gâfâia. Apoi, brusc, observându-mi inerția, s-a răzgândit.

— Uite, am impresia că abuzez. Momentul chiar că nu e bine ales, trebuie să te odihnești după tot ce ți s-a întâmplat.

M-a băgat în pat și-am adormit instantaneu.

Când m-am trezit, pe la 2 noaptea, pe noptiera mea se afla un trandafir pitic galben. Am încercat să adorm la loc, însă planta nu mă lăsa, așa că m-am sculat și am aruncat-o la ghenă.

•

Prin urmare, luna octombrie am început-o extrem de preocupată.

La *Eoliade*, cel puțin, totul era de un calm desăvârșit, mama o tiraniza pe biata Anta, pe care o plăteam regește ca să-mi cer astfel iertare pentru lucrurile pe care era obligată să le îndure zilnic. Venise toamna. Ploua în fiecare zi ca pe o planetă neprimitoare dintr-un film SF, în timp ce la televizor buletinele de știri difuzau reportaje din care să învățăm cum se

pune un garou în caz de membru smuls de o bombă. Cât despre activitatea mea de traficant, l-am pisat pe Scotch până a mărturisit și și-a cerut scuze pentru că a încercat să-mi tragă țeapă.

Îl contactam în fiecare dimineață pe WhatsApp, terminând-o cu telefoanele, fiindcă dacă mai schimbam eu ici și colo, cu abilitate, câte un cuvânt din alte traduceri, mai că mi-am smuls părul din cap de data asta ca să falsific fără să se vadă conversația din față de la Tati, în așa fel încât cel care citea transcrierile să fie convins că Baroana nu venise la întâlnire.

De fiecare dată răspundea urlând într-un talmeș-balmeș franco-arab că din cauza mea clienții îi făceau viața un iad, dar, cum refuza să mărturisească și să-și ceară iertare, îi trânteam telefonu-n nas.

A rezistat opt zile!

— Sunt pe bulevardul Henri Barbusse și sunt niște polițai într-un Renault verde tras în față la tine: cum te-ai mișcat, cum s-au luat după tine...

— De unde știți unde stau?

— Mă obosești cu întrebările tale idioate... Vezi că ți-am lăsat în cutia de scrisori un plan în franceză pe care vreau să-l urmezi la virgulă. Te previn: cea mai mică abatere de la program, cel mai mic detaliu lipsă și chiar mă opresc pentru totdeauna. Știi ce zic?

Vorbeam cu el în arabă și, chiar dacă articulam fiecare cuvânt de parc-aș fi vorbit cu un handicapat mintal, tot nu eram sigură că înțelegea totul.

— Da, doamnă.

— Repetă.

— Citesc foaia și fac ce e scris exact așa, altfel e gata...

— E gata pentru totdeauna. Repetă...

— Pentru totdeauna.

— Așa.

Livrările de cantități mari, cum mai făcusem, deveniseră imposibile, fiindcă grupul era urmărit cu regularitate. În loc să schimb mașina și să ne jucăm de-a șoarecele și pisica, îmi venise ideea să includ tranzacțiile în viața de zi cu zi a dealerilor, în așa fel încât poliția, chiar urmărindu-i, să nu aibă nicio bănuială.

Planul Baroanei era orientat deci pe două direcții: ajutor dat mamei la cumpărături și slăbitul la piscină.

Când familia Moufti avea de gând să se ducă la supermarket, de fiecare dată la ora 6 seara (când e cea mai multă lume în magazin), Scotch dădea un apel pe telefonul Baroanei cu o oră înainte, adică la 5, pentru ca aceasta să se pună în mișcare. Dacă nu putea, trimitea cuvântul „nu” pe WhatsApp.

Dacă putea, se ducea într-un hipermarket din Drancy, Bondy sau Romainville (pe unde sunt multe femei cu fața acoperită de voal) și lăsa o pungă albastră, cu zece kilograme de cannabis ascunse sub ceva legume, în spațiul pentru bagaje, de unde primea o cartolină plastifiată cu numărul casetei. Împingea mai departe căruțul în timp ce Scotch sau fratele lui lua o cutie de prăjiturile Chamonix portocalii și lăsa sub cutia de dedesubt un plic cu 40.000 de euro (trecusem înapoi la 4.000 pentru a-l pedepsi: *Ia ascultă, domnule Moufti, cum am coborât la 3,5 kilul, cum ai încercat să mă tragi în piept, așa c-am înțeles mesajul: prețul ți s-am părut prea mic...*), dar și o altă cartolină pentru o pungă tot albastră, care conținea și ea legume.

De ce neapărat prăjiturile Chamonix? Fiindcă nimeni născut după 1980 nu mai mănâncă prăjiturilele astea cu formă dubioasă și gust de zahăr și pentru că fundul cutiei are dimensiunile unui plic în care se poate băga o foaie A5.

Baroana lua apoi plicul cu banii și cartolina celeilalte sacoșe și, totodată, și o cutie cu prăjiturile (ador Chamonix portocalii), punând în locul lor cartolina ei, după verificarea discretă a sumei din plic. Își continua apoi liniștită cumpărăturile, plătea la casă, după care lua cealaltă sacoșă albastră, în timp ce unul dintre frații

Moufti se întorcea la raionul cu prăjiturile Chamonix portocalii ca să mai ia o cutie, cartolina schimbată și încă orice alt articol din respectivul raion (am insistat asupra acestui punct, ca să rupă orice ar fi putut fi interpretat drept rutină în cazul verificării înregistrărilor de la camerele de supraveghere). Apoi, după ce plătea la casă cutiile de prăjiturile și celelalte cumpărături pentru care-l trimisese maică-sa, lua prima sacoșă albastră, cea cu cannabisul.

În paralel, familia Moufti începuse să se ducă de două ori pe săptămână la piscina Georges-Hermant din arondismentul XIX.

În cabina 120, cod 2402 (cabina întotdeauna goală, fiind cea mai îndepărtată de locul unde se verificau coduri), o geantă de sport, de data aceasta cu cincisprezece kilograme, își aștepta viitorul proprietar contra

unui plic și unei genți de sport goale. Cum nu exista nicio cameră de supraveghere la vestiare, Baroana înota cu boneta și ochelarii în deplin anonim, încrucișându-se în apă cu cele două foci umflate, dizgrațioase și congelate, adică Scotch și fratele lui. Era iarnă și un frig de crăpau pietrele. Mie apa rece îmi face bine. Lor nu. Era haios.

Rezultatul... În linii mari, pe octombrie: 3 livrări. Noiembrie: 7. Decembrie: 7. Ianuarie: 4. La piscină, în octombrie: 2. Noiembrie: 8. Decembrie: 8. Ianuarie: 4.

După două livrări, cum totul decurgea foarte bine, am coborât iar la 3.500 de euro kilogramul.

•

În total, 540 de kilograme, dar ce muncă! Și eu încă nu făceam decât să ambalez și să livrez, pe când ei tăiau, cântăreau, condiționau, vindeau, recuperau banii, căutau debușeuri, converteau în bancnote mari, spălau... Aveau niște mutre de cadavre pe picioare și în scurt timp chiar pierduseră în greutate. Când magistrații îi fac pe lideri leneși, nu pricep cu adevărat nimic din uriașa muncă implicată de comerțul cu droguri.

Presupuneam că în tot acest timp Philippe își smulgea părul din cap. Puținele convorbiri telefonice pe care le aveam de tradus creionau imaginea unui banal trafic de stupefiante, cu cincizeci de kilograme puse săptămânal pe piață. Dacă nu se decidea să-l interogheze pe Scotch și pe neînsemnații lui prieteni care, după toate aparențele, erau din ce în ce mai numeroși, ținând cont de personalul necesar traficului, era fiindcă se ținea scai pe urmele Baroanei și asta-l înnebunea. Degeaba analiza neîncetat procesele-verbale de filaj, mergând până acolo încât viziona iar și iar înregistrările camerelor de supraveghere din locurile frecventate de bandă; tot nu găsea nimic.

Pe la jumătatea lui ianuarie, s-au succedat câteva evenimente stranii.

Pe 10, după rezolvarea unui transfer de marfă la piscină (îmi amintesc foarte bine data întrucât întreaga bandă a lui Scotch a fost până la urmă arestată pe 20 ianuarie), aveam întâlnire cu fiica Léger în fața la BHV Marais, pentru a-mi plăti rata lunară. Am băut o cafea împreună și am bârfit-o pe directoarea stabilimentului pentru bătrâni, iar eu am scos 20.000 de euro din plic ca să i-i dau. Apoi m-am dus cu cei 32.500 rămași în BHV, unde îmi rezervasem oră la manichiură, prima de douăzeci și cinci de ani încoace.

O adevărată petrecere: deci unghiile mele vor fi roz-scutece, bleumarin sau verde-anason? De-o săptămână mă frământa agreabil această întrebare.

Mirosul ojei și oboseala de după înot m-au făcut să-mi pierd cunoștința și să cad de pe scaunul Nail Barului, spărgându-mi capul.

Am fost luată cu ambulanța și dusă la Spitalul Hôtel-Dieu, iar paramedicii, umblând prin geantă după actele de identitate au dat imediat și de plic. Când mi-am revenit, m-au întrebat dacă ar putea anunța pe cineva apropiat să vină să-mi ia lucrurile, fiindcă aveam insuficiență cardiacă și trebuia să mai rămân în spital, ca să mă consulte un cardiolog.

Când am auzit cuvintele *ar putea anunța vreun apropiat*, mi-am smuls ca o apucată toate chestiile alea pe care le lipiseră pe pieptul meu și m-am ridicat numai în chiloți, într-o stare de panică absolută.

— Mă simt foarte bine, vă rog să-mi dați înapoi lucrurile!

— Nu vă putem lăsa să plecați.

— Ba da, m-ați informat asupra posibilelor consecințe în cazul în care plec, deci gata, sunt informată. Sunt perfect informată. Acum dați-mi documentele de semnat și lucrurile personale.

Doctorița s-a uitat la mine supersuspicioasă și mi-a întins geanta cu o mână... și plicul cu cealaltă.

— Mda... ați găsit un plic cu 32.500 de euro cash... Vaaai ce mișto! Doriți explicații, iar eu pe bune că n-o să vi le dau... Ia, hai, dați-mi-le-odată!

Și i-am smuls plicul din mână.

Am ieșit pe cât de demnă am putut din spital și m-am întors acasă cu un taxi.

•

Deci și mie poate să-mi intre inima-n pană, mi-am zis sosind acasă și, fiindcă aveam lucruri mai importante de făcut, am luat ca atare informația, ca pe o recomandare pentru viitor, nimic mai mult.

De când mi-aduc eu aminte, tata lua *picături pentru inimă*. Din când în când, îl vedeam așezându-se, cu respirația tăiată, pe câte-o bancă. O picătură, două picături... și, hop, lua startul ca un iepure Duracell căruia i s-au schimbat bateriile. Pe la șaiszeci de ani, fiindcă faimoasele picături nu-și mai făceau efectul, i s-a propus un stimulator cardiac, dar a refuzat.

Invitându-ne la un platou cu fructe de mare, la La Coupole, pe bulevardul Monptarnasse, și sorbind cu lăcomie stridiile, ne-a anunțat

decizia de a se retrage din viață, de parcă ne-ar fi anunțat că se retrăgea din afaceri. Deja trecuse la desființarea Mondialei și la împărțirea banilor între angajați. De asemenea, strânsese în seif o uriașă comoară în krugerranzi, drăgălașele acelea de monede din aur sud-africane de o uncie, adică mai bine de 1.000 de euro bucata, cu o antilopă spingbok imprimată pe una dintre fețe, ca să-i asigure mamei siguranța financiară. Cât despre mine, fiindcă viața îmi dăruise un soț excepțional, a hotărât în seara aceea, în imensa lui clarviziune... ei bine, a hotărât că nu aveam nevoie de nimic!

Atropină.

Mi-am dat seama că de vreun an mi-era greu să urc scările fără să mă mai opresc ca să-mi trag sufletul... *Dar ce treabă am eu cu urcatul scărilor, îmi ziceam pe-atunci, din moment ce toate zilele mi le petrec în fața ecranului computerului.*

Abia din clipa în care am început să car saci de canabis dintr-o parte într-alta, inima mea prea lentă a devenit o problemă. Vizita la cardiolog nu a făcut decât să confirme ce deja știam.

•

...Când nu mai ai nici cum să muncești, nici cum să te distrezi, mai bine-ți faci bagajul, ne-a spus tata în seara aceea...

Totuși, văzându-l cum devora stridiile cu poftă de căpcăun, îți venea greu să crezi că își planificase moartea. La drept vorbind, planul îl rumega de vreo cincisprezece ani. De fapt, de la povestea cu Martine. Fix din acel moment, viața a început să își piardă interesul pentru el.

Martine era o fată de militar, o blondă cu ochii verzi, ucenică într-un atelier de coafură, care avusese proasta idee de a muri la șaptesprezece ani, în august 1969, în urma unei supradoze, în toaleta unui cazinou din Bandol. Decesul fusese urmat de o campanie isterică orchestrată de deputatul gaullist Alain Peyrefitte, care arăta cu degetul către consumul de hașiș, LSD și heroină, responsabil de toate relele: pornografie, homosexualitate, minijupe, degenerarea tineretului și degradarea moravurilor în general... Pe scurt, de întreaga mascaradă din mai 1968. Această strângere a șurubului a dus la votarea legii ce incrimina importul și vânzarea de droguri, care până atunci nu puneă nimănui probleme, ținând cont că *french connection* furniza 90% din heroina americană. Mondială își pierdea astfel cea mai bănoasă direcție de exploatare.

A doua lovitură serioasă care i-a zdruncinat moralul a încasat-o în 1974,

când Djibouti și-a câpătat independența. Enclava franceză unde se ducea de câte ori putea și unde își deschisese și birouri îi amintea de Tunisia lui colonială. În perioada prezenței franceze pe teritoriul său, Djibouti era (și, de altfel, este și acum) un cuib de ticăloși, de bănci care spală bani, de bordeluri pentru soldați, de trafic de containere pline ochi cu arme care pleacă spre Africa, de alcool și cocaină cu destinația Golful Persic. Bântuiau pe-acolo mai ales corsicani, italieni alungați din fostele colonii, dar și libanezi – toți îl cunoșteau pe tata, iar el se simțea ca acasă printre ei. Făcuse mulți bani acolo, dar și pierduse mulți la obținerea independenței, fiindcă într-o duminică îl văzusem arzând furios, în groapa de frunze a *Proprietății*, saci după saci de bancnote de franci care circulau în teritoriile Afar și Issa.

Să își piardă pentru a doua oară țara era prea mult și, ulterior, nu a mai fost același om. Limitările de viteză pe autostradă l-au costat automobilul Porsche cu care putea merge cu 260 de kilometri pe oră. Dintr-odată, a fost obligat să cumpere de la reprezentanță o mașină jalnică, de o culoare ștearsă – când se uita la ea, îl cuprindea tristețea, iar mama se urca în ea afișând o mină disprețuitoare... După care, în 1981, a venit la putere stânga, cu impozitul progresiv, săptămâna de lucru de 39 de ore, pensionarea la șaiszeci de ani... consecința a ceea ce se cheamă ordin public de protecție vizând apărarea celor mai slabi de marii prădători ca el; fiindcă era genul de bărbat care, dacă-l depășește o mașină care apoi reduce brusc viteza, poate scoate șoferul prin cei douăzeci de centimetri de geam deschis și să-l lase lat cu o lovitură de cap.

În asemenea situații, ori te adaptezi, ori mori... Cum adică să trăiești într-o țară condusă de niște profesori puși tot timpul pe dat lecții? La un moment dat a preferat să se termine totul.

După ce și-a luat adio de la noi două în acea zi a lui 1986, în La Coupole, a plecat în Djibouti și acolo, fiindcă iubea Marea Roșie, velierele din lemn și cărțile prietenului lui de tinerețe Henry de Monfreid, a ridicat ancora. A fost găsit două luni mai târziu, mort, pe puntea vasului, cu trupul întors către soare.

Nu s-a sinucis, s-a lăsat să moară după cheful și-n ritmul lui. Am înțeles și nu am plâns.

•

Al doilea eveniment... Nu reușesc să-mi mai revin... O schimbare

neașteptată, la care visasem în zadar ani întregi.

Și care-a fost să se întâmple la *Eoliade*.

De când fusese adus la același etaj cu mama, domnul Léger își striga scurt nevasta de câte ori o vedea trecând prin fața camerei lui; un zgomot neînsemnat și hiperjenant, care te ducea cu gândul la sunetul scos de puii de lamă când își cheamă mama. Un abia audibil mmmmmm interogativ. Oribil!

Soția lui se oprea, își privea bărbatul, rămânea uneori în fața ușii mai mult timp, dar degeaba-i făcea bietul om semne largi prin ceața groasă a amintirilor, doamnei lui nu-i spunea nimic, așa că, la un moment dat, aceasta pleca mai departe în incursiunea care ocolea etajul, uitând de ce și-o întrerupsese. Ceea ce-l făcea pe bărbat să plângă la fiecare tură a soției, de-a lungul întregii zile. Le spusese de mai multe ori copiilor Léger că ideea de a-și aduce părinții la același etaj era proastă, dar ei considerau că era mai practică pentru vizitele lor și, așa-zicând, mai profitabil pentru tatăl lor să-și vadă soția.

Pe 20 ianuarie, pe la ora 8 seara, când îngrijitoarele erau ocupate cu trecerea întregului etaj la somn, am auzit din camera domnului Léger un zgomot neobișnuit, apoi un mmmmmm continuu și melodios.

Cum eram preocupată – dimineață nu găsisem plicul la magazinul Monoprix din Romainville, sub cutia de Chamonix portocaliu, iar cocaina nu mișcase din locul ei, din caseta pentru bagaje –, nu i-am dat atenție. În plus, mama era groaznic de enervantă în seara aceea, cerându-mi o Coca-Cola light înghețată, nu *rece*, pe aceasta refuzând să o bea și aruncând-o special pe jos. După ce am șters podeaua, am ieșit din cameră ca să caut altă cutie de Coca la distribuitor, așa că am trecut prin fața camerei domnului Léger gândindu-mă la ale mele, fără să-mi arunc privirea înăuntru ca să înțeleg de ce fredona continuu de douăzeci de minute. Când m-am întors, o îngrijitoare striga după ajutor. Domnul Léger era pe cale să-și gătuie nevasta între brațul și antebrațul sănătoase. Ea încerca să se elibereze din strânsoare, fără succes însă, într-atât de zdravăn o ținea de gât. Când am intrat în cameră, era prea târziu ca s-o mai ajut pe îngrijitoare, pentru că doamna Léger era moartă.

Crezusem că, prin ce i se întâmpla mamei, ajunseseam până la marginile Infernului Bătrânilor, dar nici vorbă, cum se vede, mi-am zis privind-l pe bătrânul asasin cum fredona.

— *Ikh vil ein coca...* striga din camera de alături mama, care tot acolo era!

*

A avut loc și un al treilea eveniment, de data aceasta în casa scării din blocul meu.

În ultima sâmbătă a acelei celebre luni ianuarie, vecina mea de palier își mărita fata de douăzeci de ani, făcând risipa de bani obligatorie când este vorba despre nunti chinezești. Limuzină albă trasă în fața blocului, abundență de flori în hol și în casa scărilor demne de un naș mafiot... Familii întregi urcau și coborau de ore-n șir, venind să își depună omagiile și plicul cu bani pentru doamna Fò care primea cu ușa larg deschisă.

La un moment dat am auzit urlate. Am văzut prin vizor o bandă de patru negri superrapizi și violenți dând buzna peste cei câțiva invitați prezenți, smulgându-le gențile și lovind fără ezitare și în bătrâni, și în femei ca să ajungă la comoara doamnei Fò. Trei dintre ei au reușit până la urmă să pătrundă în casa vecinei ca să-i fure banii, în timp ce al patrulea stătea la pândă, cu spatele la ușa mea. Reflex, mi-am luat pistolul, am ieșit și i-am înfipt arma sub maxilar celui mai apropiat de mine, un puști de nici cincisprezece ani care mă fixa cu o privire înnebunită. Dintr-odată, totul a-ncremenit. Peste tot se urla în chinezește. Nu înțeleg limba, dar pricepeam că toți țineau să trag.

— Dați înapoi gențile și tăiați-o înainte să încuie ușa, că nu mai ieșiți de-aici niciodată.

Au plecat în fugă.

Tremuram ca o frunză-n vânt, nu însă și doamna Fò. Și-a pus la punct ținuta și mi-a mulțumit sobru.

— Nu e prima oară. Nimeni nu iubește la chinezi. Poliția nu ajutor niciodată. Mulțumesc.

Și am intrat fiecare în apartamentul ei.

...Ca să citez acel proverb chinez absolut ermetic.

Vorbăria nu coace orezul.

•

Bietul domn Léger a fost acuzat de omor calificat și pus sub control judiciar pentru că scurtase, cum putuse și el, degradarea soției lui iubite (de ce o fi țara asta atât de lipsită de simțul ridicolului?).

Cum refuza să mai mănânce, a fost în cele din urmă dat afară de

directoarea de la *Eoliade* și a aterizat la serviciul surorii Ratched, care l-a intubat pentru a-l hrăni cu forța până a reușit să-l termine, străpungându-i esofagul.

...Și-apoi, la jumătatea lui februarie, în cutia mea de scrisori mă aștepta copia titlului de proprietate al apartamentului din strada Monge. Plătisem 60.000 de euro pe un bun imobiliar care valora 700.000.

În timp ce deschideam plicul, m-am lăsat direct pe podeaua holului de la intrare, cu respirația tăiată, ca după o cursă lungă. Muncind și făcând drumuri în Elveția, reușisem să reconstitui comoara tatei schimbând mai bine de două milioane de euro în diamante roz și mai eram și proprietara a doua apartamente, câte unul pentru fiecare dintre fete. Mă puteam deci opri.

Fiica-Léger-cea-cu-ochii-înveseliți-de-bani, înțelegând că ratele viagere fuseseră acoperite și că nu se va bucura de niciun ban din moștenire, nu voia să mă mai lase-n pace, așa că am fost nevoită să-l chem în ajutor pe frate-su ca s-o facă să nu mă mai hărțuiască.

— Vreau să nu mă mai sune și să mă facă hoată-mpuțită!

— I-am spus s-o lase baltă, dar nu vrea s-audă nimic.

— Uitați cum stau lucrurile, sunt o persoană cinstită și sunt sigură, cunoscând bine poliția, că ați făcut mica dumneavoastră anchetă despre mine... Nu am chef să mai suport și chestia asta, mai ales că mama tot acolo este. Contez pe dumneavoastră ca lucrul acesta să înceteze, altfel voi fi obligată să depun plângere.

— Da, da, da... am eu grijă, a răspuns oftând.

— Nu sunt un monstru, sunt gata să fac un gest de bunăvoință, dar cu condiția să vă ocupați de această problemă. Deschideți un cont pe numele nepoților dumneavoastră și îi voi vărsa fiecareia câte 20.000 de euro pentru finanțarea studiilor. Mai mult nu pot face.

— E deja enorm. Sunteți o femeie deosebită!

•

Stăm așa: Scotch, Momo, Șopârlă, Chocapic și ceilalți – banda mea – au fost toți arestați. Am aflat de la Philippe, care m-a invitat să petrec un weekend la Touquet, împreună cu fiul lui. Îmi convenea. De altfel, totul îmi convenea. Eram fericită.

Philippe și cu mine nu am stat în aceeași cameră, doar am luat masa și am înotat împreună în piscina hotelului. Nu vreau să mint: am fost foarte fericită în cele două zile în care m-am plimbat cu ADN pe plajă și m-am

prefăcut că am o familie.

•

Mama, care ocupase planeta timp de nouăzeci și doi de ani, a murit în sfârșit, pe 28 martie 2017.

Anta, crezând că face un lucru bun, i-a pieptănat ciuful cenușiu, transformându-l într-un fel de aureolă în jurul capului. Era ridicol. Stăteam împreună cu fetele lângă patul mamei și la un moment dat am izbucnit toate în râs.

Cu toate acestea, știu că erau tare triste, fiindcă își iubeau mult bunica. Nu pot nega că a avut întotdeauna grijă de ele, când eu eram nevoită că lucrez câte patruzeci și opt de ore la rând fără să dau pe-acasă. Într-un vârtej de rochii cu volane, a făcut praf o parte din banii pe care i-i lăsase tata, ducându-le în vacanță până la celălalt capăt al lumii și plătindu-le toate hainele pe care eu li le refuzam fără nicio discuție. Tot ce li se-ntâmplase frumos în copilărie, alături de ea îi se-ntâmplase, în timp ce eu mă zbăteam cum puteam să nu mă înec. Presupunând că a fost în stare să iubească pe cineva, atunci pe ele le-a iubit de o sută de ori mai mult decât pe mine, singura ei fată, căreia îi reproșa că e dușmanul bucuriei ei și că personifică duritatea vieții. Să le ia dracu pe Patience, și spectacolul tristeții ei, care mă jignește. *Toate astea sunt așa de plictisitoare... ia hai să mergem noi la cumpărături, că s-a dat drumul la solduri!* Era egoistă și extrem de nedreaptă.

Cum nimeni din familia noastră nu avusese nici țară, nici mormânt, dorea să fie incinerată și cenușa aruncată prin marile magazine.

I-am îndeplinit deci ultima dorință împreună cu fetele, alegând în acest scop Galeriile Lafayette. După ceremonia de la crematoriu, am împărțit între noi conținutul urnei și am luat asupra mea sarcina de a-mi împrăști încărcătura prin magazinele creatorilor ei preferați. Dacă în colecția de primăvară-vară 2017 ați găsit puțin praf gri sau niște ciobulețe ciudate prin fundul buzunarelor taiorului Dior, Nina Ricci sau Balenciaga, să știți că este mama. Cât despre fete, le-am văzut umăr la umăr, aruncând fără grabă restul peste balustradă, de sub vitraliul cupolei, chiar de deasupra parfumeriei.

Drept încheiere, ne-am dus să ne îndopăm la Angelina, în raionul pentru suține.

Greu am fi putut face ceva mai *girly* pe post de pomană; în felul acesta,

măcar o dată ar fi fost și ea satisfăcută.

•

Profitând de moartea ei, am spălat o parte din bani punându-i pe seama succesiunii și am acceptat propunerea lui Colette Fò să-mi cumpere apartamentul. În pofida actului meu de bravură, nu mi-a făcut nicio reducere, însă mi-a spus niște cuvinte care m-au lăsat cu gura căscată:

— Poți să-ți lași drog în boxă până găsit alt loc.

Mi s-a tăiat respirația.

— Credeam că nici măcar nu mă vedeai, am reușit să-ngaim.

A zâmbit:

— Aci-n bloc, numim la tine *fantoma*. Dar ești mai puțin fantomă ca-nainte. Mult mai puțin.

M-a invitat la un ceai și mi-a povestit un strop din viața ei. Era cu șapte ani mai tânără decât mine și, ca mulți alți chinezi din Belleville, venea din Wenzhou, un mic port cu opt milioane de locuitori aflat la patru sute de kilometri de Shanghai. Nici vorbă să fi fost văduvă, cum îmi închipuisem, și chiar exista pe undeva prin China un domn Fò cu care nu se mai vedea și care fabrica piese auto contrafăcute pe care ea le vindea prin service-uri, de unde și gențile Barbés din plastic albastru-alb-roșu de două tone pe care le țâra după ea în lift deodată cu mine, care le târâm pe-ale mele. Familia ei mai avea și o fabrică de păr, care producea extensii importate în Franța și revândute unor africani din Paris care, la rândul lor, le revindeau în țările lor de origine. Fiecare centimă câștigată în China, în Africa sau în Franța era reinvestită în licențe pentru baruri în care se comercializa și tutun și se putea și paria, uriașe mecanisme de spălat bani, dar și în imobiliare.

Ehei, voi, metecii, străinii plini de bani, străinii... cutremurați-vă, oameni buni, fiindcă pe toți vă vor zdrobi!

Sosise acum doisprezece ani, după un unchi îndepărtat, care deja locuia la noi în bloc. Avea doi copii: o fată născută în China, care acum trebuie să fi avut vreo douăzeci de ani și pe care n-o văzuse crescând, și o alta născută în Franța, de doisprezece ani, căci emigrase însărcinată. Din momentul în care căpătase cetățenia, își adusese încet-încet toată familia, cu tot cu veri și bătrâni. Prenumele și-l alesese după Colette, singura autoare franceză pe care o studiasse la Wenzhou în anul cât învățase limba noastră.

Era o femeie extrem de simpatcă și eram groaznic de supărată pe mine că nu încercasem să o cunosc înainte să mă mut.

I-am povestit viața mea cu totală încredere, într-atât de asemănătoare mi se părea povestea ei cu cea a familiei mele. Mi-a pus câteva întrebări legate de meseria mea de traducător și ne-am găsit un punct comun destul de neașteptat, căci ne câștigam amândouă pâinea lucrând cu arabi. Visul ei era să introducă pe piețele magrebiene piesele auto contrafăcute, așa că vedea profilându-se o asociere de succes împreună cu mine, care vorbeam arabă și îmi dovedisem calitățile de comerciantă. Ca dovadă de prietenie, i-am dăruit arma tatei, punând-o mai întâi să promită că nu o va folosi ea însăși, ci o va da unui bodyguard care să le apere comunitatea la viitoarele petreceri. În sfârșit, am coborât în subsol ca să mutăm în fosta cameră a cazanului de încălzire ce mai rămăsese din stocul meu, adică exact 463 de kilograme de cannabis.

— Cu astea ce mai faci?

— Nu știu. Nu cunoști pe cineva interesat? Nu mai am nevoie, am strâns destui bani pentru mica mea familie.

— Drog, în China, pedeapsa cu moarte. Numai necazuri.

— Atunci scap eu cumva de el.

•

Cu banii obținuți din vânzarea apartamentului, am cumpărat un altul în strada Monge, în același bloc cu apartamentul de la frații Léger, în care mă mutasem deja... așa că-ntr-o dimineață de iunie am plecat din Belleville.

Philippe m-a ajutat să umplu lăzile și să le cobor până la camionul de mobilă.

Când încărcasem aproape tot și eram ruși de oboseală, i-am făcut o cafea. Ne-am așezat pe cele două cutii care mai rămăseseră, cu ADN la picioarele noastre, și i-am povestit un pic nostalgică despre cei douăzeci și șase de ani care se scurseseră trăind între acei pereți. La un moment dat s-a ridicat și a început să caute prin dulapuri.

— Dacă umbli după lingurițe, află că am golit toate dulapurile, așa că duse sunt.

— Mi s-a făcut foame, vreau doar ceva, ce-o fi, să bag în gură.

...și a deschis exact dulapul în care uitasem vreo cincisprezece cutii de Chamonix portocaliu.

M-am albit la față.

A luat vesel una și mi-a întins-o.

— Dar chiar îți plac prăjiturele astea!

— A trebuit odată să fac un tiramisu de portocale pentru aniversarea uneia dintre fete, chestia nu s-a mai legat și-am rămas cu astea pe cap, așa că încerc să le termin una câte una, ca să nu le treacă termenul de valabilitate.

Și-a băut cafeaua în tăcere și-am observat că se schimba la față.

Îmi vedeam de-ale mele ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat.

— Totdeauna m-am întrebat cine poate mânca Chamonix portocalii de-astea, că sunt așa de scârboase... mi-a zis cu tandrețe.

Ca într-o experiență a morții iminente, mi-au trecut prin fața ochilor toate indiciile pe care le-aș fi putut lăsa în urmă. Trăsesem de mii de ori cu ochiul la imaginea mea din vitrine și știam că eram de nerecunoscut așa, travestită în Baroana, pe înregistrările camerelor de supraveghere. Partenerii de afacere nu m-ar fi putut recunoaște decât poate după voce, numai că tonul autoritar, într-o altă limbă decât franceza, făcea identificarea dificilă. Și-apoi, să nu mai vorbim la ce mari intelectuali ne referim! Pentru drumuri, nu folosisem decât taxiuri și niciodată din sau până în fața blocului meu. Cât despre schimburile marfă-bani din hipermarketuri, cu excepția poveștii ăsteia cu prăjiturilele, nimic nu mă putea face identificabilă. Nu era decât o singură zi, cea a eșecului de la Tati, de la raionul rochii de nuntă, care m-ar fi putut da de gol, fiindcă undeva, printre înregistrările camerelor de supraveghere urbană de acum patru luni, putea fi văzut ADN pe care-l țineam eu în lesă. Mai era și falsificarea traducerii unei convorbiri telefonice, dar și acolo făcusem o șmecherie care să lase ideea unei neînțelegeri corecte a sensului, nu a denaturării conversației ascultate. Imediat ce am înțeles că Scotch și banda lui fuseseră arestați, am aruncat tot ce folosisem ca să mă deghizez, plus mașina de numărat bancnote. Drogul nu-l manevrasem niciodată altfel decât cu mânuși, iar ce rămăsese oricum ar fi fost de negăsit, ascuns cum era într-un ungher chinezesc din boxa unui bloc oarecare. Modul în care spălasem banii fusese ireproșabil. Și nu m-ar fi putut contrazice nici beneficiarul largheței mele – aici l-am numit pe domnul inspector Léger. Cât privește drumurile mele dus-întors în Elveția, întotdeauna mi-am cumpărat biletul cu cash de la câte o casă de la Gare de Lyon, sub identitate falsă. Iar diamantele roz, hai s-o vedem și p-asta, le puteam căuta cât voiau, pentru că erau înghesuite într-unul dintre rujurile de buze aruncate în trusa mea de machiaj. Nu, degeaba tot răsuceam lucrurile pe toate părțile, nu exista nimic în afara acestor

prăjiturile din care Philippe băga-n el de să i se-aplece.

— Ce ai? Nu mai sunt bune?

...s-a uitat la mine lung, de parcă s-ar fi gândit că-mi putea sonda creierul.

— Ce-i? am repetat râzând.

Exact momentul acela l-a ales ADN pentru a veni să îşi pună capul pe piciorul lui, cerând să fie mângâiat... şi-ntr-o clipită s-a cam prins cum mă descurcasem pentru a descoperi marfa şi a acceptat că nu o putea dovedi, drept care s-a decis să nu acţioneze în niciun fel.

Philippe, bietul de tine, îmi pare rău pentru această mică rană mortală pe care ți-am provocat-o... dar dacă n-ai fi fost şi tu așa de cinstit, atunci...

— Mă duc acasă, nu prea mă simt bine... a zis.

Şi iată ieşind din apartamentul fostei mele vieţi un bărbat care a încasat, într-o fracţiune de secundă, o lovitură ce pur şi simplu îl îmbătrânise.

•

Finalul aventurii mele nu este foarte interesant, chiar dacă s-a terminat aproape într-o problemă de stat.

Pentru a scăpa de cele 463 de kilograme de droguri care-mi mai rămăseseră, am luat legătura cu tunisienii urmăriţi şi ascultaţi de Oficiul Central pentru Combaterea Traficului Ilegal de Stupefiante, explicându-le că aveam numărul lor de telefon de la un prieten al prietenului așa-zisului meu fiu, care ascundea la el în cameră cocaină şi eu ţineam să scap de ea cu orice preţ. Am încărcat toată marfa într-un automobil electric închiriat de la Autolib cu cârdul unui chinez mort... şi astfel, de data asta la întâlnire s-a dus o hoască de baroană smiorcăită şi prost îmbrăcată.

— Ştiţi, băiatul meu... tata lui fost omorât de GIA^[12]... Sunt singură să-l cresc şi n-ascultă... deloc n-ascultă!

Eram atât de convingătoare, încât pe indivizi chiar a ajuns să-i îngrijoreze starea mea.

— Să mă omoare şi pe mine, nu-mi pasă, da' cât sunt vie, n-ajunge el la pârnaie pentru nişte droguri. Până la povestea asta, era bun la şcoală, era cuminte... Haideţi, luaţi tot, nu mai vreau să văd d-astea prin casă!

Au şters-o-n grabă cu tot cu droguri, în maşina lor acum atât de încărcată, încât ai fi zis că stă să se târască pe şosea... în timp ce eu mă

uitam la ei de-a dreptul liniștită.

•

O săptămână mai târziu eram convocată de judecătorul de instrucție care dorea să-l audieze pe șoferul familiei Benabdelaziz. Pe coridor, stând pe un scaun, cu cătușele la mâini, acesta mă aștepta pe mine, traducătoarea pe care o solicitase.

— Sunt sigur că tu ne-ai luat marfa...

— Eu? Ca să fac ce cu ea? În schimb, am făcut și eu ancheta mea. Am ascultat o mulțime de traficanți. Mi-a luat ceva timp, dar acum știu cine a furat-o... Și consider că trebuie să plătească pentru ce au făcut, fiindcă am ținut mult la Khadidja. Niște tunisieni au fost. Am numele, adresa și numărul lor de telefon... Ți le pot da.

•

Eeei, și-uite-așa...

S-a lăsat cu nasoale printre dealeri-informatori polițiști. Morți. Caralii în pârnaie. Scandal monstru. Mirosisem eu bine: indivizii erau hibrizi de traficanți, creați de Oficiul Central pentru Combaterea Stupefiantelor.

Restul poveștii a fost în ziare și a avut suficient răsunet ca să nu mai vorbesc și eu de el.

Nu există poliție fără poliția de la firul ierbii, se zice; ei bine, atunci dealeriiăștia ajunși funcționari publici să fie supuși rigorilor legii la fel ca toți cei asemenea lor.

Mambo

Și mâine?

Ei bine, toate aceste vieți care mi se oferă au ceva vertiginos, un viitor absolut deschis. Mă pot întoarce în Franța, ca să lucrez cu doamna Fò și să aștept să ajung bunică, să mă duc în parc cu nepoții și să-i privesc cum se cațără pe structurile special amenajate acolo... Sau, ca o plantă smulsă din rădăcini și purtată de vânt de colo colo, să mă rostogolesc de la un foc de artificii la altul și să mă opresc blocată de habar n-am ce, odată secătuit cheful de-a le vedea. Aș putea face și ca mama, să mă joc de-a simulacrul de femeie extrem de ocupată, să-mi cumpăr tot soiul de obiecte inutile, să le ating, să mă satur de ele, să le-arunc, să le dau înapoi, să le vând mai departe; să fiu mereu grăbită, de teamă să nu se-nchidă magazinele... sau ca tata, să nu accept niciun tratament și să mor înecată în trandafiriul cerului unei zile care s-ar termina ca aceasta de acum... Sau pur și simplu să trăiesc pentru mine însămi și pentru bucuria de a mă vedea trăind.

O să vedem; să zicem că, pentru moment, potențialul încă nu îmi este complet exploatat.

M-am dus în singurul loc unde eram așteptată, la Muscat, în sultanatul Oman. Am tras la hotelul unde-mi deraiase viața așa cum sare acul de diamant al unui pick-up de pe un șanț pe altul al vinilului, de la o melodie tandră la o ritornelă sinistră, hotel unde, însă, spre deosebire de cel al micuței colecționare de focuri de artificii, un fir de păr nu se clintise.

Zilele astea, cel mai tare îmi place să-mi trag scaunul cât mai aproape de fereastra care dă spre golf. Pot rămâne așa ore-ntregi, contemplând tabloul perfect al culorilor care se nasc pe mocheta roz de la mine din cameră, cadrul de lemn geluit al ferestrei și soarele ca o minge portocalie înecându-se în lumina albastră... și-astea toate mă-implinesc.

Trebuie însă să plec până nu se face prea întuneric. A fost nevoie să aștept venirea nopții fiindcă drumul până la Petroleum Cemetery e un pic cam lung și lui ADN, care începe să îmbătrânească, nu-i place căldura.

•

Până la urmă, soțul meu și cu mine nu ne-am prea cunoscut și de-atunci a trecut atâta vreme... Dar cred că i-ar fi plăcut femeia care am ajuns să fiu.

În seara asta am comandat un foc de artificii doar pentru el și pentru mine. Am plătit. Am ales jerbe de stele și artificii globulare care vor umple cerul deșertului cu imense crizanteme trandafirii cu miezul portocaliu.

•

Și o mică poveste pentru final.

S-a întâmplat într-o seară, cu ocazia unei călătorii pe care am făcut-o împreună la Valparaiso. Am intrat într-un cabaret gol, Clubul Cinzanno, cu decorațiuni kitsch și vetuste, unde bătrânii dintr-o orchestră de muzică tropicală dormeau prăbușiți pe scaune, la niște măsuțe goale pe care ardeau lumânări. Cel care trebuie să fi fost șeful grupului, un moș cu părul cărunț și corpul strâmbat de artroză, ne-a zărit în ușa. S-a ridicat brusc și a strigat scurt: *Mambo!*, scuturându-și impetuos maracasele în formă de ananas ca să-și trezească muzicanții și să le insufle o formă de energie disperată.

Mambo.



virtual-project.eu

violin

- ^[1] Poarta focurilor, Purtătorul de focuri.
- ^[2] Fragment din poemul *Călătoria*, traducere Octavian Soviany (*N. red.*).
- ^[3] Ansamblu imobiliar construit la sfârșitul anilor 1950 în apropierea Parisului, în special pentru imigranții fără adăpost din Africa de Nord.
- ^[4] Referire la filmul cu același nume, cu Daniel Auteuil, Gérard Depardieu și Yves Montand, în regia lui Claude-Berri.
- ^[5] Tetrahidrocanabinol, principalul produs psihoactiv din planta de canabis.
- ^[6] Instrument al dispozitivului francez de luptă împotriva terorismului, inițiat în 1978.
- ^[7] Plăci de canabis puse în pachete paralelipipedice îmbrăcate în pânză de iută.
- ^[8] Drog.
- ^[9] Echivalent cu „Mulțumește-i lui Dumnezeu”.
- ^[10] Apelativ pentru Paris.
- ^[11] *Foire suer le burnous*, în care numele mantiei specific berbere devine numele servitorului de „stors”.
- ^[12] Grupul Islamic Armat, facțiune teroristă algeriană.



virtual-project.eu

BAROANA
Hannelore Cayre

